

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra geografie

Bakalářská práce

PRŮMYSL JIŽNÍCH ČECH – GEOGRAFICKÉ PŘÍSTUPY VÝZKUMU JEHO VÝVOJE A SOUČASNÉHO CHARAKTERU

Vypracoval: Milan Vaniš
Vedoucí práce: doc. RNDr. Dagmar Popjaková, PhD.

České Budějovice 2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, respektive za odborné pomoci vedoucí bakalářské práce doc. RNDr. Dagmar Popjakové, PhD. Také prohlašuji, že veškeré literární zdroje použité pro zpracování práce jsem uvedl v seznamu použité literatury a že veškeré uváděné citace jsou vyznačené.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce Pedagogickou fakultou, a to v nezkrácené podobě, ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou Univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne:

Podpis studenta:

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval hlavně vedoucí své bakalářské práce paní doc. RNDr. Dagmar Popjakové, PhD. za odborné konzultace, podnětné rady, vedení, obětavost, nasazení a velikou trpělivost při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat své rodině a těm, kteří mě podporovali při psaní práce a po celou dobu studia.

Abstrakt

VANIŠ, M. (2015): Průmysl jižních Čech – geografické přístupy výzkumu jeho vývoje a současného charakteru. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra geografie, 89 s.

Hlavním cílem bakalářské práce je zmapovat a popsat aktuální průmyslovou výrobu na území Jihočeského kraje. Základním ukazatelem použitým pro hodnocení průmyslu v okresech a celém kraji je počet zaměstnanců, výše základního kapitálu a podílové vlastnictví domácího a zahraničního kapitálu v jednotlivých průmyslových subjektech odvětví zpracovatelského průmyslu. V práci je zahrnuta základní problematika a hodnocení průmyslové výroby obecně, nechybí ani celková charakteristika historického vývoje průmyslu. Sledované byly následující ukazatele hodnocení průmyslu: právní forma, vlastnická struktura (především podle českých, německých a rakouských vlastníků), odvětvová struktura, velikostní struktura a prostorová diference průmyslové výroby. Celá práce je doplněna tabulkami, grafy a mapami.

Klíčová slova: průmyslová výroba, Jihočeský kraj, počet zaměstnanců, odvětvová struktura, prostorová diference průmyslu

Abstract

VANIŠ, M. (2015): Industry of the South Bohemia – Geographical approach of research of its development and current patterns. Bachelor thesis. University of South Bohemia in České Budějovice, Faculty of Education, Department of Geography, 89 p.

The main goal of the bachelor thesis is to describe current industrial production in the South Bohemian Region. The basic indicators used for evaluation of industry in each district and in the whole region are: the number of employees, basic capital and shared ownership, both domestic and foreign, in companies which are focused on the manufacturing industry. The thesis covers background knowledge and evaluation of industrial production. Also general attributes of industry historic development are introduced. The following indicators were taken into consideration during the evaluation: the legal form, the proprietary rights structure (mainly Czech, German and Austrian owners), the sectoral composition, the size structure and the geographical differentiation of industrial production. The work contains charts, graphs and maps.

Key words: industrial production, South Bohemian Region, number of employees in industry, sectoral structure of industry, spatial differentiation of industry

Obsah

Úvod	7
1 Přehled literatury	9
1.1 Literatura týkající se obecných otázek průmyslu.....	9
1.2 Literatura týkající se transformace průmyslu	11
2 Teoreticko-metodologická a datová báze	14
2.1 Průmysl jako hospodářské odvětví	14
2.1.1 Klasifikace průmyslové výroby	14
2.1.2 Lokalizační faktory průmyslu	17
2.1.3 Metody hodnocení průmyslu	17
2.1.3.1 Velikost průmyslu.....	18
2.1.3.2 Odvětvová struktura a specializace průmyslu	18
2.1.3.3 Prostorová struktura a koncentrace průmyslu.....	19
2.2 Metodické poznámky	21
3 Vývoj průmyslu	28
3.1 Vývoj průmyslové výroby v České republice	30
3.1.1 Průmyslová výroba ČR v meziválečném období.....	32
3.1.2 Průmyslová výroba v socialistickém období	33
3.1.3 Transformace průmyslové výroby v ČR po roce 1989.....	35
3.2 Vývoj průmyslu v jižních Čechách.....	39
4 Geografické aspekty rozvoje průmyslu na území jižních Čech.....	44
4.1 Fyzicko-geografické předpoklady	44
4.1.1 Poloha, rozloha	44
4.1.2 Geologické podmínky území	45
4.1.3 Geomorfologické podmínky území	46
4.1.4 Klimatické podmínky území.....	47
4.1.5 Hydrologické podmínky území	47
4.2 Sociálně-geografické předpoklady	48
4.2.1 Populační potenciál území	48
4.2.2 Podmínky rozvoje vzdělání a vědy	48
4.2.3 Dopravní podmínky území	49
5 Analýza současného charakteru průmyslu Jihočeského kraje.....	51
5.1 Právní formy průmyslových subjektů	51
5.2 Vlastnická struktura průmyslových subjektů.....	53
5.2.1 Srovnání českého a německého kapitálu	58
5.3 Odvětvová struktura průmyslových subjektů	60
5.4 Velikostní a prostorová struktura průmyslových subjektů	64
5.4.1 Velikostní struktura.....	65
5.4.2 Prostorová diferenciacce průmyslu jižních Čech	67
6 Stručný přehled vybraných průmyslových podniků jižních Čech	72
Závěr	74
Zdroje.....	76
Seznam příloh.....	80
Přílohy	82

Úvod

Jihočeský kraj není typický průmyslovou výrobou, zejména kvůli absenci nerostných surovin. Kraj je vnímám především jako zemědělská oblast plná rybníků a lesů vhodná pro rekreaci. To až 20. století dalo prostor ke vzniku průmyslových činností se zaměřením na zpracovatelský průmysl.

Klíčovým, jak pro Jihočeský kraj, tak pro celou Českou republiku, byl rok 1989, po kterém nastala transformace, a s tím spojené politické, hospodářské a společenské změny. Do té doby byla průmyslová výroba silně ovlivněna socialismem a soustředila se především na těžký průmysl. Transformace změnila průmyslovou výrobu. Docházelo k privatizaci, kdy se velké podniky rušily, nebo dělily na menší. Průmyslové podniky se musely přizpůsobit zahraniční konkurenci, vzniklé otevřením hranic pro zahraniční investory. Některé podniky konkurenční tlak nevydržely a rušily se, nebo propouštěly méně kvalifikované zaměstnance. Jiné přizpůsobily své výrobní procesy, aby byly konkurence schopné. Transformace způsobila pokles zaměstnanosti v průmyslu a také pozměnila jeho lokalizační faktory. Tím byl způsoben i pohyb obyvatelstva za prací.

V úvodních kapitolách je nastíněna použitá literatura, poté následuje metodická kapitola, kde je popsán postup a zpracování práce. Jsou zde také uvedeny základní pojmy, hodnocení a teorie průmyslové výroby. Další kapitolou je nástin vývoje průmyslové výroby jak ve světě, v České republice, tak i v samotném Jihočeském kraji. V další části je práce zaměřena na obecnou charakteristiku Jihočeského kraje, která se skládá z fyzicko-geografické a sociálně-geografické části. Poslední částí práce je samotná analytická část.

Hlavním cílem předložené práce je analyzovat současnou průmyslovou výrobu v Jihočeském kraji. Konkrétně zjistit stav zaměstnanců průmyslových subjektů na území kraje a následně vyhodnotit velikostní, vlastnickou, odvětvovou a prostorovou strukturu průmyslu. Dosažené zjištění bylo vyhodnoceno a okomentováno. Analyzovány byly podniky splňující podmínku 100 a více zaměstnaných osob s provozovnou na území Jihočeského kraje. Ke zpracování a vyhodnocení dat bylo využito jednoduchých statistických a geografických metod. Výsledky jsou prezentovány ve formě grafů, tabulek a kartografických výstupů, umístěných pro lepší přehlednost přímo v textu. Na základě prostudované literatury byly stanoveny dvě hypotézy.

Hypotéza č. 1:

Důsledkem privatizace a otevřením české ekonomiky zahraničním trhům a narůstající přeshraniční spolupráci, se v průmyslu jižních Čech začali uplatňovat také zahraniční investoři, a to zejména z Rakouska a Německa. Jejich finanční investice do místních podniků byly důležité pro růst české ekonomiky. Hlavním lákadlem pro zahraniční kapitál v Česku měla být kvalifikovaná pracovní síla, sociální stabilita a výhodná geografická poloha ve středu Evropy. Investice proudily především do zpracovatelského průmyslu (Švejnar 1997, Židek 2006 a Dvořák, Kubeš 2009). Předpokládáme tedy převahu zejména rakouských a německých podniků na území Jihočeského kraje.

Hypotéza č. 2:

Strukturální změny v průmyslu, označované jako reindustrializace, přinesly změny do průmyslu. Tyto změny byly dány prosazováním vysokotechnologických odvětví. Jsou to odvětví elektroniky, přesné a jemné mechaniky, farmacie, odvětví organické chemie a dalších technologicky náročných odvětví. Naopak, tradiční průmyslová materiálově a energeticky náročná odvětví ustupují (Popjaková 2008). Protože se v Jihočeském kraji nenachází žádný těžební, hutnický, nebo těžký strojírenský průmysl, lze předpokládat významný podíl zastoupení odvětví elektrotechnického a lehkého strojírenství.

1 Přehled literatury

Kapitola popisující nastudovanou literaturu je rozdělena na dvě části. První část literatury se týká obecných otázek průmyslu. Druhá se zabývá transformačním obdobím České republiky po roce 1989.

1.1 Literatura týkající se obecných otázek průmyslu

Ke zjištění stavu průmyslové výroby Jihočeského kraje bylo nejprve nutné získat určitý přehled o problematice průmyslové výroby, o historii průmyslové výroby obecně ve světě a poté také v celé České republice. Problematika je stručně řešena od průmyslové revoluce až po současnost. Výběr publikací a článků k tomuto tématu je poměrně široký a lze nalézt dostatečné množství informací o průmyslu.

Určitý přehled o problematice průmyslu dává publikace od Touška, V., Kunce, J., Vystoupila, J., a kol. (2008). Pojednává o vzniku průmyslu i o vývoji geografie průmyslu jako vědní disciplíny. Zabývá se také dalšími tématy spojenými s touto problematikou, jako je geografické hodnocení průmyslu, historický vývoj, lokalizační faktory a charakteristika vybraných průmyslových odvětví. Popisuje i aktuální tendence a možnosti vývoje průmyslu směrem do budoucna.

Karel Bednář (1970) popisuje rozmístění průmyslu v českých zemích na počátku 20. století. Sleduje spojitosti zeměpisného prostředí a demografických a ekonomických podmínek. Dále popisuje předpoklady pro rozvoj průmyslu v českých zemích na přelomu 19. a 20. století. Text doplňuje tabulkami a mapkami, v nichž porovnává stav mezi roky 1902 a 1930.

Dalším zdrojem byly publikace a články D. Popjakové Základné kapitoly z geografie priemyslu (1997), kde se v tomto učebním textu píše o počátcích průmyslu jako hospodářském odvětví, o klasifikaci průmyslové výroby. Autorka také podává informace o geografických metodách a technikách hodnocení průmyslu. Socioekonomická transformácia (1998) a Globálna verzus postsocialistická transformácia priemyslu (2008) pojednávají o postindustriální transformaci průmyslu, která se projevuje zejména růstem terciálních a kvarterních odvětví, podporujících rozvoj průmyslu, jako jsou služby, finančnictví, bankovníctví atd. S vyvíjením nových

technologií přichází modernizace průmyslu, tzv. reindustrializace, což je proces restrukturalizace průmyslu.

Jiný pohled na průmysl je od významného geografa L. Krajička (1982) Geografie průmyslu. Jde o učební text, který dává obecné informace o postavení průmyslu ve světě, o vývoji průmyslu, a také například o jeho klasifikaci a hodnocení. Specializoval se i na surovinovou a energetickou základnu pro průmyslovou produkci. Podobně také píše V. Hrala a I. Vitvarová (1973).

Za nejvýznamnějšího geografa z období socialismu lze považovat J. Mareše. Publikace Vývoj rozmístění Československého průmyslu, Tabulky a mapy (1976), Geografický potenciál průmyslu ČSR (1980) a Industrializace Československa (1988), jsou velmi podrobně zpracované, a poskytují podrobnou statistiku a mnoho zásadních informací pro zmapování historického vývoje průmyslu v bývalém Československu.

Vratislav Häufler (1984), přední představitel české ekonomické a regionální geografie, zpracoval vysokoškolskou učebnici Ekonomická geografie Československa. Autor se zabývá polohou, fyzickou geografii státu, obyvatelstvem a sídly, další část podává geografické a sociálně ekonomické charakteristiky jednotlivých krajů.

O socialistickém období pojednává také publikace od Ludvíka Mištery a kolektivu (1984). Publikace nese název Geografie krajů ČSSR. V publikaci je popsána všeobecná charakteristika všech krajů tehdejšího státu.

Publikací, přímo zabývajících se průmyslem Jihočeského kraje, je málo. Zdrojem informací týkajících se Českých Budějovic byla Encyklopedie Českých Budějovic od J. Kopáčka a kolektivu autorů (rozšířené vydání 2006), kde je psáno o průmyslu dosti podrobně, ovšem jen ve městě a v jeho blízkém okolí. Jelikož mnoho publikací zaměřujících se na jihočeský průmysl nenalezneme, musíme zmínit práci autorů Dvořáka a Kubeše (2009), kteří mapují vývoj průmyslu v Českých Budějovicích.

B. Vurm (2005), autor knihy Jihočeský kraj, píše sice o krásách a zajímavých místech Jihočeského kraje, ale mimo to také o historickém vývoji průmyslu na území jihu Čech.

Do bakalářské práce byla zahrnutá také zahraniční literatura. The Dictionary of Human Geography od R. J. Johnstona a kolektivu z r. 2009. Jedná se o velmi obsáhlý slovník pojmů z oboru sociální a ekonomické geografie. Jeho páté vydání obsahuje více jak tisíc hesel z oblasti sociální geografie. Klíčová slova jsou abecedně seřazena

pro jejich snadnější vyhledávání. Wood, A., Roberts, S. (2011) píší o změnách významných světových ekonomik zapříčiněných transformací, které vyžadují pozornost geografů. Ekonomická geografie ukazuje zájmy a hlavní témata ekonomických geografů, jejich metody studia, klíčové pojmy a teorie. Kniha řeší různé přístupy ke geografii. Do zahraniční literatury lze také zahrnout výše zmíněné texty od D. Popjakové.

1.2 Literatura týkající se transformace průmyslu

Transformací průmyslové výroby v Československé a následně České republice se zabývalo mnoho autorů z důvodu, že to byl proces v takové míře dosud nevídaný a nikde ve světě neuskutečněný.

Jedním z předních představitelů píšících o transformaci průmyslu je V. Toušek. Transformací se zabývá ve své habilitační práci i v odborných publikacích, kde spolupracuje i s jinými autory, zabývá se změnami českého průmyslu v devadesátých letech, zejména ve smyslu změn jeho rozmístění a restrukturalizace. Článek z roku 2008 Změny ve struktuře zaměstnanosti v České republice po roce 1989 seznamuje veřejnost se změnami ve struktuře zaměstnanosti v České republice. Další článek je od Touška a Vančury z roku 1996, kde sledují současné trendy ve vývoji průmyslu v České republice. Popisují průběh vývoje průmyslu od začátku transformace až po rok 1996. Komentují různá odvětví hlavně ve zpracovatelském průmyslu, jak se některá dostávají do útlumu a naopak, která se rozvíjejí a dostávají do popředí. Popisují také, jak důležité byly zahraniční přímé investice pro českou ekonomiku a rozvoj průmyslu.

L. Kopačka (1992) hodnotí změny v geografickém rozmístění československého průmyslu podle zaměstnanosti. V jiném článku Strukturální změny ekonomiky se zvláštním zřetelem k průmyslu (1996) zkoumal strukturální změny v ekonomice, především v průmyslu. Chápe transformaci jako ideový návrat před rok 1948, respektive ještě před druhou světovou válku (Kopačka 1996, s. 219). Také označuje českou ekonomiku 2. poloviny 20. století jako ekonomiku s vysokým podílem průmyslu v hospodářské struktuře, což bylo způsobeno její přeindustrializovaností díky „provýchodní“ orientaci. Charakteristické pro toto průmyslové období byl vysoký podíl průmyslu a nízký podíl služeb, vysoká materiálová a energetická náročnost výroby a zaostalá dopravní a informační infrastruktura. Dále se zaměřuje na přezaměstnanost

v průmyslu a posléze na deinstrualizaci, a s tím spojenou změnou v rozložení pracujících v jednotlivých sektorech.

J. Kunc (2006) se ve svém článku Historie a současnost průmyslové výroby na Moravě zaměřuje na transformaci průmyslové výroby na regionální úrovni.

Z hlediska ekonomického se transformací zabýval například L. Židek (2006), který transformační proces ekonomiky označuje za velmi složitý, plný nástrah, problémů a těžkostí. Jako pozitivní hodnotí výhodnou geografickou polohu státu oproti jiným východním, transformujícím se státům. Transformaci chápe jako velkou reformu ekonomiky i celé společnosti. Zmiňuje také problémy, jaké transformace přinesla podnikům, kde dosavadní neefektivnost a plýtvání zdroji přinesla neschopnost konkurovat západním podnikům. Podobně na problematiku nahlíží také Hampl (1996), který se nezabývá přímo transformací české ekonomiky, ale řeší sociogeografické otázky transformující se společnosti. J. Švejnar (1997) označuje Československou republiku za zemi, která před druhou světovou válkou patřila k nejvyspělejším zemím světa a říká, na jakou úroveň může transformace Českou republiku opět vrátit. Porovnává, jak se pohybuje průmyslová produkce a porovnává stav nezaměstnanosti s okolními zeměmi.

M. Synek (2004) se také zabývá transformací. Ve svém článku Transformace, restrukturalizace, revitalizace popisuje základní kameny transformačního procesu znamenající přechod od centrálně řízené ekonomiky k ekonomice tržní. Změnami byla privatizace, liberalizace, restrukturalizace a revitalizace podniků.

Transformací průmyslu se také velmi zabývá D. Popjaková, a to zejména transformací průmyslu ve Slovenské republice (2008). Podle ní transformace znamená změny v zaměstnanosti a spjatost s požadavky na kvalifikaci zaměstnanců. Autorka uvádí, že nastaly změny ve vlastnictví, a to působením zahraničního kapitálu. Dále, že je kladen důraz na efektivitu výroby, roste význam nových technologických odvětví, mění se struktura rozložení zaměstnanců v jednotlivých sektorech a mění se rozmístění výroby novými lokalizačními faktory.

K tomuto tématu bylo zpracováno také mnoho dalších odborných prací. Jmenujme například disertační práci M. Vančury (2002), zabývající se průmyslovou transformací v celé republice. Poté M. Baštovou (2011), která se zabývá průmyslovou transformací v Plzni. Dále práci O. Šerého o stavu českého průmyslu po roce 1989

(2010) a také publikaci Staré průmyslové regiony od J. Koutského (2011). Uvedené práce posloužily z velké části jako metodický návod ke zpracování předložené bakalářské práce.

2 Teoreticko-metodologická a datová báze

Základní statistickou jednotkou pro tuto práci je průmyslový subjekt. Konkrétně všechny subjekty na území Jihočeského kraje s počtem zaměstnanců větším než 100. Jednotlivé subjekty jsou součástí různých průmyslových odvětví, která se dají blíže charakterizovat.

2.1 Průmysl jako hospodářské odvětví

Průmysl je významným odvětvím světového hospodářství. Výrobky z průmyslu využívá člověk v kterékoliv činnosti, ať už v práci, ve volném čase nebo v domácnosti. Do průmyslu se stále zavádějí nové vědecké postupy, nové technologie, nové výrobky tak stále více usnadňují lidem život.

Průmyslová výroba je hlavní částí každého ekonomického systému. Zahrnuje v sobě další jednotky, které se zabývají těžbou nerostných surovin a paliv, zpracováním surovin průmyslového a potravinářského původu i opravou průmyslových výrobků. Objem výroby ve světě neustále roste a také slouží jako hlavní ukazatel ekonomiky každého státu. Rozvoj průmyslové výroby je spojen s přesouváním obyvatel do měst a jejich blízkého okolí. Proto průmyslové země mají větší podíl městského obyvatelstva. Průmyslová výroba také ovlivňuje charakter krajiny a její hospodářskou činností ovlivňuje životní prostředí (Krajíček 1982).

2.1.1 Klasifikace průmyslové výroby

Charakteristická pro průmysl je jeho složitá a značně diferencovaná struktura výrobních odvětví. Výroba se dělí na různé skupiny výrob, které mají ale společné znaky. Česká a československá statistika používala v předtranformačním období klasifikaci, kde klasifikačním kritériem bylo využití finálních výrobků. Toto členění se používalo do roku 1993. Průmysl se dělil na dvě části, které se dále členily na osmnáct odvětví (Tabulka 1). Z tohoto členění lze usoudit, že klasifikace nebyla úplně přesná, protože finální výrobky z některých oborů těžkého průmyslu byly řazeny do odvětví lehkého průmyslu a naopak (Toušek a kol. 2008).

Nejpoužívanější kritérium pro členění průmyslu je Kritérium charakteru postavení výrobního procesu k výchozím surovinám (Popjaková 1997). Toto členění používají všechny statistiky a prameny OSN a podle této klasifikace se průmysl dělí na:

- těžební průmysl
- zpracovatelský průmysl
- výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody.

Tabulka 1: Členění průmyslu do roku 1993	
Lehký průmysl: (výroba spotřebních předmětů)	Těžký průmysl: (výroba výrobních prostředků)
průmysl papíru a celulózy	průmysl paliv
průmysl skla, keramiky a porcelánu	energetický průmysl
textilní průmysl	hutnictví železa
oděvní průmysl	hutnictví neželezných kovů
kožedělní průmysl	chemický průmysl
polygrafický průmysl	strojírenský průmysl
průmysl potravin a pochutin	elektrotechnický průmysl a kovozpracující průmysl
výroba mrazírenská, zředělní a tabáková	průmysl stavebních hmot
ostatní průmyslová výroba	dřevozpracující průmysl

Zdroj: Toušek a kol. (2008, s. 187): vlastní zpracování

Z důvodu sjednocení české statistiky se statistickou vědou, a také z důvodu nedostačujícího dělení průmyslových odvětví, se od roku 1994 začala pro klasifikaci průmyslové výroby používat v České republice takzvaná Odvětvová klasifikace průmyslových činností (OKEČ), která vycházela z mezinárodního standardu NACE rev. 1. (NACE je klasifikace ekonomických činností, kterou vytvořil a zavedl Evropský parlament). OKEČ byla postupně upravována a aktualizována.

Od 1. ledna 2008 OKEČ nahrazuje CZ-NACE (Klasifikace ekonomických činností) totožná s NACE rev. 2 (Toušek a kol. 2008). Tato klasifikace dělí průmyslovou výrobu, podobně jako tomu bylo při OKEČ, do tří hlavních průmyslových odvětví, která jsou dělené do sekcí. Průmyslová výroba je řazena do sekcí B, C, D.

Sekce B, Těžba a dobývání, je těžební průmysl, kam patří například těžba ropy, rud, uhlí, kaolinu, jílu a písků. Sekce C je zpracovatelský průmysl, který zahrnuje mechanickou, fyzikální nebo chemickou přeměnu materiálů nebo komponentů na nové produkty, ačkoliv toto nelze použít jako jednotné univerzální kritérium pro definování

výroby zboží (Tabulka 2). Sekce D zahrnuje výrobu a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (ČSÚ 2014c).

Tabulka 2: Zpracovatelský průmysl podle CZ-NACE	
SEKCE C – ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	
Oddíl	Název
10	Výroba potravinářských výrobků
11	Výroba nápojů
12	Výroba tabákových výrobků
13	Výroba textilií
14	Výroba oděvů
15	Výroba usní a souvisejících výrobků
16	Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových a slaměných výrobků, kromě nábytku
17	Výroba papíru a výrobků z papíru
18	Tisk a rozmnožování nahaných nosičů
19	Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů
20	Výroba chemických látek a chemických přípravků
21	Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků
22	Výroba pryžových a plastových výrobků
23	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
24	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárství
25	Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení
26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení
27	Výroba elektrických zařízení
28	Výroba strojů a zařízení jinde neuvedených
29	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů
30	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení
31	Výroba nábytku
32	Ostatní zpracovatelský průmysl
33	Opravy a instalace strojů a zařízení

Zdroj: Businessinfo 2014

Jak již bylo zmíněno, od roku 2008 se používá klasifikace CZ-NACE. Obecně je CZ-NACE rozsáhlá klasifikační databáze, která rozděluje ekonomické činnosti na základě předmětu podnikání a je povinná pro všechny členské státy Evropské unie. CZ-NACE rozděluje činnosti do sekcí od A do T, které jsou dále rozděleny do dalších číselných skupin a podskupin. Bakalářská práce je zaměřená na zpracovatelský průmysl, tedy na sekci C, která je rozdělena do dalších 23 skupin (Tabulka 2) (Businessinfo 2014).

2.1.2 Lokalizační faktory průmyslu

Lokalizační faktory jsou soubory činitelů, které se podílejí při umístování konkrétní výrobní jednotky do konkrétního prostoru (Popjaková 1997). V regionálně ekonomickém pojetí znamená lokalizační faktor úspory nákladů, kterých se dosáhne tak, že danou ekonomickou aktivitu umístíme na nejvhodnějším místě a ne nikde jinde (Toušek a kol. 2008). V minulosti měly vliv na umístění průmyslu faktory, jako suroviny, dopravní dostupnost, voda. Později se tyto faktory měnily na vědecký výzkum, kvalifikovanou pracovní sílu, infrastrukturu.

Lokalizační faktory lze klasifikovat podle různých přístupů. Z hlediska prostorového rozsahu na makrolokalizační – klima, sídelní struktura, demografie a mikrolokalizační – suroviny, infrastruktura, kvalita životního prostředí.

Z hlediska změny dynamiky vlivu můžeme rozdělit lokalizační faktory na význam klesající, nezměněný a vzrůstající, a z hlediska věcného charakteru rozlišujeme faktory přírodní a socioekonomické (Popjaková 1997, Toušek a kol. 2008). Na umístění průmyslu má vliv mnoho faktorů, které se rozdělují na společenské a přírodní.

Společenské jsou ty, které jsou politického nebo hospodářského charakteru a jejich vliv se projevuje, nebo již projevil na utváření konkrétních odvětví v určitých oblastech a na umístění jednotlivých závodů. Na vlivu se podílejí materiálně technické základny, sociálně technické vztahy a struktury společnosti. Nejdůležitější je faktor spotřeby, faktor kvalifikované pracovní síly, technický rozvoj a ekonomická poloha.

Přírodní faktory jsou hlavně dostatečné zdroje nerostných surovin, jako jsou paliva a rudy. Patří sem i zdroje organické přírody: voda, klima a jiní činitelé přírodního prostředí. Tyto faktory jsou rozhodující pro umístění průmyslových závodů, jako například pro těžbu nerostných surovin. Lze tedy říci, že nejdříve se musí projevit přírodní faktory a poté ty společenské (Hrala, Vitarová 1973).

2.1.3 Metody hodnocení průmyslu

Pro hodnocení průmyslu je v geografii používána řada způsobů. Mezi nejzákladnější patří velikost průmyslu, struktura průmyslu, koncentrace průmyslu a specializace průmyslu.

2.1.3.1 Velikost průmyslu

Vyjádření velikosti průmyslu je nejjednodušším ukazatelem, kterým lze charakterizovat průmyslovou výrobu. Nejčastějším kritériem takového hodnocení je velikost zaměstnanosti, nebo hodnota výroby. Například lze uvést počet pracovníků, objem výroby zboží, obrat výroby (velikost ročního obratu, velikost ročního obratu na zaměstnance), zisk, hodnota základních prostředků, velikost majetku nebo kapitálu, či postavení na trhu (Toušek a kol. 2008, Martinovičová a kol. 2014).

V BP byl jako hlavní ukazatel použitý počet pracovníků. Je nutné si však uvědomit, že tento ukazatel nerespektuje různou technickou úroveň průmyslu v jednotlivých zemích, ani různorodost odvětvové struktury a tedy různou náročnost jednotlivých odvětví na množství a kvalifikaci pracovní síly. Proto je třeba brát tento ukazatel pouze jako orientační, a nejlépe je ho kombinovat s jiným ukazatelem (Krajíček 1982). Proto v práci bylo použito kromě počtu pracovníků také hodnocení na základě počtu průmyslových podniků, a poté byla také brána v potaz výše základního kapitálu.

Podle nařízení Evropské komise (ES) č. 800/2008 se podniky člení podle velikosti na základě počtu zaměstnanců a finančních prahů. Nejmenší je mikropodnik, zaměstnávající méně než 10 osob, a jejich roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 2 miliony EUR. Malé podniky zaměstnávají méně než 50 osob a roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 milionů EUR. Střední podniky zaměstnávají do 250 zaměstnanců a jejich obrat nepřesahuje 50 milionů EUR nebo jejich bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR. Velký podnik je do 500 zaměstnanců. Pokud má podnik více jak 500 zaměstnanců, v mluvě Evropské unie se setkáváme s pojmem velmi velký podnik (Martinovičová a kol. 2014, s. 22, 23).

2.1.3.2 Odvětvová struktura a specializace průmyslu

Vyjádřením odvětvové struktury průmyslu v určité územní jednotce lze hodnotit a porovnávat význam jednotlivých odvětví v dané prostorové jednotce. Nejčastěji se používá podíl jednotlivých průmyslových odvětví na celkové hodnotě průmyslu daného regionu. Můžeme porovnávat podíly na celkové zaměstnanosti v průmyslu, na objemu výroby, na základních prostředcích. Porovnáním zjištěných struktur dostáváme obraz o jednotlivém odvětví pro sledované území (Krajíček 1982, Toušek a kol. 2008).

K vyjádření výrobní orientace a specializace průmyslu v regionu se často využívá index specializace průmyslu. Při jeho výpočtu porovnááme podíl sledovaného průmyslového odvětví v určité územní jednotce na celkovém průmyslu územní jednotky se stejným podílem v celém souboru jednotek. Index informuje o specializaci území z hlediska odvětvové struktury průmyslu. Navíc dává představu o stupni významnosti průmyslového odvětví v dané územní jednotce v porovnání s postavením průmyslového odvětví v hierarchicky vyšší prostorové jednotce. Index se pohybuje v hodnotách okolo 1. Jestliže je větší než 1, specializace průmyslu je v dané jednotce větší než v jednotce hierarchicky vyšší. Naopak, jestliže je index menší než 1, je i specializace průmyslu menší nežli v hierarchicky vyšší jednotce. Hodnotu indexu zjistíme vzorcem:

$$J_{si} = \frac{P_{io}/P_{ic}}{P_{jo}/P_{jc}}$$

J_{si} - index specializace i-té teritoriální jednotky ($i = 1, 2, \dots n$)

P – počet zaměstnaných

o – zaměstnání v daném průmyslovém odvětví

c – zaměstnání v průmyslu celkem

i – region hierarchicky nižší

j – region hierarchicky vyšší

Zdroj: Mládek (1972), Toušek a kol. (2008, s. 189, 190)

2.1.3.3 Prostorová struktura a koncentrace průmyslu

Koncentraci nebo rozptyl průmyslu lze sledovat ze dvou hledisek. Z hlediska velikosti závodu, nebo z hlediska prostorové koncentrace. Nejjednodušším způsobem jak vyjádřit koncentraci průmyslu je přepočítání základních ukazatelů (počet zaměstnanců, objem výroby, objem základních prostředků) na jednotku plochy, na počet obyvatel, nebo na počet ekonomicky aktivních obyvatel na daném území. Velikost územní jednotky může být různá. Může to být obec, okres, kraj atd., vyplývá to z rozsahu sledovaného území. Mluvíme o hustotě průmyslu na 1 km².

Intenzita průmyslu vyjadřuje vztah mezi počtem pracovníků průmyslu dané územní jednotky a počtem obyvatelstva trvale žijícího v tom samém území. Počet pracovníků vydělíme počtem obyvatelstva (Krajíček 1982, Popjaková 1997).

Dalším vyjádřením koncentrace může být index koncentrace. Vyjadřuje míru koncentrace průmyslu v porovnání s rozmístěním obyvatelstva. Udává, jaký podíl obyvatel územní jednotky žije na území, ve kterém se koncentruje polovina hodnoty velikosti průmyslu této územní jednotky.

Index koncentrace:

$$I_k = 100 - \left(100 \times 1/P \times \sum_{i=1}^k P_i \right)$$

I_k – index koncentrace

P_i – počet obyvatel v regionech, které se účastní na koncentraci,

P – celkový počet obyvatel v hierarchicky vyšší územní jednotce,

k – počet regionů, které se účastní na koncentraci

Zdroj: Toušek a kol. (2008, s. 191)

Jiným ukazatelem, podle kterého určíme prostorovou koncentraci průmyslu je koeficient koncentrace (lokalizační kvocient), který vyjadřuje porovnání úrovně koncentrace průmyslu, potažmo průmyslového odvětví ve zvolené územní jednotce s úrovní koncentrace průmyslu v hierarchicky vyšší územní jednotce. Koeficient koncentrace se pohybuje v hodnotách okolo 1. Hodnota větší než 1 znamená nadprůměrné zastoupení neboli vyšší koncentraci průmyslu v regionu. Opačně, když je hodnota menší nežli 1, jde o malé až podprůměrné zastoupení průmyslu v regionu.

Vypočte se následovně:

$$K_{ki} = \frac{P_{ip}/P_{io}}{P_{jp}/P_{jo}}$$

K_{ki} – koeficient koncentrace

P – počet

p – zaměstnaní v průmyslu

o – ekonomicky aktivní celkem

i – územní jednotka hierarchicky nižší

j – územní jednotka hierarchicky vyšší

Zdroj: Mládek (1972), Popjaková (1997), Toušek a kol. (2008, s. 191)

Lorenzova křivka je také vhodným ukazatelem k vyjádření koncentrace průmyslu. Vyjadřuje koncentraci průmyslového odvětví v dané územní jednotce porovnáním základního ukazatele (počet zaměstnaných v průmyslu, hodnota průmyslové výroby) v průmyslu k obecnému ukazateli, kterým může být počet obyvatel, rozloha územní jednotky atd. (Popjaková 1997, Toušek a kol. 2008).

2.2 Metodické poznámky

Pro zpracování bakalářské práce byla potřeba nejprve získat dobrý přehled o problematice průmyslové výroby, její historii a vývoji studiem literatury a odborných článků. Historie průmyslu byla prostudována z hlediska celosvětového obecného vývoje, poté z pohledu České republiky a nakonec z pohledu Jihočeského kraje.

Práce navazuje metodicky na jiné bakalářské práce. Zejména na kvalifikační práce Š. Nedvědové, M. Koláře a J. Procházkové. Proto je vývoj průmyslu ve světě, v České republice a následně v Jihočeském kraji popsán poněkud stručněji, než mohlo být. Hlavním cílem práce je analýza aktuálního stavu průmyslu v Jihočeském kraji. Konkrétně je práce zaměřená na průmyslové podniky, potažmo na průmyslové subjekty, zaměřené na zpracovatelský průmysl. Průmyslové subjekty musí splňovat podmínku, že v jejich jednotlivých provozovnách pracuje více jak 100 zaměstnanců a provozovna se nachází na území Jihočeského kraje.

Prvním krokem bylo obstarat soubor Registr ekonomických subjektů (dále jen RES 2013) za Jihočeský kraj, který poskytla skrze Krajskou správu Českobudějovického úřadu (KS ČSÚ) v Českých Budějovicích paní doc. RNDr. Dagmar Popjaková, PhD. Další seznam, potřebný k bakalářské práci, byl seznam průmyslových místních jednotek (dále jen MPJ 2013) za Jihočeský kraj, který mi poskytla přímo KS ČSÚ. Oba tyto obsáhlé soubory jsem musel zpracovat, protřídit a pomocí filtrování vybrat podniky, jež jsou zařazeny podle CZ-NACE (Klasifikace ekonomických činností) v sekci C, zabývající se zpracovatelským průmyslem. Po protřídění zbyly podniky, které jsou zaměřené na průmyslovou výrobu a zároveň zaměstnávají více jak 100 osob.

Soubor RES 2013 je velmi obsáhlý seznam, tvořící všechny ekonomické subjekty (Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou ČSÚ) se

sídlem v určitém kraji. V tomto případě to byl Jihočeský kraj. V seznamu jsou uvedeny základní informace o ekonomickém subjektu (IČO, název, datum vzniku, právní forma, velikostní interval počtu zaměstnanců, ekonomická činnost a adresa podniku).

Druhý soubor, Průmyslové místní jednotky za Jihočeský kraj, je seznam všech provozoven vyskytujících se na území Jihočeského kraje, ale sídlo firmy, může být kdekoli v ČR. Jelikož se po urovnání podle kritérií v obou souborech shodovaly některé provozovny, musely být v souboru RES 2013 odstraněny, aby se neopakovaly a počet provozoven tak nebyl zkreslený.

Ke zpracování práce bylo nutné doplnit k průmyslovým subjektům přesná data o počtech zaměstnanců, státní příslušnosti majitelů a také výši základního kapitálu. Přesné počty zaměstnanců i státní příslušnost majitelů, popřípadě podílové vlastnictví firmy, které posloužilo k vytvoření struktury zastoupení zahraničního kapitálu na průmyslové výrobě v kraji, se u většiny podniků ze zmíněného seznamu podařilo získat z jejich výročních zpráv za rok 2013–2014. Ty jsou volně dostupné na internetových stránkách Veřejný rejstřík a Sběrka listin. Podniky, které neměly tato data zveřejněna ve výročních zprávách, ani na internetových stránkách firmy, musely být kontaktovány elektronickou poštou, a když i to bylo bez výsledku, tak také telefonicky, kdy po menším vyzvání a přepojování data sdělily. Připravený byl také dotazník v elektronické formě (Příloha 1), rozeslán na některé provozovny, ale ten byl zcela bez odezvy. Průmyslové subjekty na dotazník nereagovaly, až na Madetu, která ale poslala údaje za celou firmu, ne za jednotlivé provozovny. Dotazník, složený z pouhých pěti otázek, byl rozeslán například do provozoven Madety a Vishaye, Sfinxu v Českých Budějovicích, Dity v Táboře, nebo do firmy Moeller elektrotechnika. Při téměř nulové návratnosti se od dotazníku upustilo.

Z původního seznamu průmyslových subjektů s počtem zaměstnanců v intervalu 100 a více zaměstnanců, který čítal 186 provozoven (Tabulka 6), po získání přesných údajů o počtech zaměstnanců u jednotlivých subjektů bylo zjištěno, že jich celá řada nespĺňuje nutnou podmínku práce, a to minimální počet zaměstnaných sto, i když to mají uvedeno v seznamech RES 2013 i PMJ 2013. Konkrétně provozovna Moira ve Strakonících, Dřevostroj Čkyně a.s., Sfinx a.s. Č. Budějovice, Pivovar Protivín a.s. a jiné.

Dalším problémem bylo, že některé průmyslové podniky mají v Jihočeském kraji (JCK) pouze sídlo své firmy a výrobu mají zcela jinde, v jiném kraji či státě. Jako příklad můžeme uvést společnosti Wienerberger, která sídlí v Českých Budějovicích a výroba se nachází na Moravě. Dalším takovým případem je Jitona v Soběslavi, kde má také jen sídlo a výrobu přesunula do Klatov a Třebíče. Jiné firmy, jako Madeta a.s. a Vishay electronic s.r.o., mají více provozoven v různých okresech Jihočeského kraje (JCK).

Po ověření všech firem a zohlednění výše uvedených podmínek a problémů, se počet průmyslových subjektů JCK zúžil nakonec na 140. Analýza průmyslu JCK byla tak realizována na základě dat uvedeného souboru 140 průmyslných subjektů.

Před samotnou analýzou získaných dat bylo nutné sjednotit klasifikaci dle jednotlivých průmyslových odvětví (více se tomuto tématu věnuje kapitola 2. 1. 1).

Bakalářská práce je zaměřená na zpracovatelský průmysl, podle CZ-NACE tedy na sekci C, která je rozdělena do dalších 23 skupin (Tabulka 2).

Ke zjednodušenému přehledu průmyslových odvětví zpracovatelského průmyslu byla použita upravená tabulka podle M. Baštové 2011 (s. 22) z její disertační práce, (Tabulka 4). Obsahuje rozdělení upravených průmyslových odvětví podle CZ-NACE a zároveň začleněná pododvětví.

Pro prvotní přehled počtu a vybraných základních charakteristik evidovaných ekonomických subjektů a zvláště průmyslových podniků ve výše zmíněných databázích Krajské správy ČSÚ-RES 2013 A MPJ 2013 na území JCK byly zhotovené přehledné pracovní tabulky (Tabulky 3–6).

Tabulka č. 3 prezentuje počet podniků ve zpracovatelském průmyslu, rozdělených podle velikostní kategorie průmyslných subjektů, tj. podle deseti kategorií počtu zaměstnanců. V této tabulce jsou uvedeny podniky ze seznamu RES 2013, u nichž bylo uvedeno i to, že jsou bez zaměstnanců, nebo neměly počet zaměstnaných uveden. RES 2013 ukázal, že v JCK se vyskytuje ve zpracovatelském průmyslu 16 882 ekonomických subjektů. Soubor PMJ 2013, který uvádí provozovny průmyslových subjektů na území JCK, avšak jejichž vedení sídlí mimo JCK, vykazuje 98 podniků.

Tabulka 3: Velikostní struktura průmyslových podniků Jihočeského kraje, podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013

Velikostní kategorie	Registr ekonomických subjektů		Místní jednotky průmyslu*		SPOLU
	(počet podniků)	v %	(počet podniků)	v %	
(počet pracovníků)	(počet podniků)	v %	(počet podniků)	v %	(počet podniků)
bez zaměstnanců	6 098	36,12	0	0,00	6 098
neuvedeno	8 791	52,07	11	11,22	8 802
1–99	1 844	10,92	71	72,45	1 915
100–199	71	0,42	8	8,16	79
200–249	17	0,10	0	0,00	17
250–499	35	0,21	5	5,10	40
500–999	19	0,11	2	2,04	21
1 000–1499	4	0,02	1	1,02	5
1 500–1 999	2	0,01	0	0,00	2
2 500–2 999	1	0,01	0	0,00	1
SPOLU	16 882	100	98	100	16 980

1* místní jednotky jsou se sídlem podniku mimo území Jihočeského kraje

Zdroj: RES 2013, MPJ 2013, vlastní zpracování

Tabulka č. 4 byla sestavena na základě údajů uváděných v RES 2013. V tabulce nejsou zahrnuty podniky, u nichž bylo v RES uvedeno, že jsou bez zaměstnanců, nebo neměly počet zaměstnanců uveden. U těch podniků, které nemají počet zaměstnanců v RES uveden, se i podle názoru paní Ing. Petry Dolejšové z KS ČSÚ v Českých Budějovicích nepředpokládá, že by měly více jak sto zaměstnanců. Z tohoto důvodu, a také z důvodu, že takové podniky nejsou v zájmu výzkumu předloženy BP, nebyly uvedené subjekty brány v potaz a byly vyřazeny.

Tabulka č. 4 dává obecný přehled o počtu subjektů za soubory RES 2013 a MPJ 2013, řadících se do průmyslových odvětví zpracovatelského průmyslu, které byly zařazeny do osmi odvětví. Odvětví jsou rozdělena na průmysl potravinářský, textilní, oděvní a kožedělní, dřevozpracující, papírenský, polygrafický a ostatní, chemický, sklářský, keramický a stavebních hmot, hutnický a kovožpracující, strojírenský a poslední elektrotechnický. Skupiny mají ještě svá pododvětví. V Jihočeském kraji (JCK) se tedy nachází celkem 2 080 průmyslových subjektů ve zpracovatelském průmyslu (Tabulka 4). Z toho nejvíce v tradičním dřevozpracujícím, papírenském a polygrafickém odvětví. Naopak nejméně je zastoupen chemický průmysl.

Tabulka 4:

Zpracovatelský průmysl Jihočeského kraje podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013 na základě klasifikace CZ-NACE							
Odvětví průmyslu		CZ-NACE	Registr ekonomických subjektů	v %	Místní prům. jednotky průmyslu	v %	spolu
PO	Potravinářský	10 Výroba potravinářských výrobků	219	10,99	8	9,20	227
		11 Výroba nápojů					
		12 Výroba tabákových výrobků					
TOK	Textilní, oděvní, kožedělný	13 Výroba textílií	136	6,82	6	6,90	142
		14 Výroba oděvů					
		15 Výroba usní usní a souvisejících výrobků					
DP	Dřevozpracující, papírenský, polygrafický, ostatní	16 Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	582	28,2	18	20,69	600
		17 výroba papíru a výrobků z papíru					
		18 Tisk a rozmnožování nahraňných nosičů					
		31 Výroba nábytku					
		32 Ostatní zpracovatelský průmysl					
CH	Chemický	19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	114	5,72	8	9,20	122
		20 Výroba chemických látek					
		21 Výroba farmaceutických výrobků					
		22 Výroba pryžových a plastových výrobků					
SK	Sklářský, keramický, stav. hmot	23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	84	4,21	19	21,84	103
K	Hutnický, kovozpracující	24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů	409	20,52	13	14,94	422
		25 Výroba kovodělných výrobků					
S	Strojírenský	28 Výroba strojů a zařízení j.n.	305	15,30	9	10,34	314
		29 Výroba motorových vozidel					
		30 Výroba ostatních dopravních prostředků					
		33 Opravy a instalace strojů a zařízení					
E	Elektrotechnický	26 Výroba počítačů, elektrotechnických a optických z.	144	7,23	6	6,90	150
		27 Výroba elektrických zařízení					

Zdroj: Baštová 2011, RES 2013, MPJ 2013, vlastní zpracování

Tabulka č. 5 znázorňuje přehled právních forem 2 080 průmyslových podniků všech velikostních kategorií, zastoupených v Jihočeském kraji. Tabulka již neobsahuje průmyslové subjekty, u kterých bylo v RES 2013 uvedeno „bez zaměstnanců“, či počet zaměstnanců nebyl uveden. Z osmi právních forem je nejvíce zastoupena společnost s ručením omezeným. Podíl této právní formy je nadpoloviční.

Tabulka č. 6 udává počet průmyslových subjektů v jednotlivých okresech Jihočeského kraje. V této tabulce jsou uvedeny už jen průmyslové subjekty, které měly uveden počet zaměstnanců v intervalu 100 a více. Jejich počet se snížil z 2 080 na 186.

Znamená to tedy, že na území JCK podle RES 2013 a PMJ 2013 je evidováno 186 průmyslných podniků nad 100 zaměstnanců. Z tabulky lze vyčíst, že nejvíce průmyslových subjektů se nachází v okresech České Budějovice a Tábor. Tato data, jak bude vidět v dalších tabulkách, se změnila. Jak bylo konstatováno výše, u těchto 186

subjektů byl následně ověřován přesný stav zaměstnanců. Průmyslové podniky a provozovny nespĺňující výše uvedená kritéria nebyly pro výzkum započítány.

Jak již bylo také uvedeno, počet podniků, splňujících všechna požadovaná kritéria, se omezil na 140. Z údajů týkajících se těchto podniků byla zpracována analytická část, která je doplněna o různé přehledy v podobě grafů, tabulek, map a jejich komentářů.

Tabulka 5: Struktura podniků Jihočeského kraje podle vlastnické formy, podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013					
vlastnické formy	Registr ekonomických subjektů		Místní jednotky průmyslu		SPOLU (počet podniků)
	(počet podniků)	v %	(počet podniků)	v %	
1* Akciová společnost	109	5,47	25	28,74	134
2* Fyzická osoba	642	32,21	0	0,00	642
3* Společná zájmová organizace družstev	16	0,80	5	5,75	21
Státní podnik	1	0,05	0	0,00	1
Společnost komanditní	13	0,65	0	0,00	13
Společnost s r.o.	1 188	59,61	0	0,00	1 188
Veřejná obchodní společnost	16	0,80	56	64,37	72
4* Podnik se zahraniční majetkovou účastí	7	0,35	1	1,15	8
Obecně prospěšná spol.	1	0,05	0	0,00	1
SPOLU	1 993	100	87	100	2 080

1* spolu s nadačním fondem

2* Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství nezapsaná v obchodním rejstříku, Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku, v RES Fyz. osoba ost. nez. v OR, Živnostník nezaps. v OR, Zem. podnik. FO nez. v OR

3* Zemědělské družstvo, v RES družstvo

4* v RES evropská společnost, zahraniční osoba

Zdroj: RES 2013, MPJ 2013, vlastní zpracování

Tabulka 6: Počet průmyslových subjektů v jednotlivých okresech v Jihočeském kraji s počtem zaměstnanců nad 100, podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013

okres	Registr ekonomických subjektů		Místní jednotky průmyslu		SPOLU (počet podniků)
	(počet podniků)	v %	(počet podniků)	v %	
České Budějovice	32	24,81	12	23,53	44
Český Krumlov	15	11,63	6	10,53	15
Jindřichův Hradec	14	10,85	14	27,45	28
Písek	12	9,30	4	7,84	16
Prachatice	12	9,30	4	7,84	16
Strakonice	12	9,30	7	13,73	19
Tábor	32	24,81	10	19,61	42
SPOLU	129	100	57	100	186

Zdroj: RES 2013, MPJ 2013, vlastní zpracování

Pro srovnání průmyslu jižních Čech v průmyslových subjektech nad 100 zaměstnanců byl užit Index specializace a koeficient koncentrace. Index specializace průmyslu Jihočeského kraje byl použit pro analýzu odvětvové struktury průmyslu. Index informuje o specializaci zájmového území a to z hlediska odvětvové struktury průmyslu. Znázorňuje významnost daného průmyslového odvětví v územní jednotce v porovnání s hierarchicky vyšší územní jednotkou, tedy s celou Českou republikou.

Pro zjištění prostorové koncentrace průmyslu byl použit lokalizační kvocient, který vyjádří a porovná, jaká je úroveň koncentrace průmyslu v dané územní jednotce oproti územní jednotce hierarchicky vyšší, tedy opět České republice jako celku.

Data k výpočtům indexu specializace a koeficientu koncentrace za Jihočeský kraj byly použity za podniky nad 100 zaměstnanců z vlastního výzkumu a data za Českou republiku ze stránek Českého statistického úřadu z roku 2013 (ČSÚ 2013a, 2013b).

3 Vývoj průmyslu

Nebylo by průmyslové revoluce, kdyby nenastala revoluce v zemědělství. Od roku 1700 nastal soubor změn v produkci potravin na venkově. Nové technologie a znalosti způsobily, že nebylo potřeba v zemědělství tolika lidí k zachování dostatečné produkce. Nastaly velké přesuny lidí z venkova do měst. Velký význam začala mít těžba uhlí, a tavení železné rudy. Dále nastal tzv. „tovární věk“, kde největšími zaměstnavateli byly textilní továrny s tkalcovskými stavy. Velká Británie byla první na začátku průmyslové revoluce a rodila se zde kapitalistická ekonomika. Rivalem Británie bylo Německo, kde vznikla jedna z prvních lokalizačních teorií od J. H. von Thümena o nalezení optimálního místa firmy v prostoru (Woods, Roberts 2005).

Důležitost průmyslu vyplývá z jeho funkce. Je to realizátor technického pokroku ve všech sektorech hospodářství na celém světě. S rozvojem průmyslové výroby je také spojen proces prohlubování dělby práce, jenž se zprvu týká menších regionů a později i mezinárodních oblastí. Tento proces je samozřejmě spojen s nerovnoměrným rozmístěním průmyslu a s tím i nerovnoměrně rozmístěnou koncentrací obyvatelstva (Hrala, Vitarová 1973).

Průmyslová revoluce, nebo také termín transformace výrobních sil byl poprvé použit ve velké Británii. Termín byl aplikován na sadu probíhajících změn v britské ekonomice roku 1760 až 1840, když se objevil parní stroj a mechanický stav (Johnston 2009).

Podobně také píše Popjaková (1997), kdy říká, že základy rozvoje moderního průmyslu sahají do období manufaktur v 16. až 18. století, kdy se manufaktury přeměňovaly na průmyslové závody zaměřené na strojovou výrobu. Ke strojové výrobě došlo jako první ve Velké Británii na konci 18. století, protože zde byly nejlepší podmínky pro tuto změnu (soustředění obyvatel ve městech, export, rozvoj obchodu, finance pro nové technologie). První strojové závody byly zaměřeny na textilní průmysl. Důležitým vynálezem tohoto období byl parní stroj, vynalezen britským inženýrem Jamesem Watterem. Období nazývané průmyslová revoluce způsobilo velké změny ve společnosti.

Toto období, nazývané také industrializace, je proces, kdy průmysl začíná hrát významnou roli v ekonomice státu. Je to rozšíření dělby práce a mechanizace výroby v místě produkce. Tyto změny vedly k tržnímu hospodářství a ke kapitalismu.

Industrializace byla časově i prostorově nerovnoměrná. Záleželo na nalezištích surovin. Stále větší snaha byla propojit místa výroby a místa prodeje. S tím souvisí rozvoj dopravy a dopravních cest k přepravě surovin, k pracovní mobilitě a vzájemné propojení průmyslu a služeb. Charakteristickou pro industrializaci byla také měnící se životní úroveň obyvatel neustále se rozrůstající se města a městská zázemí (Johnston 2009).

Dříve se průmyslové podniky budovaly v blízkosti vodních toků, protože podniky využívaly vodní síly, ale s nástupem parního stroje jako hnací síly se továrna mohla umístit takřka kamkoliv. Strojová výroba dala za vznik novému průmyslovému odvětví, a tím bylo strojírenství. Vzrostla poptávka po kovech a zvětšila se těžba uhlí a rud. Od druhé poloviny 19. století dochází k velkému nárůstu počtu obyvatelstva, a to hlavně v okolí měst a továren. Znatelný je rozdíl velikosti populace mezi průmyslovými oblastmi, a oblastmi bez něj. Díky velké koncentraci obyvatelstva roste trh s potravinami a spotřebním zbožím, které si lidé už nevyrobí nebo nevypěstují sami, proto volnou konkurenci nahrazuje monopol. Dalším významným rysem pro toto období je praktické využití elektrické energie. Tyto změny se označují za druhou průmyslovou revoluci (Krajíček 1982).

Vývoj průmyslové výroby se rozděluje do tří etap (Toušek a kol. 2008):

- 1. etapa:** fáze, která započala v druhé polovině 18. století, kdy se manufaktury transformují na moderní průmyslové podniky se strojovou výrobou a končí koncem 19. století, kdy ostatní velmoci jako Německo, Belgie, Francie a USA hospodářsky dohánějí Velkou Británii.
- 2. etapa:** fáze nazývaná tzv. fordismus. Probíhala od konce 19. století až do přelomu šedesátých až sedmdesátých let 20. století. Henry Ford zavedl nový způsob výroby a montáže automobilů v Michiganu.
- 3. etapa:** je období pojmenované jako postfordismus, nebo postmodernismus. Jeho začátek je v sedmdesátých letech, kdy byl fordismus na vrcholu a trvá do teď. Tato fáze je charakteristická například strukturální transformací hospodářství, strukturálními změnami v průmyslové výrobě, prostorovými přesuny, novými technologiemi a změnami v zaměstnanosti.

Další změnou bylo, že terciární sektor postupně přebíral iniciativu a společnost se stala postindustriální. Fáze označovaná i jako deindustrializace znamenala pokles průmyslové výroby i pokles absolutního počtu zaměstnanců a jejich přesun většinou do terciárního sektoru. To neznamená ovšem pokles produkce průmyslové výroby, ale spíše zdokonalení výroby v podobě rozvoje vědy, technologií, organizace a podobně (Kopačka 1996).

Z hlediska územního (geografického) jsou změny sektorové struktury posunem od území a funkční disperze (plošného rozložení) slábnoucích primárních činností (zemědělství, lesnictví) se silnou závislostí na přírodních podmínkách (půda, voda, podnebí) k územní koncentraci sekundárních (průmyslových) a posléze stále více terciárních aktivit. Změny v území jako součást sektorových přesunů se projevují především:

- rozmístěním a koncentrací obyvatel (urbanizace, mobilita obyvatel)
- v lokalizaci ekonomických a mimoekonomických aktivit a růstu významu dopravy
- v čerpání a využívání přírodních zdrojů
- v kvalitativní diferenciaci životního prostředí (Kopačka 1996, s. 222).

3.1 Vývoj průmyslové výroby v České republice

Území České republiky patřilo za Rakousko-Uherska k nejvíce industrializovaným a hospodářsky nejvyspělejší částem Evropy. Průmysl byl zaměřen nejvíce na výrobu cukru, textilu a obuvnictví. Přitom se průmyslová výroba na našem území projevila přibližně o 50 let později než ve Velké Británii. Hlavním znakem bylo stavění prvních větších továrních komplexů, které navazovaly na rozvinutou manufakturní výrobu. Tyto komplexy však byly stále závislé na zdrojích paliva a na přístupových a dopravních cestách. Z tohoto důvodu byly manufaktury zakládány v oblastech s dostatkem dřeva. U nás ve většině případů v pohraničních oblastech na Šumavě, Českém lese, v severních Čechách, severní Moravě a na Jesenicku. Jinde se manufaktury vyskytovaly ojediněle s výjimkou Prahy a Brna (Mareš 1988).

Šíření průmyslové revoluce bylo velice rychlé, vedlo od severozápadu na východ a to díky vyspělému sousednímu Sasku (Mareš 1980).

Vývoj průmyslové výroby výrazně ovlivňoval život v mnoha částech našeho státu. Průmysl měl od počátku vliv i na ostatní druhy národního hospodářství. Ovlivněn

byl rozvoj dopravy, zemědělství, stavebnictví i obchodu. Průmysl měl vliv i na hospodářský rozvoj regionů. Rozmístění průmyslu zapříčinilo, že některé průmyslové oblasti rychle rostly a některé oblasti naopak zaostávaly. To samé mělo vliv i na rozmístění a koncentraci obyvatelstva, kdy v průmyslových regionech rostl i počet obyvatel a míra urbanizace.

S první průmyslovou revolucí v 19. století přišel výrazný rozvoj industrializace. Montovaly se nové stroje a přišly nové technologie, které potřebovaly více zdrojů energie. Zásadním vynálezem byl parní stroj, který se jako první objevil v textilních závodech v Brně.

Vysoká cena dřeva vedla k rozšiřující se těžbě málo využívaného uhlí. Užíváním uhlí jako zdroje energie se snížila spotřeba ostatních surovin. To vedlo ke zmenšení závislosti na umístění podniku podle výskytu přebytku dřeva. Následkem bylo zaniknutí spousty továren a přesun do uhelných pánví blíže k centrům spotřeby na sever Čech. V uhelných pánvích se tvořila centra těžkého průmyslu. Největší na Kladensku a Ostravsku, později na Mostecku a Ústecku.

Tyto přesuny umožnil rozvoj železniční dopravy, která zrychlila dopravu a přepravu, snížila přepravní náklady a hlavně spojila uhelné pánve s důležitými průmyslovými a zemědělskými oblastmi. Tím se zase o něco snížila závislost lokalizace průmyslu v místě těžby. Vytvářela se průmyslová střediska, ve kterých rychle přibývalo obyvatelstvo. Zaměstnanost v zemědělství a lesnictví klesala a přesouvala se do průmyslu. Na počátku 20. století nejvíce industrializovaným územím v Českých zemích byla oblast severních Čech (Mareš 1988).

V roce 1902 bylo v průmyslu zaměstnáno přes 600 tisíc zaměstnanců, z toho více jak jedna třetina byla zaměstnána v průmyslu textilním. Druhý nejrozšířenější průmysl byl kovoprůmysl, zaměstnávající přes 100 tisíc osob.

Před první světovou válkou bylo zaměstnáno v průmyslu téměř 700 tisíc pracujících. Převažovala však zaměstnanost v zemědělství. V malých průmyslových závodech s desítkami zaměstnanců pracovalo dohromady několik tisíc lidí a byly rozmístěny v izolovaných venkovských oblastech. Dominoval hlavně textilní průmysl, následovaný hutnictvím, kovozpracujícím a strojírenským průmyslem (Koutský 2011).

3.1.1 Průmyslová výroba ČR v meziválečném období

Nově vzniklé Československo v roce 1918 se řadilo k nejvíce průmyslovým státům Evropy. Disponovalo vysokou výkonností a technologickou vyspělostí. Vznikaly nové firmy, věhlasné po celém světě (Baťa, Zbrojovka Brno). Důležité bylo i navázání mezinárodních obchodů a to hlavně se sousedním Německem (Häufler 1984).

Počet pracovníků v průmyslu neustále rostl až do roku 1930, kdy se u nás projevila světová hospodářská krize. Počet zaměstnaných vzrostl z 610 tisíc zaměstnanců na začátku 20. století na 1,2 milionu v roce 1930. Nejvíce zaměstnanců vykazoval textilní průmysl s 283 tisíci zaměstnanci, ale největší rozšíření zaznamenal kovoprůmysl, který se rozrostl o více než 150 tisíc zaměstnanců. Počty zaměstnanců se navyšovaly i v dalších odvětvích zpracovatelského průmyslu, jako bylo oděvní a kožedělní, dřevozpracující, chemický a jiné.

Koncentrace průmyslu se začala rozšiřovat i na jiná území Čech, nežli jen do oblastí největších městských aglomerací a pásu severně od linie Cheb, Praha, Olomouc a Ostrava, kde byla většina průmyslové produkce a více než 54 % zaměstnaných (Mareš 1980). Nejméně industrializovaná území byly především jižní Čechy a oblast Českomoravské vrchoviny.

Důležitým mezníkem byla hospodářská krize ve 30. letech, která se projevila díky provázanosti mezinárodních trhů. Z důvodu snížení poptávky došlo ke snížení výroby i zaměstnanosti. Nejvíce byl zasažen kovoprůmysl, výroba cukru a porcelánu. Počet nezaměstnaných v českých zemích přesahoval 800 tisíc. Po roce 1934 nastalo ekonomické oživení. I přes určitý nárůst výroby a počtu zaměstnaných se výroba a zaměstnanost nedostala na úroveň roku 1929 (Koutský 2011).

Počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu ve srovnání s rokem 1902 výrazně vzrostl. Nejvyšší počet zaměstnaných zaznamenal textilní průmysl, který se od roku 1902 navýšil o 58 276 pracujících osob. Největší přírůstek zaměstnanců však zaznamenal kovoprůmysl, který se rozrostl o 151 590 osob. Naopak k nejmenšímu nárůstu došlo u průmyslu papírenského a polygrafického.

Poté přišla Mnichovská dohoda a druhá světová válka, která narušila vývoj celého průmyslu. Během ní bylo mnoho továren zabráno k německým vojenským účelům, a na konci války poničeno nálety. Další vliv na průmysl měl odsun německého

obyvatelstva, který se významným způsobem podílel na vlastnictví, řízení, výrobě i rozvíjení obchodních vztahů v průmyslové výrobě. Němci žili především v pohraničí na hranicích s Německem, a toto silně industrializované území muselo být následně dosídleno obyvatelstvem z jiných regionů Čech, Moravy a Slovenska. Průmysl byl zde většinou obnoven, nebo přesunut (Koutský 2011).

3.1.2 Průmyslová výroba v socialistickém období

V roce 1945 skončila 2. světová válka, jen o tři roky později, v roce 1948, nastala tzv. socialistická industrializace. Začaly změny v podobě znárodnění průmyslu a socialistické výstavby. Náš stát se stal součástí východního bloku a pomáhal svým průmyslem ostatním, méně vyspělým socialistickým státům k rozvoji ekonomiky tím, že dodával stroje a spotřební zboží. Spolupráce se SSSR, NDR, PLR, BLR a dalšími státy zajišťovaly pro stát zvyšování výroby a tím bylo způsobeno, že v poválečném období ČSR vykazovala větší produktivitu, nežli některé západní státy (Mareš 1988).

Ekonomické závislosti lokalizace, které na sobě stály, přestaly fungovat a rozmístění podniků začaly řídit státní instituce. Rozšiřoval se existující průmysl, ve kterém se zvyšovala výroba, a rostl počet zaměstnanců. Nastala také výstavba nových průmyslových závodů v oblastech s málo zastoupeným, nebo žádným průmyslem. Zásadní změnou byl posun průmyslové výroby ze západní a severní části České republiky směrem na Moravu, především k Brnu a Ostravě, a na západní Slovensko. Hojně vznikaly podniky na „zelené louce“, které se staly důležité pro daný region (Kunc 2006). Mareš (1976) uvádí, že na konci roku 1960 pracovalo v celém průmyslu 1,67 milionu osob.

Odvětví, které bylo nejvíce rozšířené, byl kovoprůmysl, umístěný v každém okrese. Zahrnoval 45 % všech zaměstnaných v průmyslu. Ve srovnání s rokem 1930 došlo k poklesu textilní výroby, doprovázené snížením zaměstnanosti. Dále rostl chemický průmysl v tradičních průmyslových oblastech, energetický, kožedělní a zvyšovala se těžba nerostných surovin. Na konci roku 1962 se počet zaměstnaných v průmyslu pohyboval kolem 1,95 milionu. V roce 1966 tehdejší Statistický úřad registruje na 2 miliony osob pracujících v průmyslu. V tomto období končí první etapa socialistického vývoje průmyslu, charakteristická dynamickým nárůstem počtu pracovníků hlavně v kovoprůmyslu a strojírenství. Ve druhé etapě, od 60. let do roku

1989, vzrostl počet pracovníků o 100 tisíc. Rozdíl mezi těmito etapami byl v tom, že v té první došlo k rychlé rekonstrukci válkou zničených a pozastavených výrobních kapacit, k rychlému nárůstu průmyslové výroby a zaměstnanosti, a také k doosídlení pohraničních oblastí.

Ve druhé etapě od 60. let lehce klesá podíl průmyslu na celkové zaměstnanosti díky postupnému nárůstu terciarizace hospodářství. Nejdříve se tak dělo ve velkých a později i v menších městech. V roce 1980 průmysl zaměstnával 40 % osob a o dva roky později již v terciárním sektoru pracovalo více lidí než v průmyslu. Byla to reakce centrálně plánovaných ekonomik států sovětského bloku na světovou energetickou krizi v 70. letech, kde se přehodnotil způsob průmyslové výroby. Začal se vyvíjet tlak na nové technologie, snižovaly se náročné výroby i výrobní kapacity.

V roce 1989 pracovalo v průmyslu více než 2,1 milionu osob. Počet pracovníků v kovoprůmyslu překročil hranici 1 milionu a tak se podílel na celkové zaměstnanosti v průmyslu téměř 50 %. Ve srovnání s první etapou, kde hlavní zaměstnanost byla v hutnictví a těžkém strojírenství, v té druhé to bylo hlavně lehké strojírenství a kovozpracující průmysl, kde se zvětšovala zaměstnanost. Většina odvětví v období let 1960–1989 zaznamenala mírný nárůst počtu pracovníků. Výrazný nárůst zaznamenal průmysl paliv a energetiky, kde pracovalo téměř 300 tisíc lidí. Stejnému počtu zaměstnaných se také přibližovalo odvětví textilního, oděvního a kožedělného průmyslu. Hutnictví, potravinářství i elektrotechnika zaznamenávala okolo 150 tisíc pracujících. Dalším odvětvím čítajícím přes 100 tisíc pracovníků byl chemický průmysl (Toušek a kol. 2005, Koustký 2011).

V 70. až 80. letech procházely industrializované oblasti kvalitativními změnami a skončil extenzivní růst závodů. Docházelo k modernizaci strojů i technologií, zvyšoval se objem výroby, ale také rostly náklady a to zejména v oblasti neobnovitelných energetických zdrojů. Posílily se vazby mezi průmyslovými centry (většinou státní nebo národní podniky) a jejich zázemím, postupně se vytvářely stabilizované průmyslové regiony se svými centry, které tvořily důležité průmyslové uzly.

Socialistická industrializace zprůmyslnila málo rozvinuté oblasti jižních Čech a jižní Moravy a celkově zvýšila životní úroveň v celém státu, ale také přinesla některé záporné důsledky. Důraz se kladl na kvantitativní výstavbu a ne na kvalitativní růst, neodstranila

se rozdrobenost průmyslových podniků a také se nedbalo na životní prostředí (Mareš 1988).

3.1.3 Transformace průmyslové výroby v ČR po roce 1989

Rok 1989 přinesl zásadní transformaci našeho průmyslu, která byla ovlivněna politickou, ekonomickou i společenskou situací. Hlavním úkolem transformace bylo vrátit se k principu tržní ekonomiky a zbavit se socialistického společensko-ekonomického systému (Popjaková 1998).

Socialistický společensko-ekonomický systém přešel na systém kapitalistický. K přechodu na tržní hospodářství bylo zapotřebí udělat určitá opatření. Přechod si vyžadoval komplexní přístup, do něhož byla zahrnuta časová posloupnost mnoha opatření zaměřená na cenovou liberalizaci, liberalizaci zahraničního obchodu, zavedení vnitřní konvertibility měny a privatizaci (Toušek, Vančura 1996). Hlavním opatřením ekonomické transformace byla privatizace v první řadě průmyslových podniků. Privatizace měla tři programy: majetkovou restituci, malou a velkou privatizaci. Restituce znamenala navrácení majetku původním majitelům, který stát zabral po roce 1948, v malé privatizaci byly menší podniky, jako restaurace, obchody a menší průmyslové závody, prodávány ve veřejné dražbě. Nejdůležitější byla velká privatizace, jež měla za úkol transformovat důležité podniky na soukromé subjekty ve formě akcií. Otevřením českého trhu zahraničí bylo nutné, aby se české podniky mohli vyrovnat s konkurencí.

Privatizace skončila v roce 1994 a Česká republika měla největší podíl soukromého sektoru v porovnání s ostatními transformujícími se státy. Tento systém zapříčinil to, že státní majetek se stal majetkem vlastníků ze soukromého sektoru. Vlastníky byly různé investiční fondy, kuponoví vlastníci a tedy noví akcionáři, kteří v mnoha případech nemohli, ani nebyli schopní vést tyto podniky k tomu, aby byly konkurence schopné. Často se poté stávalo, že investiční fondy akcie podniků opět prodávaly a vznikal tak nepřehledný systém vlastnictví. Největší problém české privatizace bylo tzv. „tunelování podniků“ a to z důvodu nedostatečných zákonů (Vančura 2002).

Důležitým faktorem pro českou ekonomiku byl také příliv přímých zahraničních investic. Tyto investice zrychlovaly restrukturalizaci průmyslu, vytvářela se nová

pracovní místa a hlavně se zvyšovala celková konkurenceschopnost českého hospodářství.

Další změnou byla liberalizace, která znamenala uvolnění výrobních a spotřebitelských cen, zavedení vnitřní směnitelnosti koruny, zrušení monopolu zahraničního obchodu a liberalizaci pohybu zboží, peněz a kapitálu. Jinou potřebnou změnou byla restrukturalizace, která je v oblasti hospodářství přítomna trvale a ne jen přechodně. Termín restrukturalizace znamená přizpůsobování chodu podniku společnosti i ekonomice té doby, ve které se nachází (Synek 2004).

Česká republika byla typickým příkladem staré průmyslové oblasti, ale také přeindustrializované provýchodní orientace. Charakteristickým rysem je vysoký podíl průmyslu a naopak nízký podíl služeb, velká materiální a energetická výrobní spotřeba, zaostalost dopravní i informační infrastruktury a zatěžované životní prostředí (Kopačka 1996). Proto, když se hospodářství České republiky začalo transformovat, bylo rozdílné od západních zemí. Rozdíl byl hlavně v podílovém zastoupení sektorů. Západní vyspělejší státy měli vysoký podíl terciérního sektoru a nižší podíl průmyslu a zemědělství (Synek 2004).

Transformace české ekonomiky a společnosti po roce 1989 je svým způsobem unikátní, ale v českých dějinách není jediná. Byly celkem čtyři. První se odehrála po první světové válce po vzniku Československa, druhá se zánikem Československa a začleněním do ekonomiky totalitní německé říše 1938–1945, a třetí transformace proběhla krátce poté v roce 1948. Zásadní změnou byl ovšem rok 1989 a následující rozpad Československa v roce 1993, se zmenšením tržního prostoru a rozdělením tehdejší společné ekonomiky. Výsledkem bylo otevření ekonomiky a zaměření se na vyspělejší, prozápadní trhy (Kopačka 1996).

Změny českého hospodářství po roce 1989 přináší prudké snížení počtu pracovníků o tisíce. Důvodem bylo obnovení tržního chápání a snižování přezaměstnanosti, tzv. sociální zaměstnanosti neboli skryté nezaměstnanosti. Tyto změny se projeví již k 3. 3. 1991 (Kára 1993 v Kopačka 1996).

M. Hampl (1996) říká, že je důležité zvládnout dva transformační procesy. V prvním procesu, kdy se centrálně plánovaná ekonomika postsocialistická mění na tržní, se musí podniky co nejrychleji adaptovat na ekonomiky vyspělých států, aby mohly existovat v podmínkách tržního kapitalismu. V druhém procesu se musí podniky

snažit o stabilní fungování a musí posilovat svou konkurenceschopnost na globální úrovni. Hlavní období naší postsocialistické transformace můžeme zasadit do let 1989–1999. Toto období charakterizuje deindustrializace (Koutský 2011).

Jak již bylo zmíněno, v České republice na začátku transformace převažoval podíl průmyslu nad službami. Vyskytovala se zde velká materiálová náročnost výroby, přezaměstnanost, nízká kvalita infrastruktury a znečištěné životní prostředí. Nespornou výhodou v porovnání s ostatními socialistickými státy byla geografická poloha vůči západním trhům, která zrychlila ekonomické vzchopení státu (Žídek 2006). Cílem nebylo pouze řešit problémy zanechané socialismem, ale také dohnat a snažit se vyrovnat ostatním vyspělým státům ve světě (Kopačka 1996).

Nastaly také změny v požadavcích na zaměstnance. Objevila se větší flexibilita v pracovních vztazích ve výrobních podnicích, zpřísnily se požadavky na kvalifikaci pracovní síly, znamenající větší zastoupení vysoko kvalifikovaných specialistů, více vědců a výzkumných pracovníků. Požadována byla i schopnost pracovníka adaptovat se na změny náplně práce, pracovních úloh a jiných různých změn a požadavků (Popjaková 2008).

Jak už bylo zmíněno, období na začátku transformace v 90. letech provázely významné změny v zaměstnanosti. Výrazně klesla zaměstnanost v zemědělství i v průmyslu, a naopak se zvyšovala ve službách. V období mezi lety 1989–1999 klesl počet zaměstnaných v průmyslu něco přes 700 tisíc, kdy koncem roku 1996 pracovalo v tomto odvětví 1 596 tisíc osob. Největší pokles pracovníků byl mezi lety 1989–1992, a to o až 200 tisíc. Největší úbytky zaznamenala těžba nerostných surovin, kožedělný průmysl, strojírenský a kovodělný průmysl. Naopak jistý nárůst zaznamenal průmysl elektrotechnický, potravinářský, dřevozpracující a průmysl papírenský s polygrafickým (Šajna 2013).

Zajímavé bylo, že hromadné snížení zaměstnanosti se jen málo odrazilo v nezaměstnanosti. Bylo to snížením ekonomické aktivity osob v poproduktivním věku a rozvojem služeb, kde se od roku 1990 do roku 1995 postupně vytvořilo 380 tisíc pracovních míst. V průmyslu poklesl nejvíce podíl strojírenství, které ztratilo svou dřívější dominantní pozici.

Nastala i změna, co se týče velikosti podniků. Do roku 1989 převládaly velké podniky a naopak chyběly střední a malé podniky. V dnešní době je to naopak, kdy je nejvíce zastoupeno malých a středních podniků (Synek 2004).

S otevřením zahraničních trhů přicházely i zahraniční investice, které byly velmi důležité pro českou ekonomiku. Nejdříve mohl zahraniční kapitál vlastnit jen 49 % společného podniku a to ještě se souhlasem státu. Úprava z dubna 1990 umožnila navýšení vlastnictví zahraničního investora na 100 % podniku. Lákadlem pro investory měla být kvalifikovaná pracovní síla, sociální stabilita a výhodná geografická poloha. Investice proudily především do elektrotechniky, elektroniky a automobilového průmyslu, ale také do jiných odvětví průmyslu jako byl potravinářský, strojírenský a průmysl stavebních hmot. Největším zahraničním zaměstnavatelem v průmyslu se stala automobilka Volkswagen vlastníci Škodu Auto, kde zaměstnávala 22 tisíc osob. Dalšími významnými zaměstnavateli byly firmy jako Siemens, Bosch a Ford. Zahraniční průmyslové firmy zaměstnávaly v roce 1998 na 250 tisíc osob a přímé zahraniční investice dosáhly 9,2 mld. USD (Toušek a kol. 2005).

Až v roce 1998 byl schválen rozsáhlý systém investičních pobídek pro zahraniční i domácí investory. Systém obsahoval slevy na daních, dotace na vytváření nových pracovních míst, dotace na školení a dotace obcím. Tímto rokem byl zaznamenán značný nárůst přímých zahraničních investic.

Od počátku transformace v českém průmyslu do roku 1999 ubylo téměř 700 000 pracovníků. Nejvýraznější úbytek byl v první fázi transformace a poté zvolňoval. Nicméně úbytek počtu zaměstnanců zaznamenalo každé průmyslové odvětví. Největší pokles zaznamenal průmysl kožedělní, strojírenský, textilní, sklářský i papírenský průmysl. Naopak některá průmyslová odvětví jako polygrafické, zaznamenalo mírný nárůst zaměstnanců. Úbytek pracovníků, rozdělování majetku, nebo například nové technologie výroby mělo vliv na to, že prvních deset let od počátku transformace se vyznačovalo úbytkem počtu průmyslových subjektů.

Druhé desetiletí transformace už nebylo typické úbytkem osob v průmyslu, naopak, díky zahraničním investicím vzniklo do roku 2008 130 tisíc nových pracovních míst. Investice proudily především do strojírenského a elektrotechnického průmyslu, zejména do automobilového průmyslu. V posledním čtvrtletí roku 2008 zasáhla většinu

ekonomik krize, která se projevila na nezaměstnanosti především v automobilovém a později i ve zpracovatelském průmyslu.

Od poloviny roku 2008 do poloviny roku 2010 ubylo zaměstnanců v celém průmyslu (z 1,5 mil. na 1,3 mil.). Odvětví, které se z krize oklepalo nejrychleji a dále se rozvíjelo, bylo strojírenství, konkrétně výroba automobilů a jejich příslušenství a elektrotechnické odvětví s výrobou počítačů a elektroniky (Šajna 2013).

3.2 Vývoj průmyslu v jižních Čechách

Vývoj jihočeského průmyslu odpradáвна ovlivňovala zejména krajina a její přírodní podmínky, kdy lze poukazovat na převažující záporné ekonomicko-geografické faktory (Mištěra a kol. 1984). Pro zhodnocení průmyslu v Jihočeském kraji je třeba také vzít do úvahy fakt, že industrializace regionu, počínající až někdy ve druhé polovině 19. století, byla velmi omezená a značně zpomalená oproti jiným regionům.

Jihočeský kraj je vnímán především jako zemědělská oblast s velmi rozvinutým rybníkářstvím. Nejedná se o oblast bohatou na nerostné suroviny, zejména energetické suroviny v kraji nenaleznete téměř žádné. Významným přírodním bohatstvím jsou lesy, nacházejícími se především na Šumavě a v Novohradských horách, které zauímají více než třetinu plochy kraje (37 %). Dostatek přírodního bohatství, zejména dřeva a tuhy a využitelnost vodních toků, umožnily položit základy budoucího průmyslu. (Kol. Autorů 2006). Proto mělo v minulosti pro Jihočeský kraj velký význam lesnictví a dřevozpracující průmysl. Vzhledem k nalezištím křemene a křemenného písku zde vznikl také průmysl sklářský.

Dalším důležitým odvětvím bylo rybářství a zemědělství. Přírodní podmínky a územní odlehlost však neumožnily vytvoření dostatečné dopravní infrastruktury, bránily tak dalšímu růstu již existujících výrobních odvětví a ztížily rozvoj nově vzniklých odvětví (papírenský průmysl). Nedostatečné podmínky pro rozvoj průmyslu s sebou dále nesly zaostávání v dalších oblastech (např. vzdělání), bylo zde málo pracovních příležitostí a průmysl se rozvíjel pomalu, s tím bylo spojeno i stěhování a úbytek obyvatel. Tato situace se změnila s příchodem elektřiny a možností jejího masového využití. Průmysl se začal více rozvíjet.

Nejvíce průmyslové výroby bylo soustředěno do okolí Českých Budějovic, Strakonice, Tábora a Písku. Zbývající část Jihočeského kraje zůstala i nadále spíše

zemědělsky zaměřená. Celé území má také charakter rekreační oblasti. O tom vypovídá i zřízení Národního parku Šumava, chráněných krajinných oblastí (CHKO) a několika dalších, méně rozlehlých chráněných území (Häufler 1984, ČSÚ 20014a).

Přelomovým vynálezem, majícím vliv na rozvoj průmyslu nejen v Jihočeském kraji, se stal parní stroj. Nejprve poháněl spřádací stroje a mechanické stavy. Postupně se budovaly továrny na výrobu papíru. V roce 1829 zahájil výrobu cukrovar na výrobu cukru z řepy v Kostelním Vydří u Dačic, kde byl vyroben první kostkový cukr na světě. Rozvíjel se také sklářský průmysl, zejména v Novohradských horách (Vurn 2005). Rozvoj průmyslu na jihu Čech probíhal oproti severním Čechám velmi pomalu. Bylo zde málo pracovních příležitostí a většina obyvatelstva se živila řemeslnickou činností, nebo službami (Kol. Autorů 2006). V letech 1825–1832 byla vybudována koněspřežní železnice. Sloužila k obchodu se solí a od roku 1836 k osobní dopravě mezi Českými Budějovicemi, Gmündem a Lincem. Významná byla tím, že přesáhla nejen hranice regionu, ale i hranice země, a tím podpořila další rozvoj průmyslu. Později ji nahradila skutečná parní železnice. Na území kraje byl také, jako první v zemi, zahájen v roce 1903 provoz elektrifikované trati z Tábora do Bechyně (Vurn 2005).

Jižní Čechy byly v porovnání se severozápadními Čechami a severní Moravou, které za Rakousko-Uherska představovaly důležitou průmyslovou oblast mocnářství, velmi periferní. Na konci dvacátých let 20. století naplno vypukla celosvětová hospodářská krize, která negativně ovlivnila další rozvoj kraje. Po 2. světové válce a odsunu německého obyvatelstva, a tím i mnoha zaměstnanců a vlastníků podniků, některé podniky zanikly (Dvořák, Kubeš 2009).

V poválečném období Jihočeský kraj zaznamenal jistý rozmach. Od roku 1948 se průměrný počet zaměstnanců v průmyslu zdvojnásobil. Nejrychleji se počet zaměstnaných zvyšoval ve strojírenství. Zdroje pracovních sil nebyly v kraji velké a tak došlo k výraznějšímu zaměstnávání žen (Mištera a kol. 1984). I přes určitý pokles výroby se průmysl začal znovu pomalu obnovovat a zakládala se nová průmyslová odvětví. V roce 1948 se Československo stalo součástí východního, socialistického bloku. Po nástupu socialismu v Československu, bylo také v jihočeském kraji vystavěno několik středních a velkých průmyslových závodů, a to strojírenských a textilních (Häufler 1984). Průmysl se začal rozvíjet. Důležitým procesem byla industrializace, která se samozřejmě dotkla i jižních Čech, a to i přesto, že zde byl průmysl oproti jiným

krajům jen velmi málo rozvinutý. V období 1948–1958 průmyslová výroba výrazně rostla, a to díky umělému zprůmyslnění regionů a měst, jako například Velešina a Milevska. Výstavbou nových a rekonstrukcí stávajících závodů se rozvíjela průmyslová střediska Strakonice a Tábor. Ve Strakonicích byla vystavěna Teplárna a Kovohutě, došlo k rozšíření podniku Fezko Strakonice. V Táboře vznikly Mrazírny, chemický průmysl byl reprezentován výrobou polyesterové stříže v n. p. Silon v Plané nad Lužnicí. V Českých Budějovicích, metropoli kraje, byly vybudovány mrazírny, pekárny, mlékárna, Jihočeské papírny ČB anebo Motor ČB. Koh-i-noor ČB pokračoval v dlouholeté tradici firmy, založené Josefem Hardmuthem. Nové průmyslové podniky se orientovaly na strojírenství a spotřební průmysl. Tato dvě odvětví zaměstnávala nejvíce obyvatel v kraji. Největší zastoupení měly v okresech České Budějovice, Strakonice a Tábor. Rozvíjel se také průmysl potravinářský, textilní a kožedělní, kde bylo zaměstnáno 14 000 osob.

V letech 1960–1979 jižní Čechy začaly dosahovat ekonomické úrovně celostátního průměru. V tomto období vzrostla průmyslová výroba kraje třikrát (Mištera a kol. 1984). V období 70. až 80. let 20. století JCK procházel populačními změnami, počet obyvatel stoupl. Díky socialistické výstavbě se rozvíjela průmyslová základna celého kraje. Kvůli zemědělské velkovýrobě poklesla zaměstnanost v průmyslu z 99 162 pracovníků na 90 922. Úbytek zaměstnanců byl znát také ve strojírenství, které zaměstnávalo 30 857 pracovníků, ale přesto bylo stále hlavním průmyslovým odvětvím z hlediska zaměstnanosti i z hlediska objemu výroby. Dalším nejvíce rozvinutým odvětvím byl textilní a konfekční průmysl, kde oproti předešlým letům stoupla zaměstnanost. Zaměstnány byly hlavně ženy. Naopak dřevařský a papírenský zaznamenal pokles zaměstnaných osob (Nedvědová 2014).

Strojírenský průmysl byl soustředěn hlavně v Českých Budějovicích a ve Strakonicích. V Českých Budějovicích vyrostla nová slévárna podniku Škoda, kde se vyráběla surová ocel a odlitky z oceli, v Sezimově Ústí velký závod Kovosvit, ve Strakonicích byly motocyklové závody, vyrábějící i obráběcí stroje. Motorové zapalovací svíčky produkovala Jiskra Tábor, Motor v Českých Budějovicích vyráběl karburátory, motorové kompresory i stacionární motory. Další závod na výrobu autodílů byl v Dačicích. Velký závod na výrobu vzduchotechnických zařízení vznikl v Milevsku.

Největším textilním závodem byl písecký Jitex, který zpracovával bavlnu a silon. Známy závod Otavan vyráběl pracovní obleky v Třeboni. V jižních Čechách měl velký význam, a velmi se rozvinul, dřevozpracující a papírenský průmysl. U Českého Krumlova a pod Lipnem byly vybudovány velké papírny, které zaměstnávaly mnoho osob. Nábytkářský průmysl se nalézal například v Českých Budějovicích, Ledenicích a Lišově. Jednou z největších továren byla továrna na tužky Koh-i-noor v Českých Budějovicích. Tradičním průmyslovým odvětvím byl potravinářský průmysl s masnou výrobou v Písku a Plané nad Lužnicí, mlékárenskou výrobou v Táboře a Strakonici a tradiční výrobou piva v Českých Budějovicích (Häufler 1984). Také průmysl stavebních hmot, s několika cihelnami, patřil k těm rozvinutějším. Polygrafický průmysl reprezentovaly tiskárny v Českých Budějovicích (Mištera a kol. 1984).

Nejvyšší zaměstnanost měl vždy okres České Budějovice, následovaný okresem Tábor, se vzrůstajícím podílem chemického průmyslu. Významný byl i strojírenský průmysl v okrese Strakonice. V okresech Jindřichův Hradec a Písek se dařilo textilnímu průmyslu. Nejméně zaměstnaných v průmyslu bylo v okrese Prachatice.

Československý průmysl se po roce 1989 nacházel ve zdeformovaném stavu, zejména po čtyřicet let plánovanou industrializací v rámci RVHP a podporou hlavně strojírenského průmyslu. Projevovalo se to i na zaměstnanosti v tomto průmyslovém odvětví Jihočeského kraje, kde pracovalo 38 402 pracovníků.

Dalšími největšími zaměstnavateli byl potravinářský a textilní průmysl. Existovaly zejména velké podniky a zcela chyběly ty malé a střední. Otevření hranic, související příliv zahraničních investic a následné změny vlastnictví jednotlivých subjektů se odrazilo i na změnách v zaměstnanosti. Některé provozovny propouštěly méně kvalifikovanou pracovní sílu. Postihnuta byla všechna odvětví zpracovatelského průmyslu. Strojírenský průmysl si stále držel vedoucí postavení a dominoval Jihočeskému kraji.

Nově se začal rozvíjet zejména elektrotechnický průmysl. Nejvyšší zaměstnanost z celého kraje zůstala tradičně v okrese České Budějovice, s největším podílem strojírenského průmyslu a s dominujícím podnikem Motor, který zaměstnával 2 193 zaměstnanců. Druhým, nejvíce zastoupeným průmyslem, byl potravinářský, představovaný podniky Jihočeské pekárny, Jihočeské mlékárny, Jihočeské mlýny a Jihočeské pivovary. Okres Jindřichův Hradec měl vedoucí pozici ve sklářském a

textilním průmyslu. Sklářský byl zastoupen podnikem Český křišťál v Chlumu u Třeboně. Textilní představovaly podniky Jitka Jindřichův Hradec, Otavan Třeboň a Knoflíky Žirovnice. Ve strakonickém okrese měl hlavní zastoupení v zaměstnanosti strojírenský průmysl, a to podnikem ČZM Strakonice (6 929 pracovníků). Celkem ve zpracovatelském průmyslu v té době pracovalo 97 310 osob.

Během prvního desetiletí reforem prošla Česká republika radikálními změnami v celém ekonomickém a hospodářském systému. Všechna odvětví zpracovatelského průmyslu evidovala pokles zaměstnanců. Například textilní a oděvní průmysl zaznamenal v Jihočeském kraji snížení stavu z 17 314 pracovníků na 11 700.

Vliv na to měla zejména konkurence ze zahraničí. K poklesu, i když ne nějak výraznému, došlo i ve strojírenském průmyslu, jenž zaměstnával 31 094 pracovníků. Příčinou byla restrukturalizace, nebo privatizace některých velkých podniků a dále pak postupná modernizace výroby, a tím i zvýšení produktivity práce. Celkem se stav pracovníků ve zpracovatelském průmyslu během deseti let od začátku transformace snížil na 83 400 osob.

V roce 2011 zpracovatelská průmyslová výroba zaměstnávala 85 600 osob. Tedy o trochu více než v roce 2001. V průmyslových odvětvích se dbá na modernizaci a na zvyšování produkce. Podporují se obory s vyšší přidanou hodnotou a požaduje se stále vyšší kvalifikace zaměstnanců. Odvětví, zaměstnávající nejvíce osob, je stále strojírenství, s podílem 43 % na celkové zaměstnanosti v průmyslu. Naopak odvětví, které zaznamenalo další velký pokles zaměstnanosti, je textilní průmysl, kde z původních 11 770 pracovníků v roce 2011 zbylo pouhých 2 620.

Na Českobudějovicku je znát neustálý rozvoj elektrotechnického průmyslu, který získal větší podíl na zaměstnanosti v kraji (Nedvědová 2014).

4 Geografické aspekty rozvoje průmyslu na území jižních Čech

Charakterizované území jižních Čech je územím v hranicích administrativního celku Jihočeského kraje (JCK). Z toho důvodu je analýza prováděna na průmyslové subjekty umístěné v JCK. Hodnoceny jsou podmínky pro působení průmyslových odvětví z pohledu fyzicko-geografického a následně sociálně-geografického.

4.1 Fyzicko-geografické předpoklady

V první části charakteristiky JCK je popsána poloha a rozloha a také přírodní podmínky kraje.

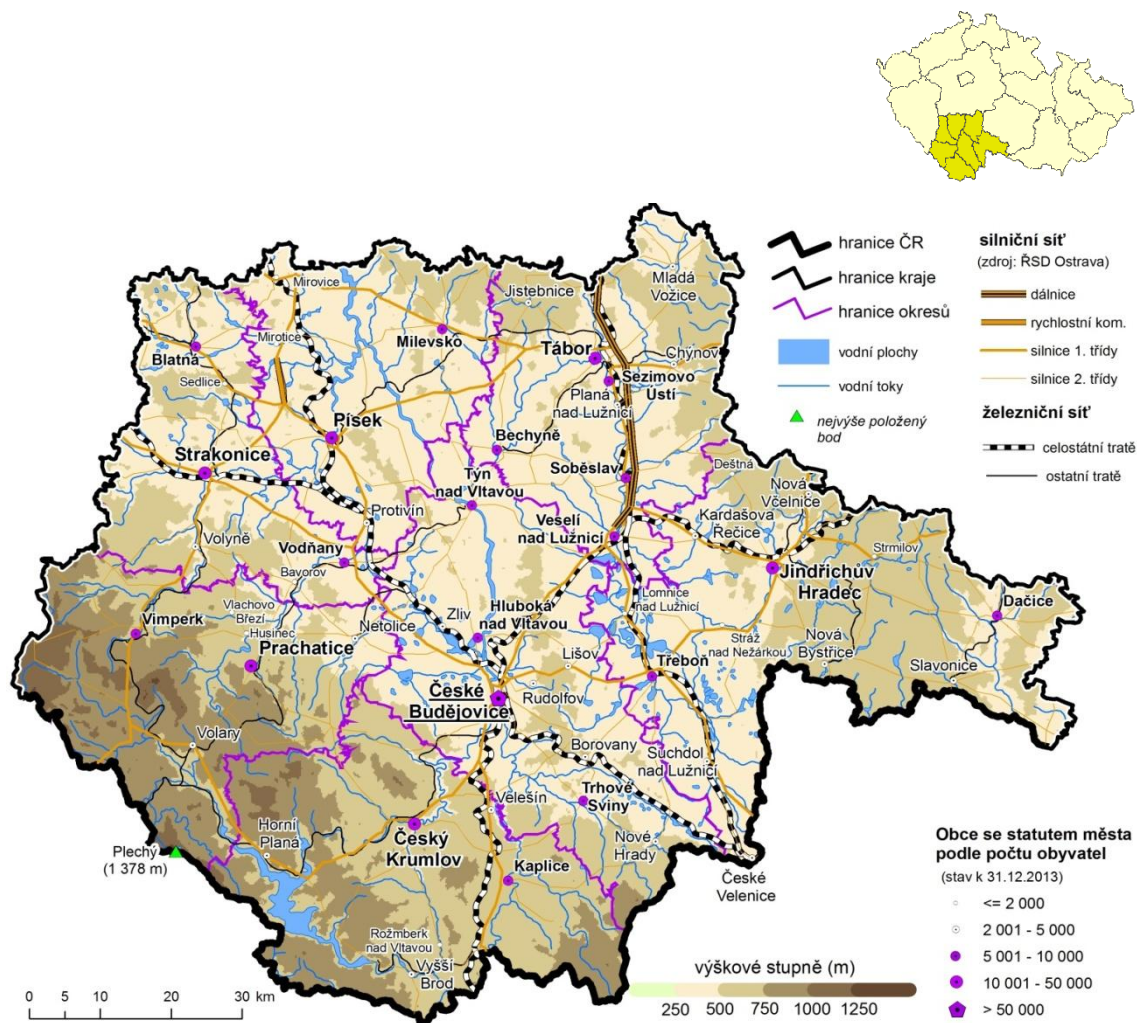
4.1.1 Poloha, rozloha

Jihočeský kraj se nachází převážně na jihu Čech, ale svým východním cípem v okolí Dačic zasahuje i na Moravu. Jih kraje, tzv. Vitorazsko, tvořil až do roku 1920 součást Dolních Rakous. Kraj sousedí na západě s krajem Plzeňským, na severu se Středočeským krajem, na severovýchodě s krajem Vysočina, na východě s Jihomoravským krajem. Na jihu sdílí hranice s Rakouskem a na jihozápadě s Německem.

Jihočeský kraj (Obrázek 1) je rozlohou 10 056 km² druhým největším krajem České republiky. Představuje 12,8 % povrchu celé České republiky. Jihočeský kraj jako vyšší územní samosprávný celek České republiky byl vytvořen v roce 2000. Do května 2001 se jmenoval Budějovický kraj.

Na základě vymezení jednotek NUTS 2, tzv. regionů soudržnosti spadá Jihočeský kraj společně s krajem Plzeňským do regionu Jihozápad. Kraj má své výjimečné postavení i díky zahraniční spolupráci. V posledních letech se rozvíjí mnoho forem přeshraniční spolupráce. Jednou z nejznámějších je Euroregion Šumava/ Bayerischer Wald / Mühlviertel (ČSÚ 2014a).

Obrázek 1: Jihočeský kraj a jeho poloha v rámci České republiky

Zdroj: ČSÚ 2014a

4.1.2 Geologické podmínky území

Geologická stavba je dána především horninami moldanubika (nejstarší část Českého masivu), které tvoří velkou část území a může být rozdělováno do dvou sérií. Jedná se tedy především o prekambričké horniny, tedy odolné magmatity či metamorfity (svory, ruly, granulity, granitoidy, žuly), na druhé straně se v rámci sedimentačních třetihorních pánví setkáváme s neogenními nánosy, hojným výskytem šterkopísků, sprašových hlín, široké aluviální nivy a rašeliny.

Především díky tomu, že geologická stavba není pestrá, tak se v rámci Jihočeského kraje neseťkáváme s významnějším nerostným bohatstvím (pouze šterkopísek, stavební kámen a živce). Nachází se tu ložiska zlata a tuhy, která byla

velmi důležitá pro utváření lidského osídlení. Ložiska tuhy se nachází v okolí Českého Krumlova a Týna nad Vltavou. Z dalších nerostných surovin můžeme jmenovat cihlářské jíly a křemelinu, vyskytující se v okolí Vodňan, Zlivi a Borovan, nebo kaolinit vhodný k výrobě keramiky (Häufler 1984).

Mezi další nerostné bohatství patří písky a štěrkopísky, cihlářské hlíny, kameniva a sklářské písky. Dále sem můžeme zařadit rašelinu, vápenec a grafit (ČSÚ 2014a). Nejvíce jsou rozšířené hnědé půdy, vyskytující se v pahorkatinách a vrchovinách. Nejúrodnější půdy se nacházejí podél hlavních vodních toků. V obou jihočeských pánvích dominují pseudogleje. Další půdy, které se zde vyskytují, jsou ilimerizované půdy na Táborsku, nivní půdy v Českobudějovické pánvi, rašelinistní půdy na Šumavě, rendziny a v horských oblastech podzoly (Chvojka 2009).

4.1.3 Geomorfologické podmínky území

Z hlediska geomorfologie spadá tento kraj do provincie České vysočiny. Z provincie Česká Vysočina se zde nachází subprovincie Šumavská a Česko-moravská. Šumavská subprovincie se dále dělí na geomorfologické celky: Šumavu s nejvyšší horou kraje Plechý s nadmořskou výškou 1 378 m n. m., Šumavské podhůří, Novohradské hory s kótami přes 1 000 m n. m. a Novohradské podhůří. Z Česko-moravské subprovincie tvoří střed kraje dvě pánve Českobudějovická a Třeboňská, které od sebe odděluje Lišovský práh, část Středočeské pahorkatiny, kterou tvoří Benešovská, Vlašimská, Táborská a Blatenská pahorkatina a část z Českomoravské vrchoviny, dělící se na Křemešnickou vrchovinu, Křižanovskou vrchovinu a Javořickou vrchovinu (Chábera 1998).

Nejvyšší vrcholky kraje nalezneme při hranicích s Rakouskem a Německem na Šumavě a v Novohradských horách, kde nadmořská výška přesahuje 1 000 m n. m. Na východě kraje leží Českomoravská vrchovina s kótami kolem 700 m n. m. a na severu a severozápadě se nachází Středočeská pahorkatina s mírně zvlňným reliéfem ve výšce 500–600 m n. m.

Nejnižší nadmořské výšky dosahují oblasti v Českobudějovické a Třeboňské pánvi a absolutně nejnižší místem je hladina Orlické přehrady 330 m n. m. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400–600 m n. m. (Chvojka 2009).

4.1.4 Klimatické podmínky území

V jižních Čechách se vyskytuje klima přechodného středoevropského typu. Kraj se rozkládá v mírně teplé oblasti, podhůří a hornatiny jsou ve vlhkých a velmi vlhkých podoblastech. Nejpriznivější klimatické podmínky jsou v oblasti táhnoucí se od Strakonice a Písku k Českým Budějovicím. Třeboňsko a zbytek jihočeské pánve má chladnější jaro i zimu (Mištera a kol. 1984).

Pro toto klima jsou typické studené a vlhké zimy a teplá, suchá léta. Nejteplejším měsícem v roce bývá červenec, naopak nejchladnějším měsícem leden. Průměrné roční teploty se pohybují mezi 3 °C až 7 °C. Roční úhrn srážek v jižních Čechách se zvyšuje směrem od severu k jihu a pohybuje se mezi 480 až 1440 m n. m. Teplota i srážky velmi závisí na nadmořské výšce a na závětrné či návětrné straně hor, proto na Šumavě panují poněkud drsnější klimatické podmínky a vyskytuje se zde i více srážek než ve zbytku kraje (Chábera a kol. 1985).

4.1.5 Hydrologické podmínky území

V kraji vládne řeka Vltava, jejíž povodí dosahuje na území kraje 10 717 km². Vltava pramení na Šumavě na východním svahu Černé hory v nadmořské výšce 1 172 m n. m. a měří 430 km, což z ní dělá nejdélší řeku v celé České republice (Chábera a kol. 1985). Vltava má mnoho, pro kraj významných přítoků. Z pravostranných vltavských přítoků na území kraje jsou nejdůležitější řeky Malše a Lužnice. Největším levostranným přítokem Vltavy je Otava s přítoky Volyňkou, Blanici a Lomnicí (Chvojka 2009).

Na řece Vltavě je vystavěno mnoho vodních přehrad. V Jihočeském kraji tak vznikly vodní nádrže, zejména vodní nádrž Lipno s největší vodní plochou v ČR a Orlík. Římovská přehrada na Malši slouží jako zásobárna pitné vody pro České Budějovice a okolí. Významná jsou i jezera ledovcového původu, která leží v oblasti Šumavy – Černé jezero, Čertovo jezero, Laka, Plešné jezero a Prášilské jezero.

Pro kraj jsou typické všude přítomné rybníky, kterých je na 7 000. Svoji plochou zabírají více než 30 tisíc hektarů. Jihočeský rybník Rožmberk s rozlohou 490 hektarů je největší jak v kraji, tak v celé republice. Mezi další velké rybníky patří Dehtář, Bezdrev a Horusický rybník (ČSÚ 2014a).

4.2 Sociálně-geografické předpoklady

Druhá část charakteristiky popisuje sociální a dopravní podmínky JCK.

4.2.1 Populační potenciál území

V kraji žije 637 300 obyvatel (k 23. 3. 2015), z čehož vyplývá nejnižší hustota osídlení v zemi 63,4 obyvatel na km². Z jeho 7 okresů má největší hustotu obyvatelstva okres České Budějovice, kde žije 188 965 obyvatel. To je téměř 30 % obyvatel kraje. Největší podíl na tom má krajské město České Budějovice s 93,3 tisíci obyvateli (k 31. 12. 2014). Naopak nejméně lidnatým okresem je okres Prachatice s necelými 52 tisíci obyvateli. Dalšími velkými městy, která se v kraji nacházejí, jsou Tábor, Písek, Strakonice a Jindřichův Hradec. V Jihočeském kraji je 623 obcí, z toho 53 měst.

Věková struktura kraje je podobná jako v celé České Republice. Průměrný věk je 41,4 roku. Výjimkou je okres Český Krumlov, který se od demografických charakteristik lehce odlišuje kvůli pestřejšímu národnostnímu složení. Vyskytuje se zde mladší věková struktura a výrazně vyšší porodnost. Úmrtnost je v kraji dlouhodobě nižší (10 úmrtí na 1 000 obyvatel). Porodnost se pohybuje pod republikovým průměrem 11,3 živě narozených na 1 000 obyvatel. Demografický charakter obyvatelstva je dán historickým vývojem. Kraj vždy patřil k méně industrializovaným regionům a to mělo za následek menší zalidnění. Význam také měl minimální výskyt nerostných surovin, a proto se v kraji nevyskytovaly velké průmyslové závody.

Podíl nezaměstnaných k 31. 12. 2014 byl v Jihočeském kraji 7,1 %. Krajský průměr převyšovaly okresy Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Strakonice a Tábor. Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob 9,7 % byl zaznamenán v okrese Český Krumlov. Naopak nejlepší situace byla na Českobudějovicku, kde z populace ve věku 15–64 let bylo pouze 5,8 % nezaměstnaných. Z hlediska nezaměstnanosti se kraj v mezikrajském porovnání umístil na čtvrtém místě po Hlavním městě Praze, Plzeňském a Středočeském kraji. Nejvyšší podíl nezaměstnaných mají v kraji Ústeckém a Moravskoslezském (ČSÚ 2014a, 2014b, MPRR 2014).

4.2.2 Podmínky rozvoje vzdělání a vědy

V kraji existuje 255 základních škol, 90 středních škol a 23 gymnázií. Vysokoškolské vzdělání je možno získat v krajském městě České Budějovice

na Jihočeské univerzitě, na některé z osmi fakult (ekonomické, filozofické, pedagogické, přírodovědecké, teologické, zdravotně sociální, zemědělské, rybářství a ochrany vod). Další vysoké školy jsou Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích a v Jindřichově Hradci pak pobočka Vysoké školy ekonomické Praha s Fakultou managementu. Najdeme zde i dvě soukromé školy a to Vysokou školu evropských a regionálních studií nebo Filmovou akademii M. Ondříčka v Písku. V Jihočeském kraji dlouhodobě roste počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. V rámci kraje je nejvíce vysokoškoláků v okresech České Budějovice, Písek a Tábor.

V kraji přibývá vědeckých pracovišť i počet osob v těchto pracovištích zaměstnaných. Vědecké instituce často spolupracují a jsou propojené s vysokými školami (ČSÚ 2014a).

4.2.3 Dopravní podmínky území

Nejrozšířenější je silniční doprava. V Jihočeském kraji, ale nalezneme pouze malé procento z celkové dálniční sítě České republiky. To se však postupně mění díky projektu výstavby dálnice D3 vedoucí přes Tábořsko, která propojí Prahu a jižní Čechy. Dálnice D3 má být prodloužena až na rakouské hranice, na hraniční přechod Dolní Dvořiště, kde by navazovala na rakouskou dálnici do Linze, a stala se tak součástí mezinárodního silničního tahu E55 ze Skandinávie do Řecka. Vystavěn je také nový úsek rychlostní silnice z Písku do Mirotic, který bude součástí R4 (ceskedalnice.cz 2014).

Celková délka železniční sítě v Jihočeském kraji je 880 km, což znamená v přepočtu necelých 10 % železniční sítě celé České republiky. Ve Veselí nad Lužnicí je důležitý železniční uzel. V roce 2009 byl otevřen IV. železniční koridor, vedoucí z Drážďan přes Prahu a České Budějovice do Lince, který urychlil přepravu.

V Plané u Českých Budějovic je bývalé vojenské letiště. To se stalo zatím neveřejným mezinárodním letištem, ale kraj se snaží o jeho intenzivnější využití (JCK 2014, ČSÚ 2014a).

Lodní doprava je využívána pouze za letního období pro cestovní ruch. Rekreační plavba na dopravně významných vodních cestách je důležitým ekonomickým a volnočasovým fenoménem v Evropě. V jižních Čechách je ideálním prostorem pro rozvoj rekreační plavby Horní Vltava.

Cílem nového projektu je obnovení splavnosti vodní cesty pro rekreační plavbu a propojit tak plavebně Vltavu v Jihočeském kraji na vodní nádrž Orlík, což významně rozšíří turistický potenciál o celou Orlickou nádrž na Vltavě a Otavě (JCK 2014).

5 Analýza současného charakteru průmyslu Jihočeského kraje

Analýza je zaměřena na průmyslové subjekty Jihočeského kraje, které zaměstnávají 100 a více osob. Subjekty jsou svou výrobou zaměřeny (podle CZ-NACE) na sekci C-zpracovatelský průmysl. Tabulky, grafy a mapy jsou součástí textu pro lepší přehlednost.

5.1 Právní formy průmyslových subjektů

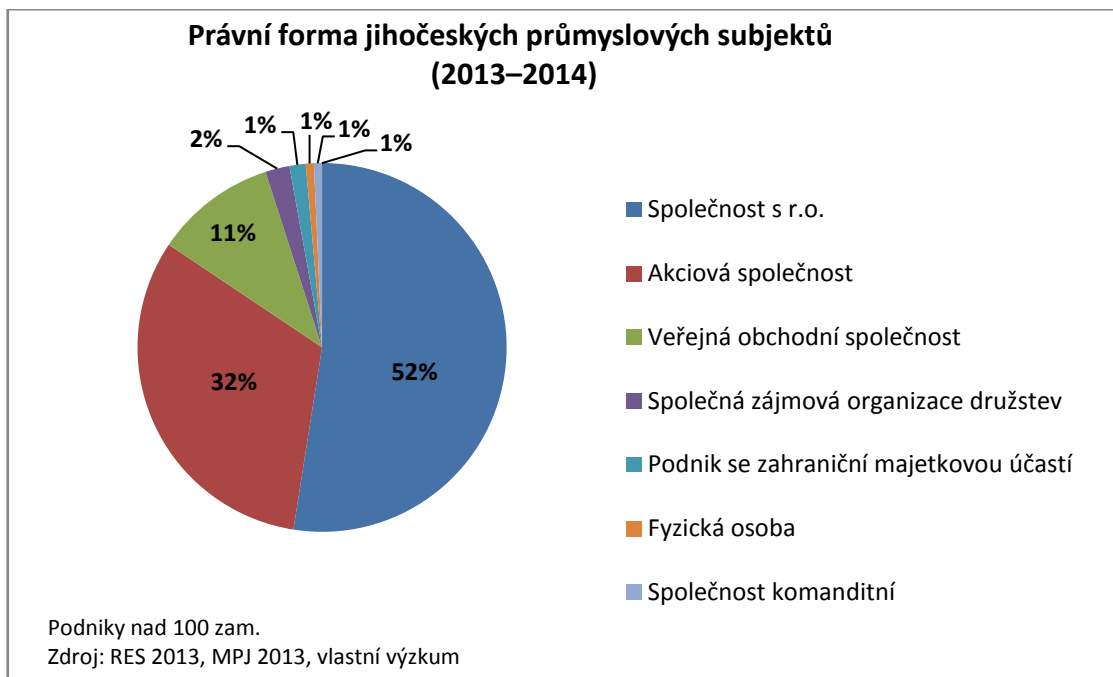
V Jihočeském kraji (JCK) můžeme rozdělit podniky s více jak 100 zaměstnanci podle právní formy do sedmi skupin (Graf 1, Tabulka 7). Nejvíce zastoupenou formou je společnost s ručením omezeným (s.r.o.). Tato forma je příkladem kapitálové společnosti. Statutárním orgánem jsou jednatelé, kterých může být 1–50. Minimální vklad do společnosti činí 200 000 Kč a ručí se celým majetkem společnosti. Takových firem s.r.o. nalezneme v JCK 74, to je více jak 52 % ze všech 140 analyzovaných průmyslných subjektů kraje.

Druhou nejčastější formou (celkem 44 subjektů), s 32 % zastoupením, je akciová společnost (a.s.), která je ideálním příkladem kapitálové společnosti. Společnost je ve společném vlastnictví akcionářů, kde minimální výše základního kapitálu činí 2 miliony Kč. Zisk je přerozdělován mezi akcionáře ve formě dividend.

Třetí nejrozšířenější formou, s 11 % zastoupením v 15 subjektech, je veřejná obchodní společnost (v.o.s.), nejjednodušší typ společnosti. Je založena minimálně dvěma členy, vždy za účelem podnikání. Základní kapitál je nepovinný a společníci ručí celým svým osobním majetkem. Po úmrtí jednoho ze společníků se společnost ruší.

Zbývající formy společností, které mají zastoupení v rámci průmyslných subjektů JCK, jsou společné zájmové organizace družstev, podnik se zahraniční majetkovou účastí, fyzická osoba a společnost komanditní. Jsou zastoupeny v nevelkém počtu (Graf 1). Ve formě společná zájmová organizace družstev je zahrnut i národní podnik Budějovický Budvar, který je v ČR jediný.

Graf 1:

Tabulka 7: Právní formy průmyslových subjektů Jihočeského kraje 2013–2014	
společnost	základní charakteristika
s.r.o.	Příklad kapitálové společnosti, může být založena i k nepodnikatelskému účelu, statutárním orgánem jsou vždy jednatelé, založena 1 až 50 osobami, minimální vklad 200 000 Kč, ručí celým majetkem společnosti.
a.s.	Společné vlastnictví akcionářů, společnost může založit jedna nebo více osob, minimální vklad 2 mil. Kč, ručení celým majetkem společnosti, zisk přerozdělen ve formě dividend mezi akcionáře.
v.o.s.	Příkladem osobní společnosti, musí být založena vždy za účelem podnikání minimálně dvěma osobami, ručí za závazky společně a nerozdílně, nevyžadován žádný minimální vklad, po úmrtí jednoho ze společníků zaniká, pokud nenastoupí dědic.
Družstvo	Společenství neuzavřeného počtu osob, založeno za účelem podnikání anebo zajišťování hospodářských či jiných potřeb svých členů, družstvo je vždy podnikatelským subjektem, členové družstva neodpovídají za závazky družstva svým majetkem, družstvo samotné naopak ručí celým svým majetkem, základní kapitál je min. 50 000,- Kč.
Podnik se zahr. majetkovou účastí	Právnícká osoba se sídlem mimo území ČR či fyzická osoba s bydlištěm mimo území ČR, mohou podnikat na území ČR za stejných podmínek jako občané ČR.
Fyzická osoba	Typ soukromého podnikání fyzických osob podle Živnostenského zákona.
Společnost komanditní	Příkladem osobní společnosti s prvky společnosti kapitálovými, může být založena opět pouze k podnikatelským účelům, jsou nezbytní min. dva společníci, min. vklad 5 000.

Zdroj: Kolář 2013, peníze.cz, businessinfo.cz

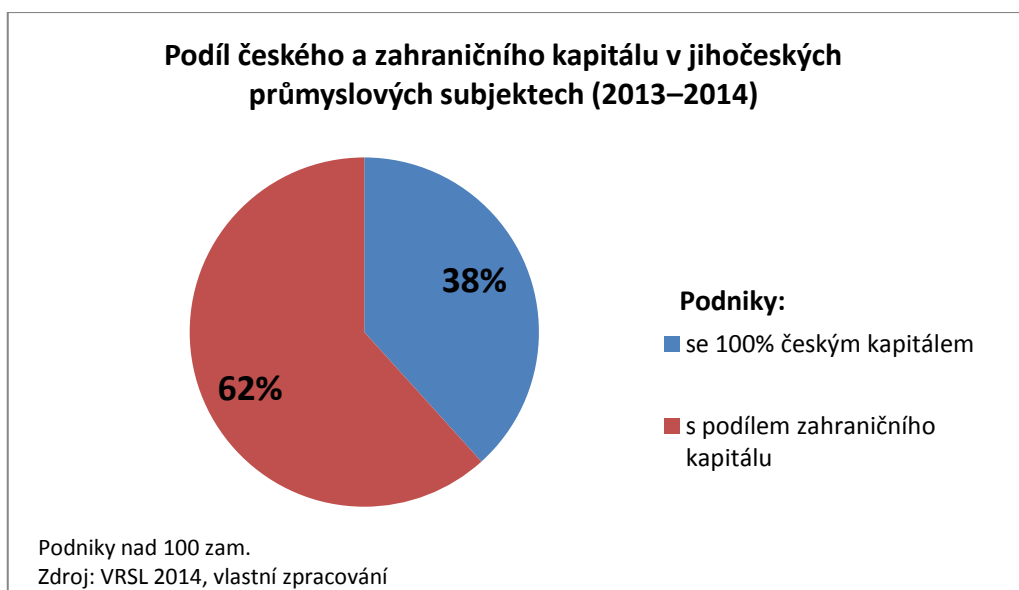
5.2 Vlastnická struktura průmyslových subjektů

Jelikož je Česká republika svou polohou nejzápadnější, transformující se ekonomikou, lze se domnívat, že se začátkem transformace a znovu zavedením tržního principu v českém hospodářství, vstoupil do tuzemské průmyslové výroby, ale samozřejmě i do jiných hospodářských odvětví zahraniční kapitál. L. Židek také vyzdvihuje výbornou polohu se sousedícími státy Německem a Rakouskem, která činí značnou výhodu oproti jiným, východněji položeným transformujícím se ekonomikám (Židek 2006).

Z údajů, uvedených na internetových stránkách justice.cz (Veřejný rejstřík a Sbirka listin), z výročních zpráv podniků a z výpisu obchodního rejstříku byla zjištěna státní příslušnost vlastníků jednotlivých subjektů na území Jihočeského kraje s počtem 100 zaměstnanců a více. Jedná se buďto o jednotlivé osoby, nebo o sídla koncernů, které kapitálově ovládají tuzemské firmy a tudíž jsou jejími vlastníky.

V následujícím grafu č. 2 je možné vidět, že v Jihočeském kraji je pouze 38 % průmyslových podniků s ryzím českým kapitálem, bez žádného zahraničního vlastníka, či podílníka. Konkrétně to znamená, že 55 ze 140 podniků na území Jihočeského kraje je ryze českého vlastnictví. Zbývajících 85 firem má většinový, či částečný zahraniční kapitál. Tyto firmy tvoří 62 %.

Graf 2:

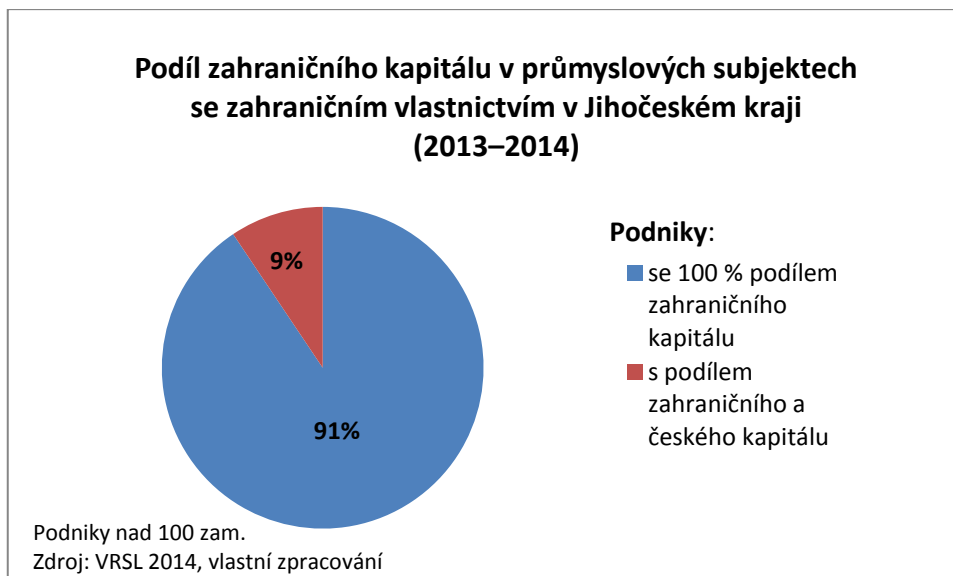

V 85 firmách, kde je zastoupen zahraniční kapitál, je jich rovných 77 (tj. 91 % subjektů) se 100% zahraničním základním vkladem. Ve většině případů se jedná o dceřiné firmy zahraničních koncernů. Můžeme uvést například největšího zaměstnavatele Robert Bosch s.r.o. (Nizozemsko), který původně vznikl ve spolupráci s tradičním podnikem Motor Jikov. Zahraniční podílníci poté český podíl odkoupili. Jiný tradiční podnik, známý Budějovický měšťanský pivovar (Samson), se díky privatizaci a dalšímu prodeji dostal do úplného vlastnictví zahraničního investora. Samson tedy vlastní proslulý americký pivovar Anheuser-Busch, který produkuje světoznámou značku Budweiser, o kterou vede spory s místním budějovickým Budvarem (Kolář 2013).

Jiné podniky byly vybudovány jako nové továrny pro své mateřské firmy. Jmenujme rakouského výrobce sportovního vybavení Head v Českých Budějovicích. Dále německého výrobce elektrotechnických součástek Vishay electronic s.r.o., která má celkem tři provozovny na území Jihočeského kraje, v prachatickém a strakonickém okrese. Tento podnik je jedním z největších světových výrobců elektrotechnických součástek. Mezi takové firmy patří dále českokrumlovská provozovna německé firmy Schwan Cosmetic CR s.r.o., která je propojenou společností mezinárodního výrobce dekorativní kosmetiky Schwan-Stabilo Cosmetics GmbH a CO se sídlem v Heroldsbergu.

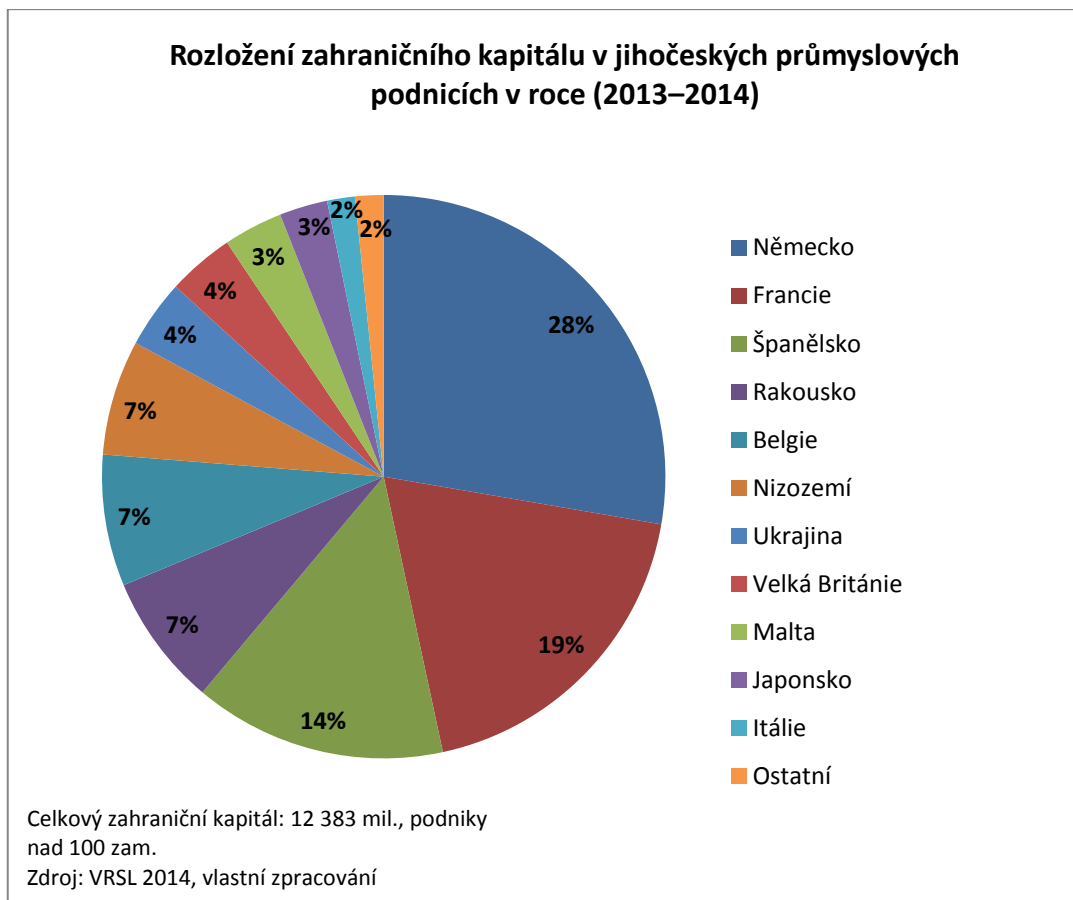
Ve zbylých 8 firmách z uvedených 85 se zahraničním kapitálem, je zastoupen i český kapitál. Tyto firmy tvoří pouhých 9 % z celkového počtu společností se zahraničním kapitálem (Graf 3).

Graf 3:

Na území Jihočeského kraje je značné množství zahraničních investorů pocházejících z různých zemí. Dominující z hlediska objemu zahraničního kapitálu je ten německý, který představuje 28 % zahraničního kapitálu v českých průmyslových subjektech. Na druhé místo se řadí Francie s 19 %, na třetí Španělsko se 14 % až na čtvrtém místě je sousední Rakousko se 7 %. Stejný procentní podíl představují vlastníci z Belgie a Nizozemska. Zbýlých 18 % patří ostatním zahraničním investorům, kteří v Jihočeském kraji vlastní 1–2 průmyslové subjekty. Tito investoři pocházejí nejen z evropských států, mezi něž patří Itálie, Kypr, Malta, Polsko, Portugalsko, Slovensko, Slovinsko, Švýcarsko, Ukrajina, Velká Británie, ale také z Japonska, Britských Panenských ostrovů, Hong Kongu, Singapurské republiky a USA. Celkový objem zahraničního kapitálu v jihočeských průmyslných subjektech nad 100 zaměstnanců dosahuje 12 383 mil. Kč (Graf 4).

Graf 4:

K zahraničním investorům také zmiňme, kolik pracovních pozic vytvářejí v průmyslových subjektech s více jak 100 zaměstnanci na území Jihočeského kraje. Z hlediska podílu zahraničního kapitálu na zaměstnanosti, největšími zaměstnavateli v JCK jsou německé společnosti, které zaměstnávají něco přes 10 tisíc lidí ve třiceti průmyslových subjektech. Subjekty s německým kapitálem se tak podílejí asi jednou čtvrtinou (28 %) na celkové zaměstnanosti v průmyslu kraje (44 180 pracovníků). Druhým nejvýznamnějším kapitálem z hlediska podílu na zaměstnanosti v JCK je kapitál rakouský se 4,5 tisíci zaměstnanci ve dvaadvaceti subjektech. Vlastníci firem pocházející od našich nejbližších sousedících států (Německo, Rakousko) zaměstnávají dohromady téměř 15 tisíc lidí a jsou tedy nejvýznamnějšími zaměstnavateli ze zahraničních investorů.

Zmiňme nejvýznamnější německé a rakouské firmy. Mezi ty německé jednoznačně patří Vishay electronic s.r.o., která zaměstnává dohromady ve všech třech jihočeských provozovnách v okresech Strakonice a Prachatice 1 186

osob. Jako další zmiňme rakouskou firmu A. Pöttinger s.r.o., sídlící ve Vodňanech, která zaměstnává 388 osob a specializuje se na výrobu zemědělských strojů.

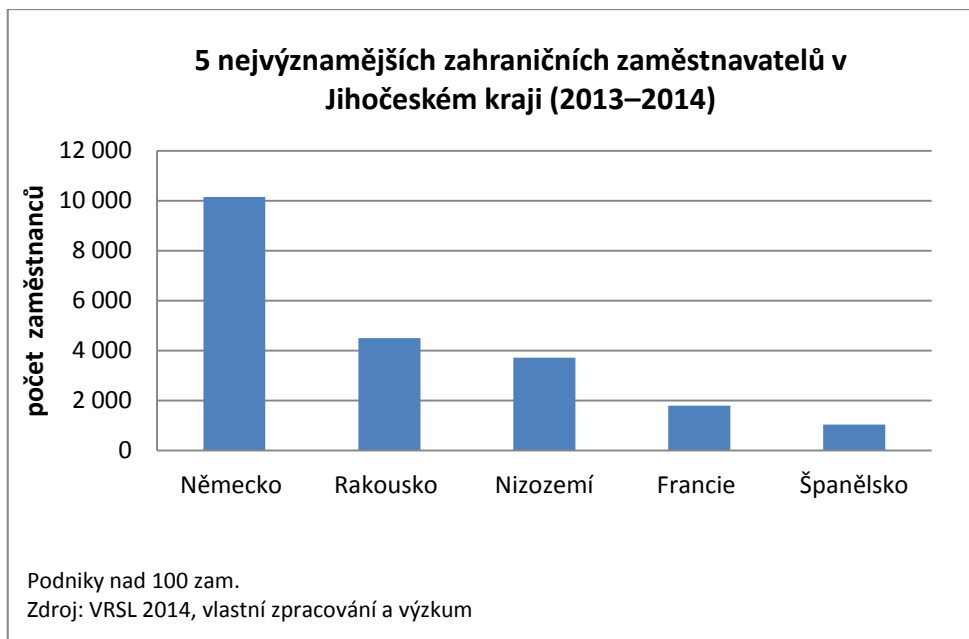
Třetím nejvýznamnějším zaměstnavatelem v JCK jsou Nizozemci, kteří mají pod svým kapitálem v sedmi podnicích 3 717 osob. Z toho největším podnikem je s 2 450 zaměstnanci Robert Bosch s.r.o., který patří Nizozemsku od roku 2003, kdy se jediným vlastníkem stala společnost Robert Bosch Investment Nederland B. V. Amsterdam. Čtvrtým a pátým nejvýznamnějším zaměstnavatelem jsou francouzské a španělské firmy, zaměstnávající dohromady 2 826 zaměstnanců (Graf 5).

Celkem všech 85 podniků se zahraničním kapitálem poskytuje pracovní pozice 26 869 zaměstnancům v Jihočeském kraji, tedy 61 % všech pracovníků v průmyslu. Zahraniční kapitál se tak podílí 62 % na počtu podnikatelských subjektů nad 100 zaměstnanců v JCK a zároveň téměř stejným podílem 61 %, se zahraniční kapitál podílí i na zaměstnanosti v průmyslu JCK. Pro srovnání, český kapitál zaměstnává v 55 firmách 17 341 osob. Můžeme tedy konstatovat, že zahraniční investoři jsou pro jihočeský průmysl nepostradatelní.

Prostorové rozložení zahraničního kapitálu v rámci JCK je poměrně nerovnoměrné. Převážně se koncentruje do největších průmyslových center jižních Čech, do Českých Budějovic, Tábora a okolí, do Písku a Strakonice.

V této kapitole se potvrzuje první hypotéza, ve které se předpokládalo, že v JCK budou převažovat průmyslové subjekty s německým a rakouským kapitálem. Dohromady tedy čítají 52 průmyslových subjektů z celkových 85 zahraničních majitelů (německý 30, rakouský 22 subjektů). To odpovídá 60 % podílu. Tito majitelé zaměstnávají také nejvíce pracovníků, dohromady 14 648 zaměstnanců z celkových 26 869 pracovníků, kteří jsou pod zahraničními majiteli.

Graf 5:

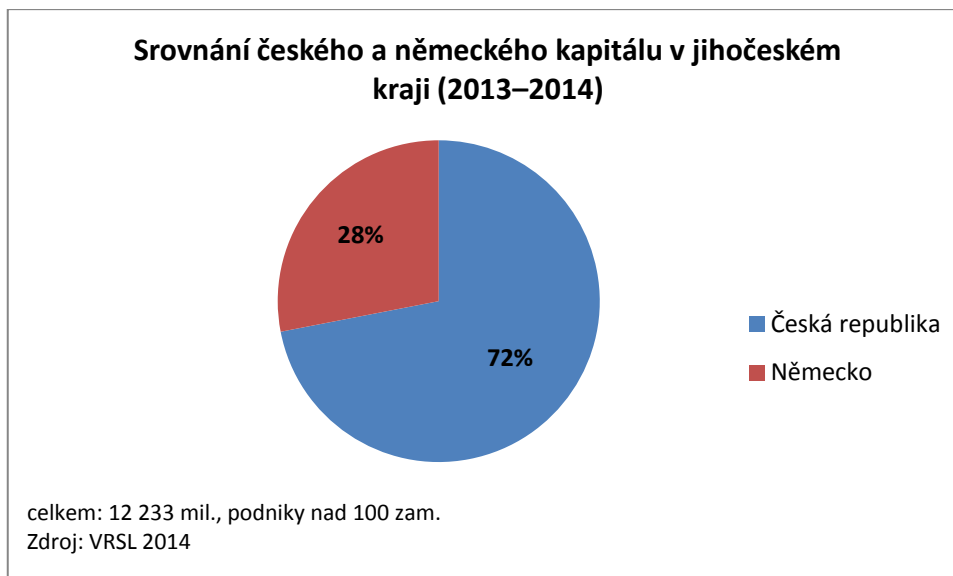
5.2.1 Srovnání českého a německého kapitálu

Největší podíl zahraničního kapitálu z hlediska jeho objemu v Jihočeském kraji s 28 % má ten německý. Proto jako hlavní investor v kraji zasluhuje srovnání s českým kapitálem.

Český a německý kapitál dohromady dává sumu 12 233 mil. korun. To tvoří přibližně 57 % z celkového kapitálu v průmyslové výrobě v JCK. Graf č. 6 znázorňuje, že necelá třetina všech průmyslových subjektů patřících českým a německým investorům je z 28 % německá a zbylých 72 % patří českému kapitálu. Německý kapitál má na území jižních Čech celkem 30 průmyslových subjektů, z toho ve 24 podnicích má 100% vlastnictví.

České firmy disponují základním kapitálem 8 803 mil. korun v 55 podnicích. Co se týká zaměstnanosti, německý kapitál dává práci 10 146 osobám, zatímco český má 17 341 zaměstnanců. Na celkové zaměstnanosti se tyto dva kapitály podílejí dohromady 62 %.

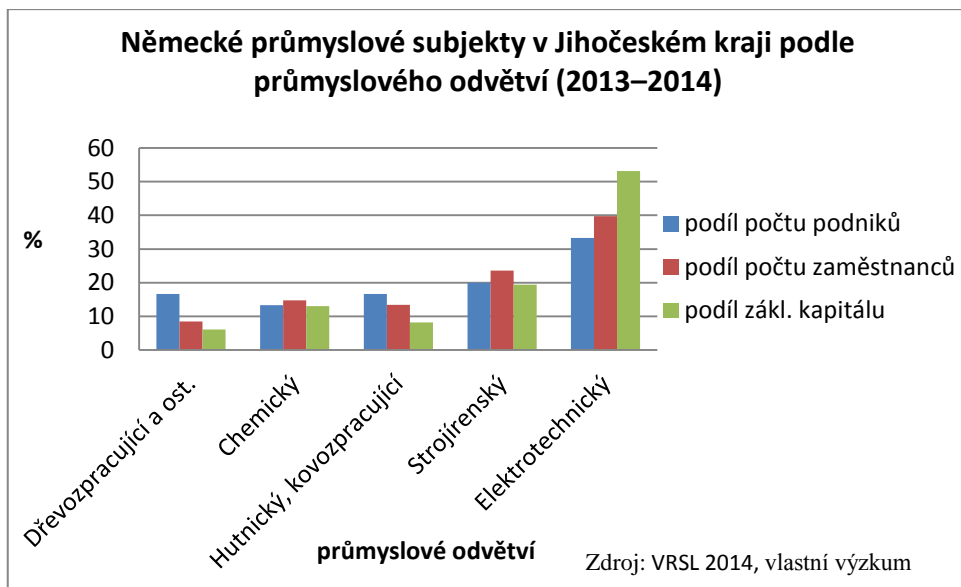
Graf 6:

Následující graf č. 7 a tabulka č. 8 znázorňují průmyslová odvětví, v nichž má německý kapitál na území Jihočeského kraje stoprocentní, či většinové vlastnictví. Jasně je vidět, v jakém oboru Němci investují, kde mají největší podíl v počtu zaměstnanců i v počtu průmyslových subjektů. Na prvním místě je nejrozšířenější elektrotechnický průmysl. V přesných číslech to znamená 10 podniků zaměstnávajících 4 036 osob, s výší kapitálu 1 842,4 mil. Další průmyslová odvětví, ve kterých je zainteresován německý kapitál, je strojírenský, hutnický, chemický, dřevozpracující a polygrafický průmysl.

V tabulce č. 8 můžeme vyčíst, v jakých průmyslových odvětvích a jak vysoko se německé investice pohybují, kolik mají průmyslových subjektů a kolik zaměstnávají osob. Vidíme, že například v potravinářském a textilním odvětví není ani jeden podnik patřící německým vlastníkům, naopak elektrotechnický průmysl má 33,3% podíl na průmyslových subjektech s německým kapitálem.

Graf 7:

Tabulka 8: Průmyslová odvětví s většinovým, či stoprocentním německým vlastnictvím 2013–2014

průmyslové odvětví	Počet podniků	v %	počet zaměstnanců	v %	zákl. kapitál	v %
Potravinářský	-	-	-	-	-	-
Textilní, oděvní, kožedělný	-	-	-	-	-	-
Dřevozpracující, polygrafický, ostatní	5	16,7	863	8,5	212,7	6,1
Chemický	4	13,3	1 497	14,8	452,6	13,1
Hutnický, kovozpracující	5	16,7	1 361	13,4	285,4	8,2
Strojírenský	6	20,0	2 389	23,5	673,2	19,4
Elektrotechnický	10	33,3	4036	39,8	1842,4	53,2
celkem	30	100	10 146	100	3 466,3	100,0

Zdroj: VRSL 2014, ČSÚ 2013, vlastní výzkum

5.3 Odvětvová struktura průmyslových subjektů

Odvětvovou strukturu průmyslu kraje lze analyzovat z více aspektů. Jedním z nich je analýza na základě počtu průmyslných podniků, tj. podíl průmyslových subjektů jednoho průmyslového odvětví na celkovém počtu subjektů z daného odvětví. Druhým je analýza odvětvové struktury průmyslu kraje, která se opírá o data zaměstnanosti, tj. vyjadřuje podíl zaměstnaných v určitém průmyslovém odvětví z celkové zaměstnanosti v průmyslu kraje. Třetím, je analýza na základě výše kapitálu.

Nejvýznamnějším odvětvím průmyslové výroby Jihočeského kraje (JCK) za podniky nad 100 zaměstnanců je s 23 % strojírenství (vyjádřeno podílem odvětví na počtu průmyslných subjektů v kraji celkem). Strojírenský průmysl je tak jedno z nejdůležitějších odvětví zpracovatelského průmyslu v JCK vůbec. V tomto odvětví je činných 33 průmyslných subjektů kraje.

Podíl strojírenství na celkové zaměstnanosti v průmyslu kraje je ze všech odvětví nejvyšší. Celkem zaměstnává 15 317 osob, což znamená 34 % z celkového počtu 44 180 zaměstnanců v průmyslu JCK. Zaslouhují se o to zejména velké podniky, jako jsou Groz-Beckert Czech ČB s 1 161 zaměstnanci, Dura Automotive CZ s 1 319 zaměstnanci, nebo největší Robert Bosch s.r.o. s téměř 2 500 zaměstnanci.

Druhé největší zastoupení z hlediska počtu subjektů v průmyslu kraje se 17% podílem má odvětví, kam patří dřevozpracující, papírenský, polygrafický a ostatní zpracovatelský průmysl. V počtu zaměstnanců se však řadí až na čtvrté místo za první strojírenský, druhý elektrotechnický a třetí hutní a kovozpracující průmysl. Dřevařský průmysl, jedno z tradičních odvětví Jihočeského kraje, vázáno logicky na těžbu dřeva a lesnictví v pohraničních oblastech kraje, zaznamenává pokles těžby a v té souvislosti i pokles zaměstnanosti. Do této skupiny odvětví je zařazen i papírenský průmysl, další z tradičních odvětví průmyslu Jihočeského kraje. Zejména při horním toku Vltavy bylo v minulosti vybudováno několik papíren. Ta největší, ve Větrní u Českého Krumlova, je momentálně v konkursu. Třetím odvětvím, ve kterém je činných nejvíce průmyslových subjektů, je hutnictví a kovozpracující průmysl. Počtem 22 subjektů se podílí na průmyslové struktuře 16 %. Je v nich celkem zaměstnáno 6 374 osob. V počtu zaměstnanců je na třetím místě po elektrotechnickém odvětví, jak je uvedeno výše. Nejvýznamnějšími podniky jsou Belis EU v Č. Budějovicích, vyrábějící tradiční smaltované nádoby, písecká firma s. n. o. p. cz a.s., která se zabývá lisováním a svařováním ocelových dílů pro automobilový průmysl, nebo firma Brawe s.r.o. v Kaplici.

Odvětví elektrotechnického průmyslu, s 18 subjekty v kraji, je se 13 % na čtvrtém místě co do významnosti. V počtu zaměstnaných osob je však toto odvětví druhým největším zaměstnavatelem, s podílem 15 %, což je v konkrétních číslech 6 549 zaměstnanců. Elektrotechnický průmysl má na Českobudějovicku velké zastoupení a

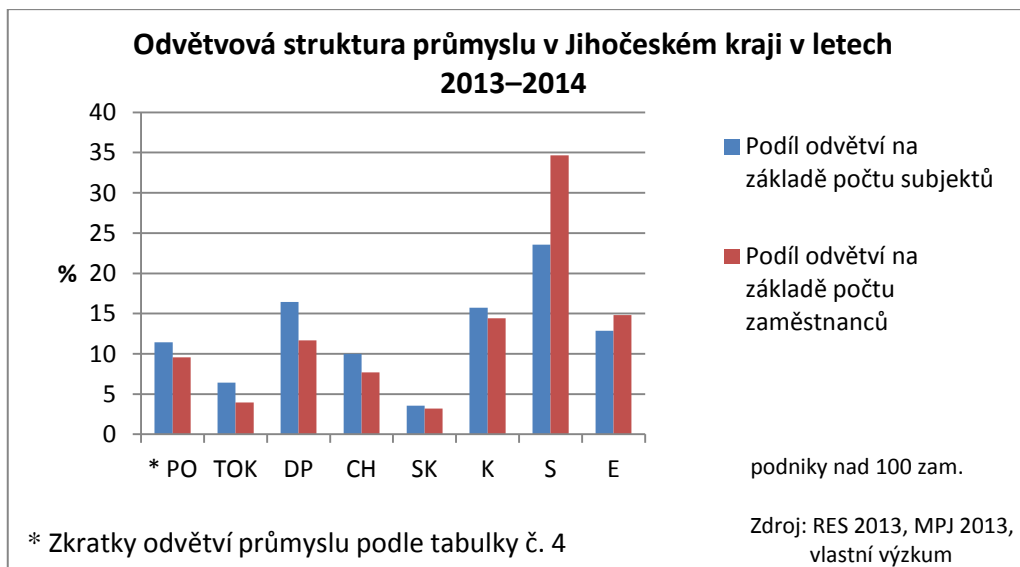
můžeme čekat jeho další rozvoj. Jmenujme firmy Mektec a EGE v Č. Budějovicích, nebo společnost Engel v Kaplici.

Dalším důležitým průmyslovým odvětvím pro Jihočeský kraj je potravinářství. Podílí se svými 16 provozovnami a 11 % na odvětvové struktuře průmyslu. Zaměstnává 4 231 osob. Jelikož je potravinářství zastoupeno téměř v každém okrese, lze říci, že je pro zpracovatelský průmysl jižních Čech velmi důležité. Největším potravinářským podnikem, s několika provozovnami, je Madeta a.s. Madeta a.s. má své provozovny v Řípci, kde se vyrábí tavené sýry, v Plané nad Lužnicí, Jindřichově Hradci, a v Krumlově, kde se produkuje plísňový sýr. Další významné potravinářské provozovny jsou ve Vodňanech (Vodňanská drůbež), v okrese Č. Krumlov je pekárna K III Srnín a v Písku masokombinát Zřud.

Podíl ve výši 10 % ve zpracovatelském odvětví má chemický průmysl. Na počtu zaměstnaných se podílí 8 %. V Jihočeském kraji je hlavním výrobcem Silon, Planá nad Lužnicí. Překvapující může být, že nejmenší podíl, jak v počtu provozoven tak, v počtu zaměstnanců, mají tradiční průmyslová odvětví jižních Čech. Jedná se o textilní, oděvní a kožedělní odvětví, které za éry socialismu bylo jedním z nejrozšířenějších v České republice a zde v jižních Čechách se nacházelo několik velkých podniků. Nyní textilní odvětví zaujímá 6 % podíl s pouhými devíti provozovnami, kde je zaměstnáno 1 744 osob a podílí se tak 4 % na celkové zaměstnanosti. Lze zmínit Ditu v Táboře, Otavan v Třeboni a Jitex v Písku. Důvodem je jistě zahraniční konkurence zejména z východoasijských zemí, s levnější výrobou a celkově nižšími náklady, odkud se většina textilu dováží.

Nejmenší podíl na jihočeském průmyslu má odvětví sklářské a keramické. Podílí se 4 % a pouhými pěti provozovnami. Tyto provozovny zaměstnávají 1 413 osob, s podílem 3 % na celkové zaměstnanosti. Největší z těchto podniků je Laufen cz s.r.o. patřící pod švýcarský kapitál, s provozovnou v Bechyni. Tato firma se zabývá výrobou nekovových minerálních výrobků. Konkrétně vyrábí koupelnovou keramiku.

Graf 8:

Zde dochází k ověření hypotézy číslo 2. Podle předpokladů je nejvíce průmyslových subjektů ve strojírenském průmyslu. Celkem 33, což je 24 % podíl z celkového počtu průmyslových subjektů. Druhé největší zastoupení v kraji má tradiční dřevozpracující průmysl (24 průmyslových subjektů). Elektrotechnický průmysl, jako celkem nové odvětví, je na čtvrtém místě s 18 provozovny. Hypotéza se tedy potvrdila jen z poloviny. Přesto lze říci, že průmysl strojírenský i elektrotechnický zaměstnává nejvíce pracovníků.

K hodnocení průmyslových odvětví v JCK byl použit také index specializace průmyslu, který poskytne srovnání specializace jihočeského průmyslu s Českou republikou.

V Jihočeském kraji jsou pouze dvě průmyslová odvětví nad hodnotou 1, tedy s hodnotou indexu, který poukazuje na nadprůměrnou úroveň specializace odvětvového zaměření průmyslu v porovnání s celorepublikovým průměrem. Je to strojírenský průmysl s hodnotou 1,32, který zaměstnává velký počet osob v několika velkých průmyslových subjektech v kraji. Znamená to, že v porovnání s průměrem republiky vykazuje JCK specializaci na strojírenský průmysl. Také i elektrotechnický průmysl, který se neustále rozvíjí a vytváří stále nová pracovní místa, hodnotou 1,25 poukazuje na vyšší úroveň specializace JCK v porovnání s ČR.

Odvětví, které se dokáže mírou specializace vyrovnat republikovému průměru, je historicky tradiční potravinářský průmysl s hodnotou lehce podprůměrnou 0,99, ale i

tak si udržuje významnou funkci v kraji díky několika velkým potravinářským podnikům. Textilní, oděvní, kožedělní průmysl má hodnotu úrovně specializace v porovnání s průměrem ČR 0,95. Je to celkem vysoká hodnota, odpovídající celorepublikovému snížení zaměstnanosti v tomto odvětví. To samé platí o odvětví dřevozpracujícím, papírenském a polygrafickém s podprůměrnou hodnotou 0,94. Malá historická tradice v oblasti zaměření JCK na chemický průmysl v kraji, a tím i nízká specializace kraje je vyjádřena hodnotou 0,71, tedy velmi podprůměrnou. Odvětví s nejmenší specializací 0,68 je také historicky tradiční sklářský a keramický průmysl, ve kterém počet zaměstnaných neustále ubývá (Tabulka 9).

Tabulka 9: Index specializace v JCK 2013–2014	
průmyslové odvětví	index specializace
Potravinářský	0,99
Textilní, oděvní, kožedělný	0,95
Dřevozpracující, papírenský, polygrafický, ostatní	0,94
Chemický	0,71
Sklářský, keramický, stav. hmot	0,68
Hutnický, kovozpracující	0,83
Strojírenský	1,32
Elektrotechnický	1,25

Zdroj: ČSÚ 2013, vlastní výzkum a zpracování

5.4 Velikostní a prostorová struktura průmyslových subjektů

Velikostní a prostorová struktura zpracovatelského průmyslu ukazuje významnost průmyslových odvětví na území Jihočeského kraje a i v každém okrese či městě. Díky koeficientu koncentrace se dá stanovit koncentrovanost průmyslových odvětví v porovnání s Českou republikou.

5.4.1 Velikostní struktura

Velikostní strukturu lze nejsnadněji určit velikostí zaměstnanosti, nebo velikostí základního kapitálu.

V roce 2013 bylo v Jihočeském kraji 140 průmyslových subjektů se 100 a více zaměstnanci. Spolu zaměstnávaly 44 210 osob. Velikostní kategorie v JCK byly rozděleny do šesti kategorií. Největší skupina subjektů, resp. jejich provozoven (58, Tabulka 10) je v kategorii 100–199 zaměstnanců. Nejvíce takových subjektů se nachází v okrese Tábor. Je jich celkem 19. Těchto 19 provozoven tvoří jednotřetinový podíl ze všech 58 provozoven v této kategorii. Je to například o 15,6 % více, nežli má českobudějovický okres. V okrese Č. Budějovice je tak činných 10 subjektů se 100–199 pracovníky, což tvoří 17,2 % podíl na počtu průmyslových subjektů této velikostní kategorie v JCK.

V kategorii 200–249 máme celkem pouze osmnáct provozoven. Nejvíce jich je v okresech České Budějovice a Český Krumlov, kde se vyskytuje shodně pět průmyslových provozoven, což představuje shodný 27,8% podíl. Naopak, v okrese Písek nenalezneme ani jednu provozovnu této kategorie. Následující kategorie v rozmezí 250–499 je druhou největší skupinou, kde existuje 41 provozoven. Zde zaujímá největší zastoupení českobudějovický okres s třinácti provozovnami, a tedy podílem 31,7 %. Naopak nejmenší podíl, 4,9 % procent, a jen 2 průmyslové provozovny s 250–499 pracovníky se nacházejí v okrese Prachatice.

Čtvrtou kategorií je kategorie 500–999 zaměstnanců. Jsou to už opravdu velké podniky, které nabízejí mnoho pracovních míst. Nejvíce jich najdeme v nejbližším okolí jihočeské metropole, tedy v okrese České Budějovice. Nachází se zde 5 z 18 takto velkých provozoven v JCK, s podílem 27,8 %. Významný podíl velkých firem nalezneme taktéž v okresech Tábor a Písek, kde se nacházejí tři provozovny této kategorie. Zajímavé je, že v každém okrese Jihočeského kraje se nachází alespoň jedna provozovna této velikosti. To znamená, že subjekty s 500–999 pracovníky jsou rozptýleny v JCK rovnoměrně. Následující kategorie, 1 000–1 500 zaměstnanců, má druhé nejmenší zastoupení v kraji, ale jsou to téměř největší provozovny. Tato kategorie čítá pouze čtyři provozovny. Dvě, poskytující pracovní příležitost celkem 2 210 zaměstnancům, se nacházejí v okrese Jindřichův Hradec. Jednou z nich je dačická firma TRW-DAS a.s. Po jedné jsou zastoupeny v okrese Strakonice (Dura Automotive CZ,

s 1 319 zaměstnanci) a v okrese České Budějovice (Groz-Beckert Czech, ČB s 1 161 zaměstnanci přímo v Č. Budějovicích). Poslední kategorií je firma s více než 1 500 zaměstnanci. Zde figuruje pouze jeden podnik, a to v okrese České Budějovice. Konkrétně v krajském městě, společnost Robert Bosch s.r.o., která je největším zaměstnavatelem Jihočeského kraje vůbec, s 2 450 zaměstnanci (Tabulka 10).

Lze říci, že v Jihočeském kraji ze 140 sledovaných průmyslových subjektů se 100 a více zaměstnanci, podle kritérií Evropské unie, je 76 středních, 41 velkých a 23 velmi velkých podniků (průmyslových subjektů).

Tabulka 10: Prostorová a velikostní struktura průmyslových subjektů v Jihočeském kraji nad 100 zaměstnanců (2013–2014)														
Průmyslové podniky														
Okres	počet subjektů	v % z JCK	z toho ve velikostní kategorii podle počtu zaměstnanců											
			100–199		200–249		250–499		500–999		1 000–1 499		nad 1 500	
			počet	v %	počet	v %	počet	v %	počet	v %	počet	v %	počet	v %
České Budějovice	35	25,0	10	17,2	5	27,8	13	31,7	5	27,8	1	25	1	100
Český Krumlov	18	12,9	6	10,3	5	27,8	5	12,2	2	11,1	0	0	0	0
Jindřichův Hradec	20	14,3	11	19,0	2	11,1	3	7,3	2	11,1	2	50	0	0
Písek	12	8,6	3	5,2	0	0,0	6	14,6	3	16,7	0	0	0	0
Prachatice	12	8,6	7	12,1	1	5,6	2	4,9	2	11,1	0	0	0	0
Strakonice	13	9,3	2	3,4	1	5,6	8	19,5	1	5,6	1	25	0	0
Tábor	30	21,4	19	32,8	4	22,2	4	9,8	3	16,7	0	0	0	0
SPOLU	140	100,0	58	100	18	100	41	100	18	100	4	100	1	100

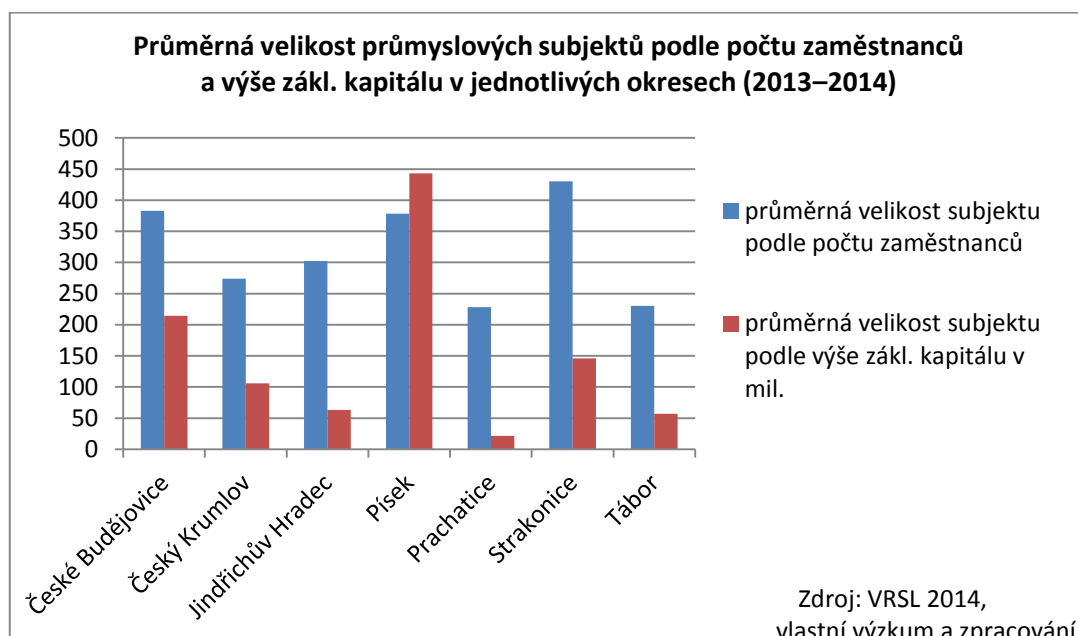
Zdroj: VRSL 2014, vlastní výzkum

Zajímavé je také sledovat průměrnou velikost průmyslového subjektu a průměrnou výši základního kapitálu na jeden průmyslový subjekt za jednotlivé okresy (Graf 9).

Průměrně největší velikost podniku dosahuje okres Strakonice (430 zaměstnanců). Co se týká výše základního kapitálu, na 1 podnik připadá 146 mil. Kč. Vlastnil by tak třetí největší základní kapitál v Jihočeském kraji. Lze tedy říci, že tento okres má průmyslové subjekty s velkým množstvím zaměstnanců, ale s nízkým kapitálem. Druhý největší podnik by byl v okrese České Budějovice, jenž by měl 383 zaměstnanců s kapitálem 214 mil. Tímto se řadí na druhé místo, jak v počtu

zaměstnanců, tak i výši základního kapitálu. Třetí, okres Písek, by měl provozovnu o velikosti 378 zaměstnanců. Ovšem disponuje průměrným základním kapitálem, ze všech okresů v kraji největším, a to 443 mil. korun. Takto vysoký kapitál je daný působením velkých firem Faurecia Components Písek s.r.o. a Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o. Následují okresy Jindřichův Hradec, s průměrnou velikostí průmyslového subjektu o 302 zaměstnancích a kapitálem ve výši 63,5 mil. Dále Český Krumlov, zaměstnávající průměrně 274 osob s průměrným kapitálem 105,8 mil. A nakonec okres Tábor, s nejmenší průměrnou velikostí subjektů, 230 zaměstnanci a 57,2 mil. korun. Okres Tábor a Prachatice mají průměrně nejnižší objem zahraničního kapitálu v rámci JCK.

Graf 9:

5.4.2 Prostorová diferenciacie průmyslu jižních Čech

Tak jak vyplývá z mapy prostorové diferenciacie průmyslu JCK i mapy struktury průmyslových odvětví (Mapa 1, 2), nejvýznamnějším průmyslovým centrem je bezpochyby jihočeská metropole České Budějovice, kde je zaměstnáno přes 11 tisíc osob v průmyslových subjektech zpracovatelského průmyslu s počtem nad 100 zaměstnanců. V Českých Budějovicích je nejvýznamnější strojírenský a kovozpracující průmysl, reprezentovaný například podniky Robert Bosch a Motor Jikov.

Významný potravinářský průmysl a jeho mlékárenství a pivovarnictví zastupují ve městě firmy Madeta a.s., symbol Českých Budějovic pivovar Budějovický Budvar a tradiční pivovar Samson. Dalším významným odvětvím průmyslového centra Českých Budějovic dřevozpracující, papírensky, polygrafický, kde je zařazen spotřební průmysl zaměřený především na výrobu nádobí a kancelářských potřeb v tradiční firmě KOH-I-NOOR. Nesmíme opomenout ani elektrotechnický průmysl, reprezentovaný firmou EGE s.r.o.

Druhé město v JCK, zaměstnávající nejvíce osob ve zpracovatelském průmyslu je město Písek. Je zde několik velkých firem patřících zahraničním investorům. Průmyslová struktura města je zaměřena ve velké části na strojírenský průmysl, a to v podnicích Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o., Faurecia Components Písek s.r.o. vyrábějící autosedačky a výfuky. Ve firmě Aisin Europe Manufacturing Czech s.r.o. vyrábějí strojírenské součástky a nástroje. Ve městě je zastoupen také potravinářský průmysl v tradičním píseckém podniku masokombinátu Zřud. Dříve bylo v Písku významné průmyslové odvětví textilní v dosud fungující, ale zredukované firmě Jitex Comfort s.r.o.

Město Blatná je dalším, třetím nejvýznamnějším průmyslovým centrem JCK. Městem, s velkým počtem zaměstnaných v průmyslových odvětvích, zaměřených na elektrotechnický, strojírenský a kovozpracující průmysl. Jsou zde velké výrobní haly nadnárodního koncernu Vishay electronic s.r.o., vyrábějící elektrotechnické součástky, a firmy Dura Automotive CZ, zaměřující se na výrobu dílů pro automobilový průmysl. Významným podnikem je také Tesla Blatná a.s. zabývající se vývojem, výrobou a prodejem dílů pro motorová vozidla, elektronických součástek, dílů a zařízení a strojní výrobou.

Významným průmyslovým centrem jižních Čech je také město Tábor. Ve městě a okrese pracuje 6 913 osob ve zpracovatelském průmyslu. Tento okres zaměstnává po českobudějovickém nejvíce osob ve sledovaných průmyslových odvětvích. Konkrétně osa Tábor, Sezimovo Ústí, Planá nad Lužnicí, Soběslav a Veselí nad Lužnicí je hlavním centrem okresního průmyslu. Pracuje zde dohromady více zaměstnanců než ve městě Písek.

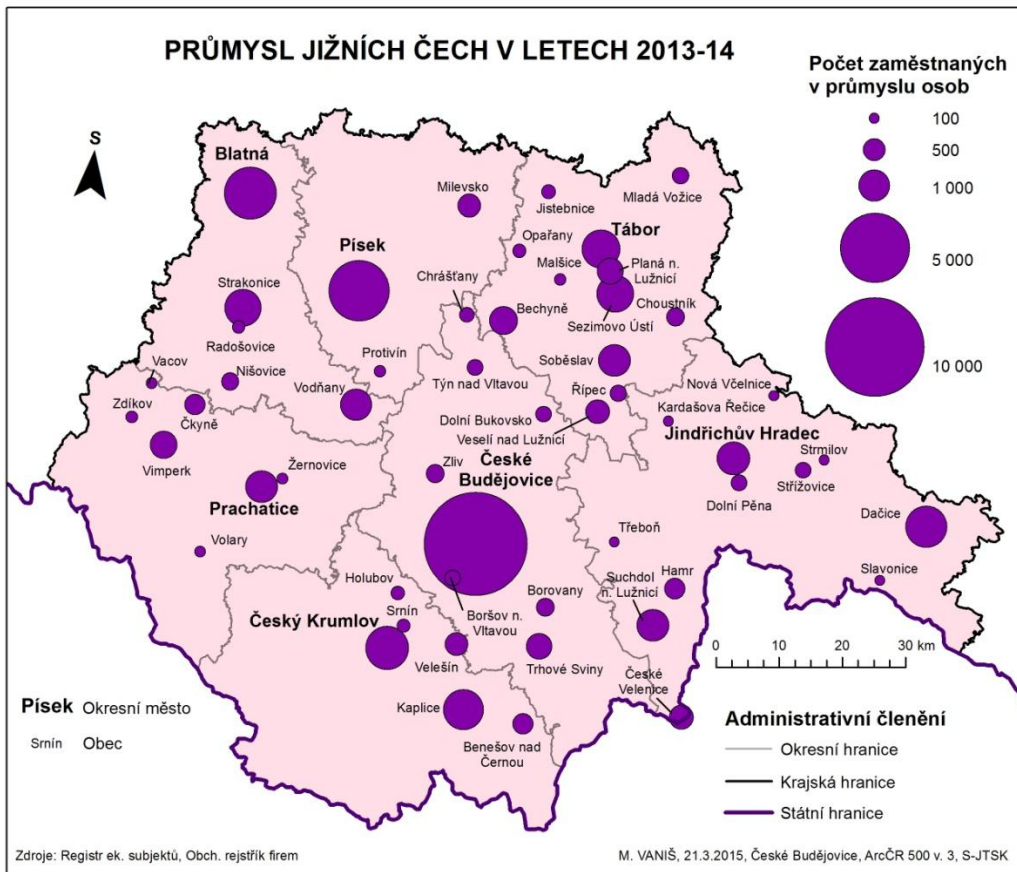
Táborský okres je zaměřen především na strojírenský, potravinářský a chemický průmysl. V Táboře mezi významné elektrotechnické podniky patří Brisk Tábor a.s.

zaměřený na výrobu zapalovacích a žhavicích svíček, technické a elektrotechnické keramiky, snímačů, senzorů a dalšího autopříslušenství. V textilním průmyslu se výrobou oděvů zabývá Dita Tábor a Kalas Sportswear. V Sezimově Ústí je hlavním odvětvím strojírenství ve firmě Kovosvit Mas a.s. V Plané nad Lužnicí je významný chemický průmysl. Místní firma Silon s.r.o. vyrábí polyesterová vlákna pro použití ve stavebnictví, automobilovém průmyslu, pro hygienické a lékařské aplikace a obecné zpracování.

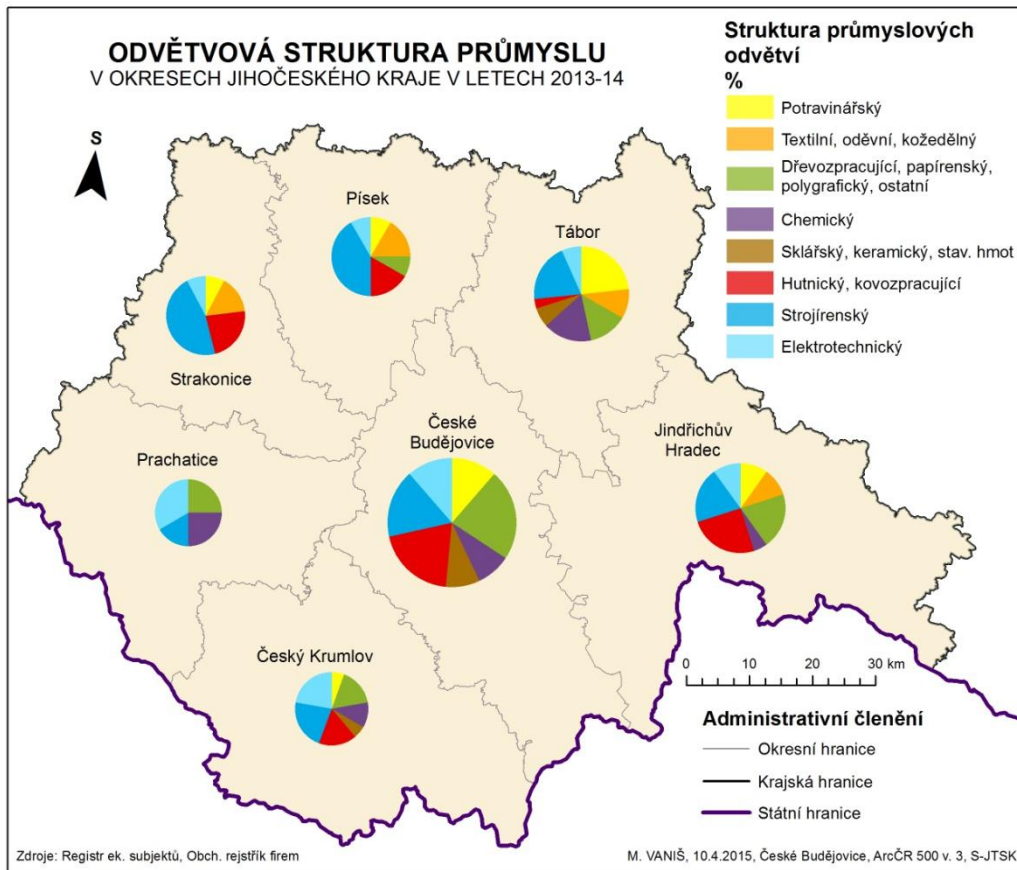
Jak již bylo zmíněno, nejvíce osob zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu je v okrese České Budějovice (13 413 osob). Z celkového počtu všech zaměstnaných v kraji má českobudějovický okres 30% podíl na zaměstnanosti. Většina hlavních průmyslových odvětví je soustředěna v samotném krajském městě. Značné zastoupení má odvětví hutnické a kovo zpracující a dřevozpracující, papírenský a polygrafický.

Okres Jindřichův Hradec je třetím okresem v počtu osob zaměstnaných v průmyslové výrobě, po okresech CB a TA. Práci v průmyslu nalezne 6 043 zaměstnanců. Významným průmyslovým odvětvím v tomto okrese je textilní průmysl, zastoupen firmou Tebo a.s. vyrábějící široký sortiment textilií v Nové Včelnici a firmou Otavan a.s. v Třeboni. V okrese je samozřejmě zastoupen, tak jako všude, strojírenský a hutnický a kovo zpracující průmysl. Potravinářský průmysl, má zastoupení v Jindřichově Hradci, kde má svou provozovnu Madeta a.s. Nalezneme zde i průmysl lokalizovaný většinou v příhraničních oblastech okresu, a tím je dřevozpracující průmysl (Mapa 2).

Mapa 1:

Mapa 2:

Prostředkem k vyjádření koncentrace průmyslu, může být koeficient koncentrace. Koeficient koncentrace vykazuje velmi nízké hodnoty (Tabulka 11). To znamená, že průmysl v JCK je rovnoměrněji rozptýlen v porovnání s ostatními částmi ČR. Tento stav je ovlivněn i značnou rozlohou Jihočeského kraje a nižším podílem ekonomicky aktivních obyvatel, než je republikový průměr. Nejvíce koncentrovaný je nejrozšířenější strojírenský a elektrotechnický průmysl.

Tabulka 11: Koeficient koncentrace v JCK 2013–2014	
průmyslové odvětví	index koncentrace
Potravinářský	0,69
Textilní, oděvní, kožedělný	0,66
Dřevozpracující, papírenský, polygrafický, ostatní	0,65
Chemický	0,49
Sklářský, keramický, stav. hmot	0,47
Hutnický, kovozpracující	0,58
Strojírenský	0,92
Elektrotechnický	0,87

Zdroj: ČSÚ 2013, vlastní výzkum a zpracování

6 Stručný přehled vybraných průmyslových podniků jižních Čech

Tato kapitola stručně prezentuje významné průmyslové subjekty v jižních Čechách. Jsou to významné podniky, důležité pro Jihočeský kraj. Analýza je zaměřena na průmyslové subjekty mimo okres České Budějovice a na podniky významné svou kapacitou zaměstnaných osob. Nejvýznamnější podniky v Českých Budějovicích byly již zpracovány v pracích Martina Koláře 2013, nebo Anety Markové 2015.

TRW-DAS a.s.

TRW-DAS a.s, akciová společnost se sídlem v Dačicích patří mezi největší dodavatele komponentů pro automobilový průmysl. V dačickém závodě sídlí divize Řízení, kde se vyrábí různé druhy vnitřních a vnějších kulových kloubů, dutých čepů, vodících táhel a kontrolních ramen náprav pro osobní a nákladní automobily.

Zahájení strojírenské výroby začalo v roce 1965 v dačické továrně. V roce 1968 závod převzal výrobu řízení pro osobní automobily, a v roce 1972 i řízení pro nákladní automobily Avia typu Gemer. Ve stejném roce začala také výroba řízení pro osobní automobily Škoda 105 a 120, později i hřebenové řízení pro vůz Favorit. V sedmdesátých letech převzala firmu Praga. V roce 1986 se stala součástí koncernu Avia. V roce 1990 se tehdejší DAS osamostatnil jako státní podnik řízený ministerstvem hutnictví a strojírenství. K 1. 3. 1993 vznikla akciová společnost TRW-DAS a.s (VRSL 2014b).

V okrese Jindřichův Hradec patří TRW-DAS a.s. mezi největší a nejvýznamnější zaměstnavatele. Zaměstnává 1 132 osob. Společnost se neustále dynamicky rozvíjí a rozrůstá. Podnik má dostatek nových zakázek, i podíl na mnoha nových mezinárodních projektech. TRW-DAS a.s. tak vytváří předpoklady k růstu zaměstnanosti v regionu.

V roce 2013 společnost navýšila objem výroby a tržby dosáhly osmi procentní nárůst oproti roku 2012. Provozní výsledek hospodaření vykazuje s rokem 2012 nárůst o 60 mil. Kč. V následujících letech podnik předpokládá další nárůst tržeb a objemu výroby (TRW 2010).

VISHAY ELECTRONIC s.r.o.

Vishay je nadnárodním koncernem, v jehož čele stojí společnost Vishay Intertechnology se sídlem v USA. Společnost Vishay electronic s.r.o. vznikla jako dceřiná firma v roce 1991. Jediný akcionář této divize v ČR je Vishay Europe GmbH sídlící v Německu. Vishay je jedním z největších světových výrobců elektrotechnických součástek, polovodičových součástek a integrovaných obvodů. V JCK má výrobu ve městech Blatná, Prachatice a Volary.

Výroba v ČR začala v závodě v Přešticích a postupně se výroba rozšiřovala o další závody v jižních Čechách, v Blatné v roce 1994, kde došlo k rozšíření výroby, Prachaticích roku 1995 a Volarech 1997. Další závod je v Dolním Rychnovu. Základní kapitál této firmy je 1 327 500 tis. Kč. Z celkových téměř 1 500 zaměstnanců pracuje 1 051 v jižních Čechách. V nadcházejících letech se má dbát hlavně na kvalitu výrobků a stabilizovat výrobu jen vysoce kvalitních součástek. Dále je stanoven cíl vytvořit nová odbytiště pro své výrobky a upevnit si stávající pozici na celosvětovém trhu. Oproti roku 2012 došlo k mírnému snížení hospodářského výsledku přibližně o 8 % (VRS L 2013).

ZVVZ MACHINERY a.s.

Hlavním předmětem podnikání milevské společnosti je engineering, vývoj, výroba, dodávky a servis zařízení pro ochranu životního prostředí, zejména čištění vzduchu, likvidaci odpadů, větrání a klimatizaci. Dále společnost vyrábí a dodává prvky pneumatické dopravy, včetně cisternových návěsů, nádržkových kontejnerů a tlakových nádob. V roce 2013 dosáhla ZVVZ MACHINERY a.s. tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb ve výši 875 976 tis. Hlavním výrobním programem byly výrobky těžké vzduchotechniky 50 %, dále ventilátory 32%, zařízení pro termické čištění plynných emisí 10% a lehká vzduchotechnika 7 %. Ostatní tržby tvořily služby 1 %. V roce 2013 hospodaření společnosti ZVVZ MACHINERY a.s. ovlivnila výroba a realizace nosných zakázek pro elektrárny Pruněrov a Dětmárovice a také ventilátory pro tunel Blanka v Praze. Tyto zakázky odpovídaly kapacitě a tradičnímu výrobnímu programu. K 31. 12. 2013 pracovalo v ZVVZ MACHINERY a.s. v trvalém pracovním poměru 560 zaměstnanců v profesích jako zámečnick, svářeč, operátor NC a obráběč, z administrativních profesí pak konstruktér, technolog a obchodník (VRS L 2014c).

Závěr

Jihočeský kraj byl vždy zaměřený spíše na zemědělskou výrobu, rybníkářství a těžbu dřeva. Průmyslová výroba nebyla v kraji nikdy prioritní, což je způsobeno absencí nerostných surovin jako například uhlí, která hrála zejména v dobách budování socialismu významnou roli při výstavbě průmyslových center. Některá průmyslová odvětví mají sice v JCK svou tradici, ale ve srovnání s průměrem České republiky jsou i tak podprůměrná. Mezi tradiční odvětví lze zařadit dřevařský, potravinářský a textilní průmysl. Po roce 1989, kdy začala transformace celé společnosti, nastaly obrovské změny. Změny se týkaly politiky, společnosti ale i hospodářství. Znatelné změny zaznamenal také zpracovatelský průmysl. Průmyslové podniky přecházely do soukromých rukou a již je nespravoval stát, měnili se tedy vlastníci, měnila se velikost podniků, redukoval se počet zaměstnanců a ekonomicky se optimalizovala výroba.

Při analýze současného stavu průmyslu v jižních Čechách, tedy v letech 2013–2014, byly brány do úvahy pouze průmyslové subjekty s vyšším počtem zaměstnanců než 100. Po důkladné analýze získaných dat o stavu zaměstnanců, výši základního kapitálu a o vlastnictví průmyslového subjektu, bylo dosaženo několika závěrů. Na území Jihočeského kraje se nalézají 140 průmyslových subjektů s počtem zaměstnanců odpovídajících stanoveným kritériím. Tyto subjekty jsou zaměřeny na zpracovatelský průmysl. Většina z nich, celých 52 %, jsou podle právní formy společnostmi s ručením omezeným. Druhou nejvíce zastoupenou právní formou je akciová společnost s 32 %.

Transformace společnosti po roce 1989 přinesla změny i do vlastnické struktury průmyslových subjektů. Otevření hranic přilákalo mnoho zahraničních investorů, zejména našich západních a jižních sousedů. Potvrdila se první hypotéza bakalářské práce, že v JCK převažuje zastoupení německého a rakouského kapitálu. Ze všech zkoumaných subjektů, 55 z nich má ryze českého vlastníka. Větší část, a to 85 subjektů, má většinový nebo částečný zahraniční kapitál. Největšími zaměstnavateli v JCK jsou německé a rakouské společnosti, které zaměstnávají téměř 15 tisíc osob v 52 průmyslových subjektech, zatímco české společnosti zaměstnávají 17 tisíc osob v 55 subjektech. Němečtí a rakouští zaměstnavatelé jsou tedy zcela nepostradatelní pro jihočeský průmysl.

Dalším dosaženým závěrem, částečně odpovídajícím hypotéze číslo 2 je skutečnost, že nejvýznamnějším odvětvím průmyslové výroby JCK strojírenství, zaměstnávající více než 15 tisíc osob. Elektrotechnický průmysl je co do počtu subjektů sice až na čtvrtém místě, avšak je druhým největším zaměstnavatelem. Dle zjištěného indexu specializace tato dvě odvětví, v porovnání s celorepublikovým průměrem, vykazují nadprůměrnou úroveň specializace odvětvového zaměření.

Z hlediska prostorové diferenciaci průmyslu v kraji je nejvýznamnějším průmyslovým centrem okres České Budějovice a zejména stejnojmenná jihočeská metropole, ve které je zaměstnáno více než 11 tisíc osob v průmyslových subjektech daného kritéria. Co do počtu zaměstnanců v průmyslu, patří mezi další důležitá centra města Písek, Blatná a Tábor. Zjištěný koeficient koncentrace poukazuje na rovnoměrné rozptýlení průmyslu v kraji v porovnání s ostatními částmi České republiky. Největší zastoupení mají středně velké průmyslové subjekty do 250 zaměstnanců, kterých se na území kraje nelézá 76.

Do budoucnosti lze pravděpodobně očekávat další pokles zaměstnanosti v průmyslových odvětvích z důvodu modernizace a automatizaci továren a výrobních hal. Odvětví, kterým hrozí největší úbytek počtu zaměstnanců, je textilní, oděvní a kožedělní průmysl. Tato odvětví jsou pod neustálým tlakem levnější zahraniční konkurence.

Zdroje

- BAŠTOVÁ, M. (2011): Transformace průmyslu města Plzně. Disertační práce. Brno: PřF. MU, 134 s.
- BEDNÁŘ, K. (1970): Rozmístění průmyslu v českých zemích na počátku 20. století (1902), nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 238 s.
- DVOŘÁK, J., KUBEŠ, J. (2009): Vývoj průmyslu na území Českých Budějovic od počátku 19. století do 80. let 20. století. In: KUBEŠ, J. a kol.: „Urbánní geografie Českých Budějovic a Českobudějovické aglomerace II.“, Banská Bystrica: Ústav vedy a vyzkumu Univerzity Mateja Bela. Druhý díl, s. 87–104.
- HAMPL, M. a kol. (1996): Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. Praha: Karlova Univerzita, PřF UK, 395 s.
- HÄUFLER, V. (1984): Ekonomická geografie Československa. 2. Přeprac. a dopl. vyd. Praha: Academia, 639 s.
- HRALA, V., VITAROVÁ, I. (1973): Geografie průmyslu. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 128 s.
- CHÁBERA, S. a kol. (1985): Neživá příroda, Jihočeské nakladatelství České Budějovice, 269 s.
- CHVOJKA, O. (2009): Geografické vymezení studované oblasti, Jižní Čechy v mladší a pozdní době bronzové. Brno: Masarykova univerzita, s. 23–35.
- JOHNSTON, R. J., GREGORY, D., PRATT, G., WATTS, M., Whatmore, S. (2009): The Dictionary of Human Geography. Blackwell Publishing, Oxford, s. 375–380.
- KOLÁŘ, M. (2013): Průmyslová výroba města České Budějovice. Bakalářská práce. ČB: PF JČU, 88 s.
- KOL. AUTORŮ (2006): Encyklopedie Českých Budějovic. 2. rozš. vyd. České Budějovice, 672 s.
- KOPAČKA, L. (1992): Změny v geografickém rozmístění čs. průmyslu 1962-1988. In: Sborník ČSGS (1992) ročník 97, č. 3, Praha s. 152–171.
- KOPAČKA, L. (1996): Strukturální změny ekonomiky se zvláštním zřetelem k průmyslu. In: HAMPL, M. a kol. (1996): Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. DemoArt pro Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy, 395 s.
- KOUTSTKÝ, J. (2011): Staré průmyslové regiony, vývojové tendence – možnosti rozvoje. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, s. 125.
- KRAJÍČEK, L. (1982): Geografie průmyslu. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 125 s.
- KUNC, J. (2006): Historie a současnost průmyslové výroby na Moravě – regionální aspekt ekologického ohrožení krajiny. Národohospodářský obzor, VI, č. 3, s. 42–49.
- MAREŠ, J. (1976): Vývoj rozmístění československého průmyslu. Tabulky a mapy. Díl II. Tabulky (separát). Geografický ústav ČSAV, Brno.
- MAREŠ, J. (1980): Průmyslové regiony ČSR. Akademia, Praha, 82 s.
- MAREŠ, J. (1988): Industrializace Československa – její klady a zápory. Sborník Československé geografické společnosti, 93, č. 3, s. 183–198.
- MARTINOVIČOVÁ, D., KONEČNÝ, M., VAVŘINA, J. (2014): Úvod do podnikové ekonomiky. Praha. 208 s.

- MIŠTĚRA, L., a kol. (1984): Geografie krajů ČSSR. Praha. 340 s.
- MLÁDEK, J. (1972): Niektoré miery teritoriálnej špecializácie priemyslu Slovenska. Geografický časopis roč. 24, č. 3, s. 213–234.
- MLÁDEK, J. (1972): Niektoré kvantitatívne spôsoby analýzy koncentrácie priemyslu (na príklade koncentrácie priemyslu Slovenska). Acta geographica UC. Economico-geographica No. 11, s. 113–136.
- NEDVĚDOVÁ Š. (2014): Vývoj zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu Jihočeského kraje v letech 1930–2011. Bakalářská práce. ČB: PF JČU, 78 s.
- POPJAKOVÁ, D. (1997): Základné kapitoly z geografie priemyslu. Prešovská Univerzita v Prešově – Fakulta humanitných a prírodných vied, Prešov, 141 s.
- POPJAKOVÁ, D. (1998): Socioekonomická transformácia In Folia Geographica 1. Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešovensis XXIX, Prírodné vedy, Prešovská univerzita, Prešov, s. 317–340.
- POPJAKOVÁ, D. (2008): Globálna verzus postsocialistická transformácia priemyslu (na príklade Slovenska). Acta Geographica Universitatis Comenianae, 51, s. 3–25.
- PROCHÁZKOVÁ, J. (2015): Průmyslová výroba města Písek. Bakalářská práce. ČB: PF JČU, 67 s.
- SYNEK, M. (2004): Transformace, restrukturalizace, revitalizace. Acta Oeconomica Pragensia, vědecký časopis VŠE, 3/2004. s. 169–195.
- ŠAJNA, P. (2013): Průmysl České republiky v učebnicích vlastivědy a zeměpisu pro druhý stupeň základních škola a víceletých gymnázií. Rigorózní práce. Olomouc: PřF UP, 128 s.
- ŠERÝ, O. (2010): Český průmysl po roce 1989 (s důrazem na období globální ekonomické krize). Diplomová práce. Brno: PřF MU, 107 s.
- ŠVEJNAR, J. (1997): Česká republika a ekonomická transformace ve střední a východní Evropě. Praha: Academia, 359 s.
- TOUŠEK, V., VANČURA, M. (1996): Současné trendy ve vývoji průmyslu v české republice. Geografické informace, 4, s. 60–63.
- TOUŠEK, V., SMOLOVÁ, I., FŇUKAL, M., KLAPKA, P. (2005): Česká republika – portréty krajů. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 136 s.
- TOUŠEK, V., KUNC, J., VYSTOUPIL, J., a kol., (2008). Ekonomická a sociální geografie: Geografie průmyslu, Plzeň: Vykladatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o. 411 s.
- VANČURA, M. (2002): Transformace průmyslové výroby v České republice v 90. letech. Disertační práce. Brno: PřF MU, 160 s.
- VURM, B. (2005): Krásy a tajemství České Republiky, Jihočeský kraj, Praha. 127 s.
- WOOD, A., ROBERTS, S. (2011): Economic Geography: Places, Networks and Flows. Routledge, London-New York, 179 s.
- ŽÍDEK, L. (2006): Transformace české ekonomiky. 1989–2004. Praha: C. H. Beck, J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 304 s.

Internetové zdroje:

- Adresář firem (2003–2015): VISHAY ELECTRONIC spol. s r.o.,
<http://firma.adresarfirem.cz/266740-vishay-electronic-spol-s-r-o/> (15. 2. 2015)

Belis (2009): BELIS a. s. – český výrobce kvalitního smaltovaného nádobí,
www.belis.eu/smaltovane_nadobi/?select_lang=1&language_set=CZ (5.4 2015)

Budějovický Budvar n. p. (2015): Profil,
<http://www.budejovickybudvar.cz/o-spolecnosti/profil.html> (20. 2. 2015)

Budoucnost profesí (2015): Textilní, oděvní, kožedělní a obuvnický průmysl,
<http://www.budoucnostprofesi.cz/cs/vyvoj-v-odvetvich/textilie-odevy.html>
(20. 6. 2015)

BusinessInfo.cz (2014): Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE),
www.businessinfo.cz/cs/clanky/klasifikace-ekonomicky-ch-cinnost-cz-nace-3101.html
(12. 12. 2014)

ceskedalnice.cz (2014): Dálnice D3,
<http://www.ceskedalnice.cz/dalnice/d3> (20. 4. 2015)

ČSÚ – Český statistický úřad (2014a): Kraj,
www.czso.cz/csu/xc/kraj (10. 11. 2014)

ČSÚ – Český statistický úřad (2014b): Regionální statistiky,
www.czso.cz/documents/11256/17810939/33012714a.pdf/8dfc7485-c4fa-4bfd-b232-3a6a502a3789?version=1.0 (10. 11. 2014)

ČSÚ – Český statistický úřad (2014c): Klasifikace,
www.czso.cz/csu/czso/klasifikace (5. 12. 2014)

ČSÚ – Český statistický úřad (2014d): Demografická ročenka krajů - 2004 až 2013,
www.czso.cz/csu/czso/demograficka-rocenka-kraju-2004-az-2013-dqic37ia0x
(13. 3. 2015)

ČSÚ – Český statistický úřad (2015e): Česká republika od roku 1989 v číslech,
www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech-od-roku-1989-wau52m1y38#01
(13. 3. 2015)

JCK – Jihočeský kraj (2010): Dopravní dostupnost Jihočeského kraje,
invest.kraj-jihocesky.cz/cz/page/dopravni-dostupnost-jihoceskeho-kraje (11. 10. 2014)

Madeta (2013): Kde se co vyrábí,
www.madeta.cz/cz/o-nas/kde-se-co-vyrabi (23. 3. 2015)

MPPR – Metodická podpora regionálního rozvoje (2014): Charakteristika Jihočeského kraje,

www.regionalnirozvoj.cz/index.php/jihocesky-kraj.html (10. 11. 2014)

peníze.cz (2011): Začínáme podnikat: Právní formy podnikání,

<http://www.penize.cz/podnikani/225445-zaciname-podnikat-pravni-formy-podnikani> (18. 3. 2015)

Ředitelství silnic a dálnic (2014): Silniční a dálniční síť, Jihočeský kraj,

http://www.rsd.cz/sdb_intranet/sdb/img/kraje/jc.png (18. 11. 2014)

TRW (2010): Úvod,

www.trwczech.cz/dacice/uvod (23. 3. 2015)

VRSL – Veřejný rejstřík a Sbirka listin (2013): VISHAY ELECTRONIC spol. s r.o.

www.or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=721289 (23. 3. 2015)

VRSL – Veřejný rejstřík a Sbirka listin (2014a),

www.or.justice.cz/ias/ui/rejstrik

VRSL – Veřejný rejstřík a Sbirka listin (2014b): TRW-DAS a.s.,

www.or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=58503 (23. 3. 2015)

VRSL – Veřejný rejstřík a Sbirka listin (2014c): ZVVZ MACHINERY, a.s.,

www.or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=83872 (24. 3. 2015)

ZVVZ MACHINERY (2015): O společnosti,

<http://www.zvvz.cz/zvvz-machinery/o-spolecnosti.html> (24. 3. 2015)

Seznam příloh

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Jihočeský kraj a jeho poloha v rámci České republiky	45
--	----

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Členění průmyslu do roku 1993	15
Tabulka 2: Zpracovatelský průmysl podle CZ-NACE.....	16
Tabulka 3: Velikostní struktura průmyslových podniků Jihočeského kraje, podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013.....	24
Tabulka 4: Velikostní struktura průmyslových podniků Jihočeského kraje, podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013 na základě klasifikace CZ–NACE	25
Tabulka 5: Struktura podniků Jihočeského kraje podle vlastnické formy, podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013	26
Tabulka 6: Počet průmyslových subjektů v jednotlivých okresech v Jihočeském kraji s počtem zaměstnanců nad 100, podle Registru ekonomických subjektů a seznamu Místních jednotek průmyslu v r. 2013	27
Tabulka 7: Právní formy průmyslových subjektů Jihočeského kraje 2013–2014	52
Tabulka 8: Průmyslová odvětví s většinovým, či stoprocentní německým vlastnictvím 2013–2014	60
Tabulka 9: Index specializace v JCK 2013–2014	64
Tabulka 10: Prostorová a velikostní struktura průmyslových subjektů v Jihočeském kraji nad 100 zaměstnanců (2013–2014)	66
Tabulka 11: Koeficient koncentrace v JCK 2013–2014	71

Seznam grafů:

Graf 1: Právní forma jihočeských průmyslových subjektů (2013–2014).....	52
Graf 2: Podíl českého a zahraničního kapitálu v jihočeských průmyslových subjektech (2013–2014).....	53
Graf 3: Podíl zahraničního kapitálu v průmyslových subjektech se zahraničním vlastnictvím v Jihočeském kraji (2013–2014)	55

Graf 4: Rozložení zahraničního kapitálu v jihočeských průmyslových podnicích v roce (2013–2014).....	56
Graf 5: 5 nejvýznamnějších zahraničních zaměstnavatelů v Jihočeském kraji (2013–2014).....	58
Graf 6: Srovnání českého a německého kapitálu v jihočeském kraji (2013–2014)	59
Graf 7: Německé průmyslové subjekty v Jihočeském kraji podle průmyslového odvětví (2013–2014).....	60
Graf 8: Odvětvová struktura průmyslu v Jihočeském kraji v letech 2013–2014	63
Graf 9: Průměrná velikost průmyslových subjektů podle počtu zaměstnanců a výše zákl. kapitálu v jednotlivých okresech (2013–2014)	67

Seznam map:

Mapa 1: Průmysl jižních Čech v letech 2013–14	70
Mapa 2: Odvětvová struktura průmyslu v okresech Jihočeského kraje v letech 2013–14	70

Seznam příloh:

Příloha 1: Elektronický dotazník	82
Příloha 2: Seznam průmyslových subjektů v Jihočeském kraji s počtem zaměstnanců 100 a více	83
Příloha 3: Průmyslové subjekty v Jihočeském kraji s počtem zaměstnanců s více než 100, na základě klasifikace CZ-NACE (2013-2014).....	89
Příloha 4: Průmyslové subjekty v jednotlivých okresech JCK 2013–2014	89

Přílohy

Příloha 1: Elektronický dotazník

Identifikace průmyslových podniků Jihočeského kraje

Dobrý den,

Dovolili jsme si Vás oslovit s prosbou o vyplnění stručného dotazníku pro průmyslový podnik. Údaje z dotazníku poslouží jako podklad při zpracování bakalářské práce studenta Milana Vaniše „PRŮMYSL JIŽNÍCH ČECH – GEOGRAFICKÉ PŘÍSTUPY VÝZKUMU JEHO VÝVOJE A SOUČASNÉHO CHARAKTERU“, pod vedením doc. RNDr. Dagmar Popjakové, PhD., Katedra geografie, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Údaje, především o počtu zaměstnanců firmy, jsou nevyhnutelným podkladem pro zpracování odvětvové struktury průmyslu kraje.

Jestliže struktura vaší firmy zahrnuje více divízi, prosíme Vaše odpovědi zaměřit pouze na provozovnu sídlící v rámci administrativního území Jihočeského kraje. Otázky, které považujete za příliš citlivé, poprosíme vyplnit alespoň co nejpřibližněji.

V případě jakékoliv potřeby kontaktujte: Milan Vaniš, kontakt: e-mail: milanvanis@seznam.cz, tel: 723 019 538

Název podniku/provozovny, popř. rok jeho založení:

 Napište větu

Zbývá 250 znaků

Aktuální počet zaměstnanců, popř. k 31.12.2013 nebo k 31.12.2014 :

 Napište větu

Zbývá 250 znaků

Odvětvové zařazení firmy do sektoru průmyslu (zaměření produkce):

 Napište větu

Zbývá 250 znaků

Vaše firma je:

samostatný podnik

centrální podnik s dalšími filiálkami

filiálka podniku

regionální (divizní) jednotka podniku

Jiná

Zbývá 100 znaků

Základní kapitál firmy je český/zahraníční (kterého státu), popř. s jakým podílem?

 Napište větu

Zbývá 250 znaků

Zdroj: <http://my.surveio.com>

Příloha 2: Seznam průmyslových subjektů v Jihočeském kraji s počtem zaměstnanců 100 a více

Název	Název právní formy	Počet zaměstnanců	Kód CZ-NACE	Činnost CZ-NACE	Obec	Ulice	Vlastník	Zákl. kapitál v mil.	Podílové vlastnictví
A. Pittinger, spol. s r.o.	Společnost s r.o.	588	28300	Výroba strojů a zařízení	Vodňany	Člčnická	A	33,0	100
A. Schmidt, s.r.o.	Společnost s r.o.	333	32500	Ostatní zpracovatelský průmysl	Trhové Sviny	Husova	A	15,0	100
AGICO s.r.o.	Společnost s r.o.	115	33200	Opavy a instalace strojů a zařízení	Třeboň	Rybářská	CZ	0,1	100
AISIN EUROPE MANUFACTURING-CZECH	Společnost s r.o.	540	28130	Výroba strojů a zařízení	Písek	Čížovská	BEL	934,6	100
AMTEK PRECISION ENGINEERING-CZECH	Společnost s r.o.	452	25620	Výroba kovodělných výrobků	Písek	Za Pazltemou	SNG	24,9	SNG 98%, FR 2%
Avire s.r.o.	Společnost s r.o.	199	27900	Výroba elektrických zařízení	České Budějovice	Okružní	CB	40,2	100
A.VÍZO s.r.o.	Společnost s r.o.	184	22220	Výroba pryžových a plastových výrobků	Zliv	Bezdravská	CZ	0,1	100
BBH Tsuchiya s.r.o.	Společnost s r.o.	110	18120	Tiska a rozmazávání nahnaných nosičů	České Budějovice	Průmyslová	JAP	342,0	100
Belis EJ, s.r.o.	Společnost s r.o.	500	28990	Výroba kovodělných výrobků	České Budějovice	Rudolfovska tř.	CZ	0,2	100
Bentex Automotive, a.s.	Akciová společnost	443	29320	Výroba motorových vozidel	Benešov nad Černou		CZ	2,0	100
BISO - Kachel s.r.o.	Společnost s r.o.	168	28300	Výroba strojů a zařízení	Radošovice		DE	17,0	72% DE, 28% CZ
Bubant, Alucast Czech, Site Strakonice s.r.o.	Společnost s r.o.	284	24530	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů	Strakonice	Pšescká	NL	147,0	100
BRAWE, spol. s r.o.	Společnost s r.o.	318	25620	Výroba kovodělných výrobků	Kaplice	Omleňská	DE	0,1	100
BRISK Tábor a.s.	Akciová společnost	582	29310	Výroba motorových vozidel	Tábor	Vožská	CZ	148,6	100
BTC GROUP a.s.	Akciová společnost	120	28990	Výroba kovodělných výrobků	Jindřichuv Hradec	Jarošovská	CZ	2,0	100
BUDĚJOVICKÝ BUDVARN.P.	Společná zájmová organizace důstev	632	11050	Výroba nápojů	České Budějovice	K. Světlé	CZ	3100,0	100
CENTROPEN A.S. DAČICE	Akciová společnost	500	32990	Ostatní zpracovatelský průmysl	Dědice	Třída 9. května	CZ	100,0	100
COGEBH a.s.	Akciová společnost	132	27900	Výroba elektrických zařízení	Tábor	Vožská	NL	68,7	100
COLOP CZ s. r. o.	Společnost s r.o.	118	32990	Ostatní zpracovatelský průmysl	Borovany	Na Výhony	A	3,0	80% cz, 10% usa, 10% A
ČKD KUTNA HORA A.S. KH - stavěna Česká Budějovice	Akciová společnost	327	2452	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů	České Budějovice	Okružní	CB	485,0	100
ČZ Řetěz, s.r.o.	Společnost s r.o.	204	28150	Výroba strojů a zařízení	Strakonice	Továrni	CZ	0,1	100
ČZ Strojírna, s.r.o.	Společnost s r.o.	134	28410	Výroba strojů a zařízení	Strakonice	Továrni	CZ	0,1	100
D+G ELEKTRIK, spol. s r.o.	Společnost s r.o.	209	27120	Výroba elektrických zařízení	Kaplice	Pohorská	DE	200,0	100
DELTA Kardášova Řečice, a.s.	Akciová společnost	105	16100	Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	Kardášova Řečice	Husova	CZ	45,0	100

DITA, TÁBOR	Společná zájmová organizace družstev	280	14140	Výroba oděvů	Tábor	Stránského	CZ	0,2	100
DK OPEN S.R.O. JHRADEC	Veřejná obchodní společnost	246	10710	Výroba potravinářských výrobků	Jindřichov Hradec	Jarošovská	CZ	0,9	100
DOMITA a.s.	Akciová společnost	114	10710	Výroba potravinářských výrobků	Tábor	Stránského	CZ	30,0	100
DURA Automotive CZ, k.s.	Akciová společnost	1 319	29320	Výroba motorových vozidel	Blatná	Riegrova	CZ	811,4	99% CZ, 1% DE
EFAFLEX - CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	198	25110	Výroba kovodělných výrobků	Opavany		SL	2,0	60% SL, 40% DE
EGE spol. s r.o.	Společnost s r.o.	541	27320	Výroba elektrických zařízení	České Budějovice	Novohradská	CZ	30,0	100
ELK s.r.o.	Společnost s r.o.	149	16230	Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	Planá nad Lužnicí	Strkovská	A	52,6	100
Engel strojírenská spol. s r.o.	Společnost s r.o.	377	27120	Výroba elektrických zařízení	Kaplice	Českokobulevská	A	125,0	100
ERT Automotive Bohemia s.r.o.	Společnost s r.o.	135	15120	Výroba usní a souvisejících výrobků	Písek	U Vodňany	PRT	0,2	100
EUROPASTA SEBOSOV	Podnik se zahraniční majetkovou účastí	250	10730	Výroba potravinářských výrobků	Bořisov nad Vltavou		CZ	108,0	100
execet CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	117	17210	Výroba kovodělných výrobků	Žemovice	I	A	1,5	100
FARMTEC a.s.	Akciová společnost	203	28300	Výroba strojů a zařízení	Jistebnice	Tisová	CZ	2,0	100
Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o.	Společnost s r.o.	471	29320	Výroba motorových vozidel	Písek	Průmyslová	ESP	1450,0	100
Faurecia Components Písek, s.r.o.	Společnost s r.o.	358	29320	Výroba motorových vozidel	Písek	Průmyslová	FR	1112,9	100
FONTEA a.s.	Akciová společnost	126	11070	Výroba nápojů	Veselí nad Lužnicí	F. Lhala	PL	21,0	100
FRISCHHOLZ - SYSTEMBAU s.r.o.	Společnost s r.o.	109	16230	Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	Veselí nad Lužnicí	Třída Čs. armády	DE	0,2	100
FRONLUS ČR, SRO,ČKRUM.	Veřejná obchodní společnost	219	27900	Výroba elektrických zařízení	Český Krumlov	Tovární	A	6,0	100
GAMA GROUP a.s.	Akciová společnost	403	32500	Obtávání zpracovatelský průmysl	České Budějovice	Mánesova	CZ	150,0	100
GMA Strojtechnik Kaplice spol. s r.o.	Společnost s r.o.	131	25620	Výroba kovodělných výrobků	Kaplice	Pohorská	DE	10,0	100
GPV GmbH - organizační složka Česká republika	Zahranění osoba	167	25730	Výroba kovodělných výrobků	Trhové Sviny	Husova	A	0,1	100
GRAFOBAL BOHEMIA s.r.o.	Společnost s r.o.	184	17210	Výroba papíru a výrobků z papíru	Holubov		SK	0,8	100
GRENA, A.S. VISELÍN/LUŽ	Akciová společnost	132	16210	Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	Veselí nad Lužnicí	Třída Čs. armády	CZ	89,7	100
GROZ-BECKERT CZ/CH/ČB	Veřejná obchodní společnost	1 161	28940	Výroba strojů a zařízení	České Budějovice	U Sirkárny	DE	545,2	100
HAUSER SPOL. S R.O.	Veřejná obchodní společnost	233	28250	Výroba strojů a zařízení j.n.	Kaplice	Sampna	A	11,0	100
Head Sport s.r.o.	Společnost s r.o.	256	32300	Obtávání zpracovatelský průmysl	České Budějovice	Dobrovodská	A	80,0	100

HELIZ CHIL-PRŮM., D.BUKO	Fyzická osoba	258	23320	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	Doňi Bukovsko	CZ	10,0	100
Husky-KTW s.r.o.	Společnost s r.o.	123	25730	Výroba kovodělných výrobků	Doňi Pěna	A	60,0	100
Hýdác spol. s r.o.	Společnost s r.o.	139	28120	Výroba strojů a zařízení	Kanadská	A	60,0	100
IDSC, spol. s r.o.	Společnost s r.o.	109	32990	Oxistání zpracovatelský průmysl	Vornického názdařstí	DE	4,0	100
INTERNACK a.s.	Akiová společnost	336	10310	Výroba potravinářských výrobků	Choušnik	NL	100,0	100
IntČa Systems s.r.o.	Společnost s r.o.	288	26300	Výroba počítačů, elektrotechnických a optických z.	Prahačice	DE	152,2	100
ISOTHERM s.r.o.	Společnost s r.o.	131	23120	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	Kaplice	A	0,2	90% A, 10% Cz
JIHOSTROJA.S., VELŠÍN	Akiová společnost	557	28120	Výroba strojů a zařízení	Velešín	CZ	900,0	100
JITEX COMFORT s.r.o.	Společnost s r.o.	100	14390	Výroba oděvů	Písek	CZ	0,1	100
JOHNSON CONTROLS FABRICS STRAKONICE a.s.	Akiová společnost	421	13200	Výroba textilií	Strakonice	FR	1,0	100
JOUZA s.r.o.	Společnost s r.o.	120	27110	Výroba elektrických zařízení	Kaplice	CZ	46,2	100
K.HILS.R.O., Č.BUDĚJ	Věřejná obchodní společnost	180	10710	Výroba potravinářských výrobků	Smin	CZ	0,2	100
KALAS Sportswear s.r.o.	Společnost s r.o.	153	14190	Výroba oděvů	Tábor	CZ	0,3	100
Kasálová Jiřka, s.r.o.	Společnost s r.o.	150	16230	Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	Jindřichův Hradec	CZ	43,1	100
KERN-LIBBERS CR spol.s r.o.	Společnost s r.o.	339	29320	Výroba motorových vozidel	České Budějovice	DE	82,9	100
KeyTec České Budějovice s.r.o.	Společnost s r.o.	202	25620	Výroba kovodělných výrobků	Novohradská	BFO	40,0	100
Knaufoter CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	105	28920	Výroba strojů a zařízení	České Velenice	A	6,2	100
KLIMA a.s.	Akiová společnost	136	28250	Výroba strojů a zařízení	Prahačice	CZ	2,0	100
KMP Blumtechnik, s.r.o.	Společnost s r.o.	164	32990	Oxistání zpracovatelský průmysl	Člkyň	DE	2,5	100
Knurr s.r.o.	Společnost s r.o.	309	25110	Výroba kovodělných výrobků	Nišovice	DE	86,3	100
KOH-NOOR HARDTMUTH a.s.	Akiová společnost	587	32990	Oxistání zpracovatelský průmysl	České Budějovice	CZ	320,0	100
KOH-NOOR Mladá Vožice a.s.	Akiová společnost	172	22220	Výroba pryžových a plastových výrobků	Mladá Vožice	CY	85,9	100
KORES PRAHA, spol.s r.o.	Společnost s r.o.	109	22290	Výroba pryžových a plastových výrobků	Strmilov	A	30,0	100
KOVOSVIT MAS, a.s.	Akiová společnost	715	28410	Výroba strojů a zařízení	náměstí Tomáše Bati	MT	42,10	100
LAUFEN CZ S.R.O.	Věřejná obchodní společnost	691	23420	Výroba ost. Nekovových minerálních výrobků	Na Libuši	CH	1,0	100

LB CEMIX, A.S.	Veřejná obchodní společnost	215	25640	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	Borovany	Tovární	A	221,6	100
LD OKNA a.s.	Aktivní společnost	129	22230	Výroba pryžových a plastových výrobků	České Budějovice	Kláncova	CZ	100	100
LEPHEIT s.r.o.	Společnost s r.o.	368	25990	Výroba kovodělných výrobků	Blatná	Sídlov	DE	126,0	100
LEXA & POSELS R.O.HAMR	Veřejná obchodní společnost	441	261	Výroba počítačů, elektrotechnických a optických z.	Hanův	Tovární	CZ	0,2	100
Linde Pohony s.r.o.	Společnost s r.o.	273	29320	Výroba motorových vozidel	Český Krumlov	Tovární	DE	260	100
LIRA A.S.ČKRU/MILOV	Aktivní společnost	230	16100	Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	Český Krumlov	Tovární	GB	87,9	100
MABA PREFA SRO/VESELÍ	Veřejná obchodní společnost	118	236	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	Veselí nad Lužnicí	Čtvrť J. Hybeše	A	90,0	100
MADETA A. S.ČB	Aktivní společnost	220	10510	Výroba potravinářských výrobků	České Budějovice	Rudolfovska tř.	CZ		
MADETA A. S.ČB, Pláná nad Lužnicí	Aktivní společnost	242	10510	Výroba potravinářských výrobků	Pláná nad Lužnicí		CZ	500,0	100
MADETA A. S.ČB, Řepce	Aktivní společnost	295	10510	Výroba potravinářských výrobků	Řepce		CZ		
MADETA A.	Aktivní společnost	234	10510	Výroba potravinářských výrobků	Jindřichov Hradec		CZ		
S.ČB.JINDŘICHŮV/HRADEC	Aktivní společnost	496	25500	Výroba kovodělných výrobků	České Velenice		A	118,2	100
Magna Cntech spol. s r.o.	Společnost s r.o.	167	32500	Ostatní zpracovatelský průmysl	Trhové Sviny	Tovární	NL	0,2	100
MEDISIZE CZ, s.r.o.	Společnost s r.o.	233	26120	Výroba počítačů, elektrotechnických a optických z.	České Budějovice	Mánesova	DE	11,0	100
Mektec CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	102	26510	Výroba počítačů, elektrotechnických a optických z.	Bechyně	Na Libuši	DE	2,0	51%DE, 49 CZ
MICRO-EPSILON Czech Republic, spol. s r.o.	Společnost s r.o.	254	25400	Výroba kovodělných výrobků	Týn nad Vltavou	Předčická	CZ	289	100
Mikrona holding s.r.o.	Společnost s r.o.	1 078	27120	Výroba elektrických zařízení	Suchbát nad Lužnicí		DE	600	100
MOELLER ELEKTROTECHNIKA S.R.O.	Veřejná obchodní společnost	195	17210	Výroba papíru a výrobků z papíru	České Budějovice	Papitenská	NL	322,4	100
Mondi Bupa s.r.o.	Společnost s r.o.	321	28990	Výroba strojů a zařízení	České Budějovice	Kněžskodvorská	CZ	53,0	100
MOTOR JIKOV Forston a.s.	Aktivní společnost	321	2451	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů	České Budějovice	Kněžskodvorská	CZ	108,0	100
MOTOR JIKOV Slevárna a.s.	Aktivní společnost	312	29320	Výroba motorových vozidel	Soběslav	Zátkova	CZ	82,0	100
MOTOR JIKOV Strojenská a.s.	Aktivní společnost	149	22230	Výroba pryzových a plastových výrobků	Keplice	Linecká	CZ	0,1	100
OKNOTHERM spol. s r.o.	Společnost s r.o.	145	30910	Výroba ostatních dopravních prostředků	Protivín	Švermova	IT	75,5	100
OM PROTIVÍN a.s.	Aktivní společnost	434	32910	Ostatní zpracovatelský průmysl	Písek	Vinařického	CZ	0,2	100
OTAVA, VÝROB DŮV, PÍSEK organizace družstev	Aktivní společnost	104	14120	Výroba oděvů	Slavonice		CZ	313,0	100

OV Media s.r.o.	Společnost s r.o.	105	18120	Tisk a rozmazování inahnaných nosičů	Vimperk	Boubská	DE	6,0	100
PCO - hliďací služba, s.r.o.	Společnost s r.o.	419	29320	Výroba motorových vozidel	České Budějovice	Vrbenská	CZ	0,2	100
Prvovar Samson a.s.	Aktivová společnost	121	11050	Výroba nápojů	České Budějovice	Lidická tř.	USA	2,0	100
PKD, s.r.o.	Společnost s r.o.	155	25110	Výroba kovodělných výrobků	Děčice	Dělnická	CZ	0,1	100
ROLLMANN CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	336	29320	Výroba motorových vozidel	Indiřihov Hradec		A	0,2	100
PRYM CONSUMER CZ S.ČB	Věřejná obchodní společnost	148	25930	Výroba kovodělných výrobků	Zliv	Tyršova	HK	25,0	100
PT servis konzervárna spol.s r.o.	Společnost s r.o.	150	10390	Výroba potravinářských výrobků	Tábor	Purkyňova	CZ	0,1	100
PTM s.r.o.	Společnost s r.o.	235	29320	Výroba motorových vozidel	Pláná nad Lužnicí	Chýnovská	DE	0,2	100
Rašelina a.s.	Aktivová společnost	108	20150	Výroba chemických látek	Soběslav	Na Pískách	CZ	197,0	100
REINFURT-ČR, k.s.	Společnost kumandání	213	28150	Výroba strojů a zařízení	Pachtice	Průmyslová	DE	1,9	100
RICHMONT - CZ a.s.	Aktivová společnost	222	28490	Výroba strojů a zařízení	Chrástany		CZ	2,0	100
Robert Bosch, spol. s r.o.	Společnost s r.o.	2450	29320	Výroba motorových vozidel	České Budějovice	Roberta Bosche	NL	177,4	100
ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o.	Společnost s r.o.	632	26300	Výroba počítačů, elektrotechnických a optických z.	Vimperk	Špičtova 49	DE	90,0	100
RUDOLF KOLLER-SRO.PHA s. n. o. p. ez a.s.	Věřejná obchodní společnost	128	32500	Ostatní zpracovatelský průmysl	Doňín Pěna		A	3	100
SCB Foundry, a.s.	Aktivová společnost	532	25620	Výroba kovodělných výrobků	Písek	Stanislava Maliny	FR	845,0	100
Sequist Closures Löffler s.r.o.	Aktivová společnost	473	2452	Výroba základních kovů, huti zpracování kovů	České Budějovice	Okružní	GB	340	100
Schneider Electric, a.s.	Společnost s r.o.	276	22290	Výroba pryžových a plastových výrobků	Čkyně		DE	0,1	100
Schwan Cosmetics ČR, s.r.o.	Aktivová společnost	484	27120	Výroba elektrických zařízení	Písek	Čížovská	FR	384,2	100
Schwan-STABLO ČR, s.r.o.	Společnost s r.o.	590	20420	Výroba chemických látek	Český Krumlov	Průmyslová 176	DE	226,0	100
SILON s.r.o.	Společnost s r.o.	376	32990	Ostatní zpracovatelský průmysl	Český Krumlov	Tovární	DE	200,0	100
STITEN s.r.o.	Společnost s r.o.	484	20160	Výroba chemických látek	Pláná nad Lužnicí	Průmyslová	DE	226,3	83,21 DE, 16,79 CZ
Swallowfield s.r.o.	Společnost s r.o.	134	22190	Výroba pryžových a plastových výrobků	Mčov		CZ	0,2	100
TEBO, a.s.	Aktivová společnost	129	20420	Výroba chemických látek	Tábor	Vozelská	GB	6,0	100
TECNOCAP s.r.o.	Společnost s r.o.	105	13910	Výroba textilií	Nová Včelnice	Hradecká ulice	CZ	30,0	100
	Společnost s r.o.	261	25920	Výroba kovodělných výrobků	Střížovice		IT	122,0	100

TESLA BLATNÁ, A.S.	Aktivní společnost	499	29310	Výroba motorových vozidel	Blatná	Palackého	CZ	109,5	100
Teufelberger spol. s r.o.	Společnost s r.o.	115	13940	Výroba textilií	Veselí nad Lužnicí	Průmyslová	A	150	100
TONA K.A.S.	Aktivní společnost	331	14190	Výroba oděvů	Stakonice	Heydukova	CZ	192,9	100
TRW - DAS a.s.	Aktivní společnost	1 132	29320	Výroba motorových vozidel	Dacice	Strojnícká	CZ	335,5	100
UNIWEL CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	147	22290	Výroba pryžových a plastových výrobků	Zábkov		DE	0,2	75% DE, 25% CZ
VISCOFAN CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	650	22210	Výroba pryžových a plastových výrobků	České Budějovice	Průmyslová	ESP	345,2	100
VISHAY SR.O. - BLATNÁ	Veřejná obchodní společnost	595	27900	Výroba elektrických zařízení	Blatná	Paštická	DE		
VISHAY SR.O. - PRACHATICE	Veřejná obchodní společnost	343	27900	Výroba elektrických zařízení	Prahatice		DE	1327,0	100
VISHAY SR.O. - VOLARY	Veřejná obchodní společnost	113	27900	Výroba elektrických zařízení	Volary	Luční	DE		
Vodňanská drůbež, a.s.	Aktivní společnost	600	10120	Výroba potravinářských výrobků	Vodňany	Radomická	CZ	373,9	100
WindoStar s.r.o.	Společnost s r.o.	130	22230	Výroba pryžových a plastových výrobků	Planá nad Lužnicí	Stržovská	A	80	100
Wüth Elektronik IBE CZ s.r.o.	Společnost s r.o.	308	27110	Výroba elektrických zařízení	České Budějovice	U Vodárny	DE	0,2	100
Zambelli - technik, spol.s.r.o.	Společnost s r.o.	235	25990	Výroba kovodělních výrobků	Český Krumlov	Tovární	DE	630	100
Zeehandia spol.s.r.o.	Společnost s r.o.	153	10890	Výroba potravinářských výrobků	Malšice		NL	30	2/3 nl, 1/3 cz
ZŘÚD-MASOKOMBINÁT PÍSEK CZ. A.S. VÝROBNÍ STŘEDISKO	Aktivní společnost	332	10130	Výroba potravinářských výrobků	Písek	Samový	CZ	308,4	100
ZVVZ MACHINERY, a.s.	Aktivní společnost	560	28230	Výroba strojů a zařízení	Milevsko	Sažnova	CZ	180,0	100

Zdroj: RES 2013, MPJ 2013, VRLS 2014, vlastní výzkum

Příloha 3: Průmyslové subjekty v Jihočeském kraji s počtem zaměstnanců s více než 100, na základě klasifikace CZ-NACE (2013-2014)

Odvětví průmyslu		CZ-NACE	Počet podniků	v %	Počet zaměstnanců	v %	Zákl. kapitál v mil.	v %
PO	Potravinářský	10 Výroba potravinářských výrobků	13	9,3	3 352	7,6	1 424,5	6,7
		11 Výroba nápojů	3	2,1	879	2,0	3 123,0	14,7
		12 Výroba tabákových výrobků	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
TOK	Textilní, oděvní, kožedělný	13 Výroba textilií	3	2,1	641	1,5	46,0	0,2
		14 Výroba oděvů	5	3,6	968	2,2	506,5	2,4
		15 Výroba usní a souvisejících výrobků	1	0,7	135	0,3	0,2	0,0
DP	Dřevozpracující, papírenský, polygrafický, ostatní	16 Výroba dřevěných výrobků kromě nábytku	6	4,3	875	2,0	318,5	1,5
		17 Výroba papíru a výrobků z papíru	3	2,1	496	1,1	324,7	1,5
		18 Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	2	1,4	215	0,5	348,0	1,6
		31 Výroba nábytku	-	-	-	-	-	-
		32 Ostatní zpracovatelský průmysl	12	8,6	3 575	8,1	877,9	4,1
CH	Chemický	19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	-	-	-	-	-	-
		20 Výroba chemických látek	4	2,9	1 311	3,0	655,3	3,1
		21 Výroba farmaceutických výrobků	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
		22 Výroba pryžových a plastových výrobků	10	7,1	2 080	4,7	479,8	2,3
SK	Sklářský, keramický, stav. hmot	23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	5	3,6	1 413	3,2	322,2	1,5
K	Hutnický, kovozpracující	24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů	4	2,9	1 405	3,2	1 080,0	5,1
		25 Výroba kovodělných výrobků	18	12,9	4 969	11,2	1 553,8	7,3
S	Strojírenský	28 Výroba strojů a zařízení j.n.	17	12,1	5 979	13,5	3 169,1	15,0
		29 Výroba motorových vozidel	14	10,0	9 078	20,5	4 338,8	20,5
		30 Výroba ostatních dopravních prostředků	1	0,7	145	0,3	75,5	0,4
		33 Opravy a instalace strojů a zařízení	1	0,7	115	0,3	0,1	0,0
		26 Výroba počítačů, elektrotechnických a optických z.	5	3,6	1 696	3,8	255,4	1,2
E	Elektrotechnický	27 Výroba elektrických zařízení	13	9,3	4 853	11,0	2 287,5	10,8
spolu			140	100	44 180	100	21 186,8	100

Zdroj: Baštová 2011, RES 2013, MPJ 2013, VRLS 2014, vlastní zpracování a výzkum

Příloha 4: Průmyslové subjekty v jednotlivých okresech JCK 2013–2014

Okres	počet subjektů	v % z JCK	počet zaměstnanců	v % z JCK	základní kapitál v mil.	v % z JCK	průměrná velikost subjektu podle zaměstnanců	průměrná výše zákl. kapitálu v mil.
České Budějovice	35	25,0	13 413	30,4	7 498,80	37,8	383,2	214,3
Český Krumlov	18	12,9	4 935	11,2	1 904,50	9,6	274,2	105,8
Jindřichův Hradec	20	14,3	6 043	13,7	1 269,50	6,4	302,2	63,5
Písek	12	8,6	4 543	10,3	5 316	26,8	378,6	443,0
Prachatice	12	8,6	2 740	6,2	256,6	1,3	228,3	21,4
Strakonice	13	9,3	5 593	12,7	1 898,20	9,6	430,2	146,0
Tábor	30	21,4	6 913	15,6	1 716,80	8,6	230,4	57,2
SPOLU	140	100,0	44 180,00	100,0	19 860,40	100,0	-	-

Zdroj: RES 2013, MPJ 2013, VRLS 2014, vlastní výzkum